

Hallituksen esitys Eduskunnalle hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisestä ja hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta sekä laiksi Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi New Yorkissa 4 päivänä elokuuta 1995 tehdyn hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen, sen voimaansaattamislain ja lain Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.

Sopimuksen äänestyksettä hyväksynyt hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja vuosina 1993—1995 käsitellyt YK:n konferenssi kutsuttiin koolle YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssissa Rio de Janeirossa vuonna 1992 sovitun mukaisesti.

Sopimus täydentää YK:n merioikeusyleissopimuksen 63 ja 64 artiklan sisältämiä hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevia määräyksiä, joissa kehoitetaan kansainväliseen yhteistyöhön tällaisten lajien säilymisen turvaamiseksi ja hyödyntämiseksi tarkoituksenmukaisella tavalla.

Sopimus koskee aavalla merellä tapahtuvaa

kalastusta ja rakentuu kolmelle lähtökohdalle: varovaisuusperiaatteen mukaiseen ja parhaaseen tieteelliseen tietoon pohjautuville säilyttämis- ja hoitotoimenpiteille, sen varmistamiselle, että lajien pyynti ei heikennä säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä, sekä riitojen rauhanomaiselle ratkaisemiselle. Sopimus edellyttää rantavaltioiden ja sellaisten valtioiden, joiden kansalaiset kalastavat aavalla merellä, toimivan yhteistyössä alueellisten kalastusjärjestöjen puitteissa.

Sopimus sisältää määräyksiä sen avulla tehtävien järjestelyjen ulkopuolelle jäävien valtioiden asemasta ja lippuvaltion velvollisuuksista sekä sopimuksen täytäntöönpanosta. Lisäksi siinä on määräyksiä kehitysmaiden erityistarpeiden huomioon ottamisesta.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja lakiehdotus Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT	4
1. Nykytila.....	4
1.1. YK:n merioikeusyleissopimus ja asianmukaiset kansainväliset kalastusjärjestöt.....	4
1.2. Suomen lainsäädäntö ja Euroopan yhteisön toimivalta	5
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	6
2.1. Tavoitteet	6
2.2. Keskeiset ehdotukset	6
3. Esityksen vaikutukset	7
4. Asian valmistelu	8
4.1. Sopimusneuvottelut	8
4.2. Esityksen valmistelu Suomessa.....	8
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	9
1. Sopimus.....	9
I Osa. Yleiset määräykset	9
II Osa. Hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttäminen ja hoito.....	9
III Osa. Hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevat kansainvälisen yhteistyön menettelytavat.....	10
IV Osa. Muut kuin jäsenet ja osallistujat.....	11
V osa. Lippuvaltion velvollisuudet	11
VI Osa. Noudattaminen ja täytäntöönpano	12
VII Osa. Kehitysmaiden vaatimukset	15
VIII Osa. Riitojen rauhanomainen ratkaiseminen.....	15
IX Osa. Muut kuin tämän sopimuksen sopimuspuolet.....	16
X Osa. Toimiminen vilpittömässä mielessä ja oikeuksien väärinkäyttö.....	16
XI Osa. Vastuu ja vahingonkorvausvelvollisuus	16
XII Osa. Tarkistuskonferenssi.....	16
XIII Osa. Loppumääräykset.....	16
2. Lakiehdotusten perustelut	17
2.1. Voimaansaattamislaki	17
2.2. Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta	17
3. Voimaantulo	19
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus.....	20
5. Säättämisjärjestys	23

LAKIEHDOTUKSET	25
Laki hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	25
Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.....	25
LIITTEET	27
RINNAKKAISTEKSTI.....	27
Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta.....	27
SOPIMUSTEKSTI	29
Ratifioinnin yhteydessä annettava Euroopan yhteisön toimivaltaa koskeva ilmoitus hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen piiriin kuuluvien asioiden osalta	81
Ratifioinnin yhteydessä yhteisön ja sen jäsenvaltioiden toimesta annettavat sopimuksen tulkintaa koskevat lausumat	84

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. YK:n merioikeusyleissopimus ja asianmukaiset kansainväliset kalastusjärjestöt

Yhdistyneiden kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (SopS 50/1996), jäljempänä merioikeusyleissopimus, määräykset meren elollisten luonnonvarojen hyödyntämisestä ja hallinnasta perustuvat lähtökohtaisesti vyöhykejakoon. Merioikeusyleissopimuksen 56 artiklan nojalla rantavaltioilla on täysivaltaiset oikeudet päättää talousvyöhykkeellään olevien luonnonvarojen tutkimisesta, hyödyntämisestä, säilyttämisestä ja hoitamisesta. Tämä koskee myös talousvyöhykealueella kulloinkin liikkuvia kalakantoja riippumatta siitä, poistuvatko ne aika ajoin muille merialueille.

Hajallaan olevat kalakannat ja laajasti vaeltavat kalakannat muodostavat kuitenkin erityistapauksen, jota koskevat nimenomaiset määräykset on sijoitettu merioikeusyleissopimuksen 63 ja 64 artiklaan. Kyseisten artikloiden mukaan rantavaltioiden ja muiden valtioiden, joiden kansalaiset pyytävät hajallaan olevia kalakantoja (kahden tai useamman rantavaltion talousvyöhykkeellä tai sekä talousvyöhykkeellä että siihen liittyvällä sen ulkopuolisella alueella esiintyviä) tai laajasti vaeltavia kalakantoja (yleissopimuksen I liitteessä lueteltuja), tulee toimia suoraan tai asianomaisten aluetta tai sen osaa koskevien järjestöjen välityksellä yhteistyössä kantojen säilyttämiseksi sekä talousvyöhykkeellä että sen ulkopuolella. Alueilla, joilla ei ole tällaista kansainvälistä järjestöä, rantavaltioiden ja muiden valtioiden, joiden kansalaiset pyytävät niillä laajasti vaeltavia lajeja, tulee 64 artiklan nojalla yhteistoimin perustaa tällainen järjestö sekä osallistua sen toimintaan.

63 artiklalla ei sen 1 kappaleen mukaan ole vaikutusta merioikeusyleissopimuksen V osan muihin määräyksiin. Myös 64 artiklan määräyksiä sovelletaan sen 2 kappaleen mukaisesti muiden V osan määräysten ohella. Rantavaltion täysivaltaiset oikeudet talousvyöhykkeellä koskevat siten myös hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja. Artiklat sisältävät kuitenkin selvän

kehotuksen kansainväliseen yhteistyöhön lajien säilyttämiseksi ja kalakantojen hyödyntämiseksi tarkoituksenmukaisella tavalla. Kansainvälisen yhteisön toimivalta koskee hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja kuitenkin vain siltä osin kuin ne liikkuvat aavan meren alueella.

Merioikeusyleissopimuksen 116 artiklan mukaan kaikilla valtioilla on oikeus antaa kansalaistensa kalastaa aavalla merellä ottaen huomioon niiden sopimusvelvoitteet samoin kuin rantavaltioiden oikeudet, velvollisuudet ja edut, joista määrätään muun muassa 63 artiklan 2 kappaleessa ja 64 artiklassa. Yleissopimuksen 117 - 119 artikla velvoittavat valtioita ryhtymään toimenpiteisiin aavan meren alueiden elollisten luonnonvarojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi. Aavan meren kalastuksen vapautta rajoittavat valtioiden sopimat alueelliset sopimukset säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä.

Suomi ratifioi merioikeusyleissopimuksen 21 päivänä kesäkuuta 1996. Euroopan yhteisö vahvisti yleissopimuksen 1 päivänä huhtikuuta 1998.

Tammikuun 23 päivään 2001 mennessä kaikki Euroopan yhteisön jäsenvaltiot Tanskaa lukuun ottamatta ovat ratifioineet merioikeusyleissopimuksen.

Itämeren rantavaltiot ovat pitkälti ulottaneet kansallisen lainkäyttövaltansa kansainvälisen oikeuden mahdollistamaan enimmäislaajuuteen, minkä vuoksi aavan meren alue jää Itämerellä nykyisin varsin pieneksi. Itämerellä ei ole kalakantoja, jotka kuuluisivat merioikeusyleissopimuksen liitteessä mainittuihin laajasti vaeltaviin kalakantoihin. Itämerellä hajallaan olevia kalakantoja ovat lähinnä silakka, kilohaili, lohi ja turska. Ne kuuluvat kiintiöityihin kalalajeihin, joiden säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä vastaa Itämeren kansainvälinen kalastuskomissio (IBSFC). Täytöntöönpanosopimus kuitenkin koskee hajallaan olevia kalakantoja vain siltä osin kuin ne liikkuvat aavan meren alueella. Itämeren aavan meren alueilla suomalaiset kalastusalukset kalastavat käytännössä vain edellä mainittuja IBSFC:n säätelemiä lajeja, joten täytöntöönpanosopimuksen käytännön merkitys Suomelle jää vähäiseksi.

Suomalaiset kalastusalueet on suunniteltu lähinnä Itämeren olosuhteisiin, eivätkä ne kalasta tällä hetkellä Itämeren ulkopuolisella aavalla merellä. Suomella on pieni atlantiskandisen sillin kiintiö Pohjanmerellä, joten periaatteessa olisi mahdollista, että suomalaisia kalastusalueita toimisi myös Atlantilla. Kalastuksen aloittaminen siellä ei ole kuitenkaan todennäköistä lähitulevaisuudessa. Atlantin alueella toimivista alueellisista kalastusjärjestöistä merkittävimmät ovat Koillis-Atlantin kalastuskomissio (NEAFC), Luoteis-Atlantin kalastusjärjestö (NAFO) ja Kansainvälinen Atlantin tonnikalan suojelukomissio (ICCAT). Ne vastaavat alueillaan sopimuksessa mainituista säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä ja valvontasäännöistä. Euroopan yhteisö on jäsenenä näissä järjestöissä ja järjestöjen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä sekä valvontaa koskevista säännöksistä säädetään yhteisössä neuvoston asetuksilla, jotka velvoittavat suoraan yhteisön jäsenmaita ja niiden aluksia.

1.2. Suomen lainsäädäntö ja Euroopan yhteisön toimivalta

Euroopan yhteisön jäsenvaltiona Suomi on siirtänyt yhteisölle toimivallan merien kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevissa asioissa yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan mukaisesti. Euroopan yhteisön kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta säädetään Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetussa laissa (1139/1994), jäljempänä yhteisen kalastuspolitiikan laki.

Yhteisö päättää asiaankuuluvista säännöksistä ja sopii toimivaltansa rajoissa sitoumuksista kolmansien maiden tai toimivaltaisten järjestöjen kanssa. Hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn YK:n merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta tehty sopimus, jäljempänä täytäntöönpanosopimus, ei kuitenkaan kuulu yksinomaisesti yhteisön toimivaltaan. Tämän vuoksi on katsottu olevan tarpeen, että yhteisöstä ja sen jäsenvaltioista tulee sopimusvaltioita samanaikaisesti, jotta ne voivat yhdessä täyttää sopimuksessa määrättyjä velvoitteita sekä käyttää yhdessä oikeuksiaan jaettuun

toimivaltaan kuuluvissa asioissa sopimuksen yhtenäisen soveltamisen varmistamiseksi yhteisen kalastuspolitiikan puitteissa.

Koska yhteisöllä ei ole toimivaltaa kaikissa täytäntöönpanosopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa, sen on allekirjoittaessaan ja ratifioiessaan sopimuksen annettava ilmoitus, josta käy ilmi, miltä osin sopimuksen täytäntöönpano on yhteisön ja miltä osin jäsenvaltioiden toimivallassa. Siltä osin kuin tässä ilmoituksessa ei muuta todeta, täytäntöönpanon katsotaan kuuluvan sopimuksen sopimuspuolelta olevan jäsenvaltion toimivaltaan. Allekirjoittaessaan sopimuksen 27 päivänä kesäkuuta 1996 Euroopan yhteisö talletti toimivaltansa koskevan ilmoituksen sekä seitsemän tulkintaselitystä. EU:n neuvosto on 8 päivänä kesäkuuta 1998 hyväksynyt myös ratifioimiskirjan tallettamisen yhteydessä annettavan toimivaltaa koskevan ilmoituksen. Ilmoituksen mukaan jäsenvaltiot ovat siirtäneet yhteisölle toimivallan merien kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevissa asioissa. Toimivalta koskee sekä kansalliseen kalastuslainsäädäntövaltaan kuuluvia alueita että aavaa merta. Ratifioiessaan sopimuksen Suomen tarkoituksena on todeta, että Euroopan yhteisön jäsenenä Suomi on siirtänyt tietyissä sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa toimivaltansa yhteisölle ja että siirretyn toimivallan luonnetta ja laajuutta koskeva ilmoitus tehdään erikseen sopimuksen 47 artiklan mukaisesti. Vastaavalla tavalla menetteliin merioikeusyleissopimuksen ratifioinnin yhteydessä. Toimivaltaa koskeva ilmoitus on tämän esityksen liitteenä.

Päättyessään täytäntöönpanosopimuksen ratifioinnista Euroopan yhteisön puolesta EU:n neuvosto päätti myös, että yhteisön ratifiointia koskeva ratifioimiskirja talletetaan samanaikaisesti kaikkien jäsenvaltioiden ratifioimiskirjojen kanssa ja että jäsenvaltiot vahvistavat samalla yhteisön sopimuksen ratifioinnin yhteydessä antamat sopimuksen tulkintaa koskevat lausumat, joita on kaikkiaan seitsemän. Näistä neljä on yksittäisiin artikloihin liittyviä ja niitä selostetaan yksityiskohtaisissa perusteluissa asianomaisissa kohdissa (21 ja 22 artikla). Lausumista kolme on luonteeltaan yleisempiä. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot tulkitsevat ensinnäkin, että käsitteillä "maantieteelliset erityispiirteet",

"osa-alueen tai alueen ominaispiirteet", "yh-teiskunnallis-taloudelliset, maantieteelliset ja ympäristölliset tekijät", "kyseisen meren luonnolliset ominaispiirteet" tai muilla samankaltaisilla, maantieteelliseen alueeseen viitattaessa käytetyillä käsitteillä ei rajoiteta kansainvälisen oikeuden mukaisia valtioiden oikeuksia ja velvollisuuksia. Toiseksi Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ymmärtävät, että mitään sopimuksen määräystä ei voida tulkita sillä tavalla, että tulkinta olisi ristiriidassa kansainvälisen oikeuden tunnustaman aavan meren vapautta koskevan periaatteen kanssa. Kolmanneksi Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot tulkitsevat, että käsite "valtiot, joiden kansalaiset kalastavat aavalla merellä" ei luo mitään uusia aavalla merellä kalastavien henkilöiden kansalaisuudesta aiheutuvia perusteita lainkäyttövallalle, jotka ohittaisivat lippuvaltion lainkäyttövallan periaatteen. Sopimuksen tulkintaa koskevat lausumat ovat tämän esityksen liitteenä.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Tavoitteet

Täytäntöönpanosopimus täsmentää ranta- valtioiden ja aavalla merellä kalastusta harjoittavien valtioiden yhteistyövelvoitetta hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi. Se myös sisältää yhteistyön menettelytapoja koskevia määräyksiä, joilla korostetaan erityisesti alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen roolia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden laatimisessa.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus yhteisen kalastuspolitiikan lain muuttamisesta. Ehdotuksen tavoitteena on mahdollistaa lippuvaltion (valtio, jonka lipun alla alus purjehtii, niin sanottu lippuvaltioperiaate) toimesta tapahtuva sopimuksen VI osan määräysten mukainen sopimuksen noudattamisen ja täytäntöönpanon tehokas toteuttaminen.

2.2. Keskeiset ehdotukset

Täytäntöönpanosopimus velvoittaa lippuvaltioiden toteuttamaan tarpeellisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että niiden lipun alla

purjehtivat alukset noudattavat laadittuja säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä aavalla merellä. Täytäntöönpanosopimuksen noudattamisessa ja täytäntöönpanossa on osittain luovuttu aavalla merellä perinteisesti sovelletusta lippuvaltioperiaatteesta. Tietyissä tilanteissa toisen sopimusvaltion asianmukaisesti valtuutetut tarkastajat voivat nousta kalastusalukselle, tarkastaa sen ja jopa tuoda aluksen satamaan lisätutkimuksia varten. Myös satamavaltioilla on oikeus ja velvollisuus toteuttaa kansainvälisen oikeuden mukaisia toimenpiteitä edistääkseen kalakantojen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta.

Täytäntöönpanosopimus edellyttää lippuvaltiolta tehokkaita toimenpiteitä aavan meren osa-alueellisten tai alueellisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen varmistamiseksi ja niiden rikkomusten tutkimiseksi. Lippuvaltion on muun muassa velvoitettava alukset antamaan väitettyyn rikkomukseen liittyviä tietoja. Sen on tarvittaessa pidätettävä alus, jos väitetyistä rikkomuksista on riittävästi todisteita. Lippuvaltion on myös varmistettava, ettei alus harjoita kalastusta aavalla merellä, ennen kuin kaikki lippuvaltion määräämät rangaistukset on suoritettu. Rikkomuksiin sovellettavien rangaistusten on oltava riittävän ankaria ja laittomasta toiminnasta saadut tuotot on määrättävä menetetyiksi. Lisäksi kalastusaluksen päällikkönä ja päällystönä toimimisen mahdollistava lupa on voitava evätä, peruuttaa ja pidättää. Täytäntöönpanosopimuksen 21 artiklan 11 kohdassa on lueteltu teot, jota on pidettävä vakavina rikkomuksina.

Rikoslain (39/1889) 1 luvun 2 §:n mukaan suomalaisessa aluksessa tehtyyn rikokseen sovelletaan Suomen lakia, jos rikos on tehty muun muassa aluksen ollessa aavalla merellä tai millekään valtiolle kuulumattomalla alueella taikka aluksen ollessa vieraan valtion alueella ja rikoksen on tehnyt aluksen päällikkö tai sen miehistön jäsen taikka sen matkustaja tai matkalla muuten mukana ollut (niin sanottu lippuperiaate). Suomen lakia sovelletaan myös suomalaisen aluksen päällikön tai sen miehistön jäsenen Suomen ulkopuolella tekemään rikokseen, jos tekijä teollaan on rikkonut hänelle aluksen päällikkönä tai miehistön jäsenenä lain mukaan kuuluvaa erityistä velvollisuutta. Rekisterivaltion

tuomiovalta ulottuu aluksessa tai ilma-aluksessa tehtyyn rikokseen riippumatta aluksen tai ilma-aluksen sijaintipaikasta rikoksen tekohetkellä, rikoksen tekijästä tai rikoksen kohteesta. Rikoslain 1 luvun 12 §:n mukaan suomalaisessa aluksessa aavalla mrellä tai millekään valtiolle kuulumattomalla alueella tehtyä rikosta saa tutkia ilman valtakunnansyyttäjän syytemääräystä.

Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevat neuvoston asetukset ja niiden nojalla annetut päätökset ja määräykset sitovat jäsenvaltiota sellaisenaan. Kansallisella lainsäädännöllä on kuitenkin säädettävä muun muassa rangaistusseuraamuksista sekä määriteltävä yhteisön säännöksiä toimeenpanevat toimivaltaiset kansalliset viranomaiset. Yhteisen kalastuspolitiikan lain 7 §:n mukaan yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säännöksiin rikkomisesta tuomitaan sakkoon, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta. Mainitun pykälän 2 momentin mukaan kalastuslain (286/1982) 107 - 109 §:n säännöksiä sovelletaan myös yhteisen kalastuspolitiikan vastaiseen pyyntiin kielletyillä kalastusvälineillä tai pyyntitavoilla sekä vaaran tai vakavan vaaran aiheuttamiseen kalavedelle. Kalastuslain 107 §:n mukaisesta kalastusrikkomuksesta voi seurata sakkoa tai enintään 6 kuukautta vankeutta ja 108 §:n mukaisesta kalastusrikoksesta sakkoa tai enintään 2 vuotta vankeutta. Rikoslain 2 luvun 16 §:ssä säädetään rikoksen tekijälleen tai muulle henkilölle tuottaman taloudellisen hyödyn menetyksi tuomitsemisesta. Käytännössä Suomessa voidaan rangaista kaikista täytäntöönpanosopimuksen 21 artiklan 11 kohdassa mainituista vakavista rikkomuksista riittävän ankarilla rangaistuksilla.

Kaikilla Euroopan yhteisön kalastusaluksilla on oltava lippuvaltion antama kalastuslisenksi, josta ilmenevät aluksen tunnistetiedot. Ilman voimassa olevaa kalastuslisenksiä aluksella ei saa kalastaa. Yhteisen järjestelmän perustamisesta kalastuslisenksiin sisällytettäviä vähimmäistietoja koskevien sääntöjen vahvistamiseksi annetussa neuvoston asetuksessa (EY) N:o 3690/93 annetaan tarkemmat säännökset muun muassa lisenksien hallinnoinnista. Kalastuksen kohdentumista ja määrää säännellään aluskohtaisilla ka-

lastusluvilla, joista säädetään neuvoston asetuksissa (EY) N:o 1627/94, (EY) N:o 3317/94 ja (EY) N:o 779/97.

Yhteisen kalastuspolitiikan lain 10 §:n 2 kohdan mukaan maa- ja metsätalousministeriö voi antaa tarkempia määräyksiä aluskohtaisista lisenkseistä ja erityisistä kalastusluvista. Valtuutuksen nojalla annetuissa maa- ja metsätalousministeriön päätöksissä 1575/1994 ja 1369/1997 on määrätty tarkemmin suomalaisten alusten aluskohtaisista kalastuslisenkseistä ja erityisistä kalastusluvista. Yhteisen kalastuspolitiikan lain 8 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen 7 §:n 1 momentin 1 kohdan tai 2 momentin nojalla, voidaan samalla määrätä menettäneeksi aluskohtainen lisenksi ja kalastuslupa enintään kolmen vuoden määräajaksi. Kyseeseen tulevat kalastaminen harjoitetun kalastusrajoituksen vastaisesti, kalastuksen harjoittaminen ilman aluskohtaista lisenksiä tai kalastuslupaa, sallitun pyyntimäärän ylittäminen, yhteisen kalastuspolitiikan vastainen pyynti kielletyillä kalastusvälineillä tai pyyntitavoilla sekä vaaran tai vakavan vaaran aiheuttaminen kalavedelle.

Tarkoituksena on lisätä yhteisen kalastuspolitiikan lakiin säännös, joka mahdollistaisi aluksen päällikön ja päällystöön kuuluvan pätevyyskirjan menettämisen silloin, kun hänet on tuomittu rangaistukseen edellä mainittujen 7 §:n 1 momentin 1 kohdan tai 2 momentin nojalla. Samoin lakiin lisättäisiin mahdollisuus keskeyttää Suomen lipun alla purjehtivan aluksen aavan meren kalastus peruuttamalla väliaikaisesti aluksen kalastuslupa sekä määrätä alus palaamaan satamaan.

Lakiin lisättäisiin myös sopimuksen mukaisten asianmukaisesti valtuutettujen toisten sopimusvaltioiden tarkastajien tiedonsaantioikeus. Heillä olisi oikeus nousta alukseen ja saada tarvittavat asiakirjat ja muut kalastusta koskevat tiedot. Lisäksi he voisivat ottaa haltuunsa kielletyt pyydykset ja niillä saatu saalis. Heillä olisi myös laadittujen osaluueellisten tai alueellisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden mukainen oikeus tuoda tarvittaessa alus satamaan.

3. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole taloudellisia vaikutuksia

eikä myöskään organisaatio- tai henkilövaihtuksia. Täytäntöönpanosopimuksen voidaan sen sijaan katsoa edistävän merkittävästi meriympäristön suojelemiseksi tehtävää kansainvälistä yhteistyötä. Sopimus velvoittaa valtioita säilyttämään ja hoitamaan kestäväällä tavalla tiettyjä aavalla merellä esiintyviä kalakantoja sekä ratkaisemaan kalastusriitansa rauhanomaisesti. Suomen kannalta sopimuksella ei ole suuria vaikutuksia, sillä suomalaiset kalastusalukset eivät harjoita sopimuksessa tarkoitettua kalastusta.

4. Asian valmistelu

4.1. Sopimusneuvottelut

Vuonna 1982 tehty merioikeusyleissopimus tähtää siihen, että asianomaiset rantavaltiot ja näiden valtioiden kansallisen lainkäytövallan ulkopuolella hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja kalastavien alusten lippuvaltiot sopivat yhteisesti tällaisten kalakantojen säilyttämisestä ja hoitamisesta.

Meren luonnonvaroja koskevat kysymykset osoittautuivat kuitenkin varsin kiistanalaisiksi kymmenen vuotta myöhemmin kokoontuneessa YK:n ympäristö- ja kehityskonferenssissa Rio de Janeirossa, jossa sovittiinkin hallitustenvälisen YK-konferenssin järjestämisestä merioikeusyleissopimuksen hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevien määräysten tehokkaan täytäntöönpanon edistämiseksi. YK:n yleiskokous päätti 47. istunnossaan syksyllä 1992 konferenssin koollekutsumisesta (päättölauselma 47/192). Konferenssin mandaatti perustui yhtäältä ympäristö- ja kehityskonferenssissa hyväksytyyn toimintaohjelmaan, Agenda 21:n, 17 lukuun ja toisaalta merioikeusyleissopimukseen. Agenda 21:ssä todettiin erityisesti, että konferenssin työn ja tulosten tulee olla täysin sopusoinnussa merioikeusyleissopimuksen määräysten, erityisesti rantavaltioiden ja aavalla merellä kalastavien valtioiden oikeuksien ja velvollisuuksi-

en, kanssa.

Konferenssi kokoontui vuosina 1993 - 1995 kuuteen istuntoon. Sopimus hyväksyttiin äänestyksettä 4 päivänä elokuuta 1995 ja avattiin allekirjoitettavaksi 4 päivänä joulukuuta 1995. Sopimuksen on allekirjoittanut 59 valtiota ja Euroopan yhteisö. Suomi ja pääosa muista EU-maista sekä Euroopan yhteisö allekirjoittivat täytäntöönpanosopimuksen 27 päivänä kesäkuuta 1996.

4.2. Esityksen valmistelu Suomessa

Ulkoasiainministeriö pyysi täytäntöönpanosopimuksen allekirjoittamista varten syksyllä 1995 lausunnon maa- ja metsätalous-, ympäristö-, liikenne-, oikeus- sekä kauppa- ja teollisuusministeriöiltä. Vaikka sekä maa- ja metsätalousministeriön että ympäristöministeriön lausunnoissa todettiin, että täytäntöönpanosopimus ei soveltamisalansa puolesta juurikaan koske Suomea, niissä puollettiin täytäntöönpanosopimuksen allekirjoittamista Suomen harjoittaman kansainvälisen ympäristöpolitiikan näkökulmasta. Oikeusministeriön lausunnon mukaan täytäntöönpanosopimuksen voimaan saattaminen edellyttää lainsäädännön muuttamista, joskin lausunnossa kiinnitettiin huomiota siihen, että Euroopan yhteisön sisällä käytiin tuolloin edelleen keskustelua täytäntöönpanosopimuksen kuulumisesta jäsenvaltioiden toimivaltaan.

Hallituksen esitys on laadittu virkatyönä ulkoasiainministeriössä ja maa- ja metsätalousministeriössä. Siitä on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, liikenne- ja vientintäministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Kalatalouden keskusliitolta, Suomen Ammattikalastajaliitolta, Lapin työvoima- ja elinkeinokeskukselta, Pohjanmaan TE-keskukselta, Kainuun TE-keskukselta, Varsinais-Suomen TE-keskukselta, Uudenmaan TE-keskukselta ja Kaakkois-Suomen TE-keskukselta.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimus

I Osa. Yleiset määräykset

1 artikla sisältää määritelmiä ja määrää sopimuksen soveltamisalan. Artiklan *2 kappaleesta* ilmenee, että valtioiden ohella sopimus soveltuu myös tiettyihin merioikeusyleissopimuksessa tarkemmin määriteltyihin yhteisöihin. Näihin kuuluvat esimerkiksi sellaiset kansainväliset järjestöt kuin Euroopan yhteisö. Sopimusvaltion käsitteellä tarkoitetaan tässä sopimuksessa sopimuspuolena olevia valtioita ja muita yhteisöjä. *3 kappaleen* mukaan sopimusta sovelletaan soveltuvin osin myös muihin kalastusta harjoitaviin yhteisöihin, joiden alukset kalastavat aavalla merellä.

2 artiklan mukaan sopimuksen tavoitteena on varmistaa hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen pitkäaikainen säilyttäminen ja kestävä käyttö merioikeusyleissopimuksen asiaankuuluvien määräysten tehokkaalla täytäntöönpanolla.

3 artikla koskee sopimuksen soveltamista. Artiklan *1 kappaleen* mukaan lähtökohtana on soveltaminen hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseen ja hoitoon alueilla, jotka ovat kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolella eli aavalla merellä. Koska tällaiset kalakannat esiintyvät myös kansalliseen lainkäyttövalttaan kuuluvilla alueilla, edellytetään *1 kappaleessa*, että rantavaltiot soveltavat varovaisen lähestymistavan soveltamista koskevaa sopimuksen *6 artiklaa* ja säilyttämis- ja hoitoimenpiteiden yhteensopivuutta koskevaa *7 artiklaa* myös näillä alueilla. *2 kappale* ulottaa tämän velvoitteen soveltuvin osin myös sopimuksen *5 artiklassa* lueteltujen yleisten periaatteiden soveltamiseen. Kehitysmaiden tukemiseksi näiden velvoitteiden täyttämiseksi kansalliseen lainkäyttövaltaansa kuuluvilla alueilla *3 kappaleessa* määrätään, että myös kehitysmaiden vaatimuksia koskevaa sopimuksen VII osaa sovelletaan soveltuvin osin alueisiin, jotka kuuluvat kansalliseen lainkäyttövaltaan.

4 artiklassa täsmennetään sopimuksen suhdetta merioikeusyleissopimukseen. Mi-

kään sopimuksessa ei saa rajoittaa valtioiden yleissopimuksen mukaisia oikeuksia, lainkäyttövaltaa ja velvollisuuksia. Sopimusta tulkitaan ja sovelletaan yleissopimuksen yhteydessä ja yhdenmukaisesti sen kanssa.

II Osa. **Hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttäminen ja hoito**

5 artiklassa määritellään ne yleiset periaatteet, joita rantavaltioiden ja aavalla merellä kalastusta harjoittavien valtioiden on noudatettava toteuttaessaan merioikeusyleissopimuksen niille asettamaa yhteistyövelvoitetta hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi. Niiden on muun muassa hyväksyttävä toimenpiteitä tällaisten kalakantojen pitkäaikaisen kestävyuden varmistamiseksi ja edistettävä niiden parhaan mahdollisen hyödyntämisen tavoitetta, vähennettävä mahdollisimman paljon saastumista, jätteitä, hävinneiden tai hylättyjen pyydysten saaliita, muiden kuin kohdelajien pyyntiä sekä vaikutuksia liittyviin tai riippuvaisiin lajeihin ja suojeltava meriympäristön biologista monimuotoisuutta. Valtioiden on myös kerättävä ja jaettava hyvissä ajoin täydellistä ja täsmällistä tietoa kalastustoiminnasta koskien muun muassa alusten sijaintia, kohdelajien ja muiden lajien saaliita ja pyyntiponnistusta tietojen keruuta ja jakamista koskevia vaatimuksia täsmentävän *I liitteen* mukaisesti sekä tietoja kansallisista ja kansainvälisistä tutkimusohjelmista.

6 artiklassa velvoitetaan valtiot soveltamaan varovaista lähestymistapaa kalakantojen säilyttämiseen, hoitoon ja hyödyntämiseen sekä täsmennetään, miten sitä toteutetaan. Varovaisuuden on oltava korostettumpaa silloin, kun saatu tieto on epävarmaa, epäluotettavaa tai puutteellista. Varovaiseen lähestymistapaan kuuluu muun muassa, että valtiot määrittelevät parhaan mahdollisen saatavilla olevan tieteellisen tiedon perusteella vertailupisteet eri kalakannoille. Kun vertailupisteitä lähestytään, valtioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, et-

tä niitä ei ylitetä. Jos vertailupisteet ylitetään, valtioiden on viipymättä suoritettava ennakkoon tällaisen tilanteen varalta määritelmänsä toimet kalakantojen palauttamiseksi ennalleen. *II liitteessä* annetaan suuntaviivoja varovertailupisteiden soveltamiseksi hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisessä ja hoidossa.

7 artiklassa korostetaan aavalle merelle ja kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella laadittujen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden yhteensopivuuden tärkeyttä. Tätä varten rantavaltioiden ja aavalla merellä kalastusta harjoittavien valtioiden on toimitettava yhteistyössä ja määriteltävä säilyttämis- ja hoitotoimenpiteet artiklan *2 kappaleessa* määriteltujen kriteereiden mukaisesti. Jollei sopimukseen tällaisista toimenpiteistä päästä kohtuullisessa ajassa, mikä tahansa asianomaisista valtioista voi *4 kappaleen* mukaan aloittaa VIII osassa määrätyt menettelyt riitosen ratkaisemiseksi. *5 kappale* velvoittaa valtioita tekemään kaiken mahdollisen ryhtyäkseen väliaikaisiin luonteeltaan käytännöllisiin järjestelyihin, kunnes yhteensopivista toimenpiteistä päästään sopimukseen. Myös väliaikaisten toimenpiteiden aikaansaamiseksi voidaan riita antaa tuomioistuimen ratkaistavaksi VIII osan mukaisesti. *6 kappaleessa* täsmennetään, mitä väliaikaisissa järjestelyissä tai toimenpiteissä on otettava huomioon. Sekä rantavaltioiden että aavalla merellä kalastavien valtioiden on tiedotettava säännöllisesti hyväksymistään toimenpiteistä.

III Osa. **Hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevat kansainvälisen yhteistyön menettelytavat**

Merioikeusyleissopimuksen mukaan asianomaiset valtiot voivat toteuttaa yhteistyövelvoitettaan joko suoraan tai asianomaisten kansainvälisten järjestöjen välityksellä. Sopimuksen III osassa täsmennetään tällaisen kansainvälisen yhteistyön menettelytapoja.

8 artiklan 2 kappaleen mukaan valtioiden on aloitettava vilpittömin mielin ja viipymättä neuvottelut sopivien järjestelyjen laatimiseksi hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisen ja hoidon varmistamiseksi, erityisesti silloin,

kun on todisteita siitä, että kalakantoja saattaa uhata ylikalastus tai niiden osalta kehitellään uutta kalastusta. Jos osa-alueellisella tai alueellisella kalastuksenhoitojärjestöllä tai -järjestelyllä on toimivalta laatia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä, asianomaisten valtioiden on *3 kappaleen* mukaan ryhdyttävä tällaisen järjestön jäseniksi, osallistuttava tällaiseen järjestelyyn tai suostuttava soveltamaan tällaisen järjestön tai järjestelyn laatimia toimenpiteitä. Vain tällaiset valtiot pääsevät *4 kappaleen* mukaan hyödyntämään kalavaroja, joihin näitä toimenpiteitä sovelletaan. Artiklan *5 ja 6 kappaleessa* korostetaan osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen merkitystä. Asianomaisten valtioiden on perustettava tällainen järjestö tai ryhdyttävä muihin sopiviin järjestelyihin kalakannan säilyttämisen ja hoidon varmistamiseksi sekä osallistuttava järjestön tai järjestelyn toimintaan. Tällaisen järjestön tai järjestelyyn osallistuvien valtioiden kanssa on neuvoteltava siinä tapauksessa, että toimet toivottaisiin hallitustenvälisen järjestön suoritettaviksi ja että tällainen toiminta vaikuttaisi merkittävästi toimivaltaisen osa-alueellisen tai alueellisen järjestön tai järjestelyn laatimisiin toimenpiteisiin.

9 artiklan 1 kappaleessa luetellaan asioita, joista valtioiden on sovittava perustaessaan osa-alueellisia tai alueellisia kalastuksenhoitojärjestöjä tai sopiessaan osa-alueellisista tai alueellisista kalastuksenhoitojärjestelyistä. *2 kappale* velvoittaa ilmoittamaan tällaisen järjestön tai järjestelyn perustamisesta muille valtioille, joiden tiedetään olevan kiinnostuneita toiminnasta. *10 artiklassa* määrätään tällaisen järjestön tai järjestelyn tehtävistä ja *11 artiklassa* niistä seikoista, jotka valtioiden on otettava huomioon määritellössään uusien jäsenten tai osallistujien osallistumista koskevien oikeuksien luonnetta ja laajuutta. *12 artiklassa* korostetaan osa-alueellisten ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen toiminnan avoimuutta. Muun muassa muiden järjestöjen edustajien osallistumista kokouksiin tarkkailijoina koskevat menettelytavat eivät saa olla tarpeettoman rajoittavia. Myös järjestön tai järjestelyn asiakirjoihin ja kertomuksiin on voitava tutustua sitä koskevien menettelysääntöjen mukaisesti.

ti. *13 artiklassa* kiinnitetään huomiota ole-massaolevien järjestöjen ja järjestelyjen vahvistamiseen niiden tehokkuuden parantamiseksi.

14 artiklan 1 kappaleen mukaan valtioiden on varmistettava, että niiden lipun alla purjehtivat kalastusalukset toimittavat tarvittavia tietoja, jotta valtiot voisivat täyttää sopimuksen mukaiset velvollisuutensa. Valtioiden on kerättävä ja vaihdettava tällaisia tietoja, varmistettava niiden riittävä yksityiskohtaisuus ja oikea-aikaisuus sekä ryhdyttävä tarvitta-viin toimenpiteisiin tietojen paikkansapitä-vyyden tarkistamiseksi. *2 kappaleen* mukaan valtioiden on yhteistyössä sovittava tietojen tarkasta määrittelystä ja muodosta, jossa ne toimitetaan osa-alueellisille tai alueellisille kalastuksenhoitojärjestöille tai -järjestelyille, sekä kehitettävä ja jaettava analyysi- ja arviointimenetelmiä säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteiden parantamiseksi. Artiklan *3 kappale* koskee merioikeusyleissopimuksen XIII osan mukaista yhteistyötä kalastusta koskevan tie-teellisen tutkimuksen vahvistamiseksi ja edistämiseksi.

15 artikla sisältää sopimuksen täytäntöön-panoa suljetulla tai puolisoljetulla meri-alueella koskevia erityismääräyksiä. Valtioi-den on otettava huomioon kyseisen meri-alueen luonnolliset ominaispiirteet ja toimit-tava merioikeusyleissopimuksen IX osan ja yleissopimuksen muiden asiaan kuuluvien määräysten kanssa sopusoinnussa olevalla tavalla. Suljetut ja puolisoljetut merialueet määritellään merioikeusyleissopimuksen 122 artiklassa. Suljetulla merialueella tarkoitetaan esimerkiksi Itämeren.

16 artikla koskee aavan meren alueita, joita ympäröi kauttaaltaan yhden valtion kansalli-seen lainkäyttövaltaan kuuluva alue.

IV Osa. **Muut kuin jäsenet ja osallistu-jat**

17 artiklan 1 kappaleessa todetaan, että sellainenkaan valtio, joka ei ole osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoito-järjestön jäsen tai osallistu osa-alueelliseen tai alueelliseen kalastuksenhoitojärjestelyyn ja joka ei muullakaan tavalla suostu sovelta-maan tällaisen järjestön laatimia säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteitä, ei vapaudu velvolli-

suudestaan toimia merioikeusyleissopimuk-sen ja sopimuksen mukaisesti yhteistyössä asianomaisten kalakantojen säilyttämisessä ja hoidossa. *2 kappaleen* mukaan tällainen valtio ei saa sallia sen lipun alla purjehtivien alusten osalta kalastusta, joka kohdistuu täl-laisten järjestöjen tai järjestelyjen laatimien säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteiden alaisiin kalakantoihin. *3 kappale* sallii 1 artiklan 3 kappaleessa tarkoitettujen kalastusta harjoit-tavien yhteisöiden nauttia kalastukseen osal-listumisen eduista sen mukaan, miten ne si-toutuvat noudattamaan säilyttämisen- ja hoito-toimenpiteitä kalakantojen osalta. *4 kappale* velvoittaa järjestön jäsenet tai järjestelyyn osallistuvat vaihtamaan sellaisten kalastus-alusten toimintaan liittyviä tietoja, jotka pur-jehtivat sellaisen valtion lipun alla, joka ei ole järjestön jäsen tai osallistu järjestelyyn ja joka harjoittaa kyseisten kalakantojen kalas-tusta. Niiden on myös toteutettava sopimuk-sen ja kansainvälisen oikeuden kanssa sopusoinnussa olevia toimenpiteitä ehkäistäk-seen sellaisia tällaisten alusten toimia, jotka heikentävät osa-alueellisten tai alueellisten säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta.

V osa. **Lippuvaltion velvollisuudet**

V osan muodostava *18 artikla* koskee lip-puvaltion velvollisuuksia. *1 kappaleessa* ase-tetaan yleinen velvollisuus toteuttaa tarpeellisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että alukset noudattavat osa-alueellisia tai alueel-lisia säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteitä ja että ne eivät harjoita mitään sellaista toimintaa, joka heikentäisi näiden toimenpiteiden tehokkuutta.

Artiklan *2 kappaleen* mukaan valtion on sallittava sen lipun alla purjehtivien alusten käytön kalastukseen aavalla merellä ainoas-taan, jos se voi tehokkaasti toteuttaa yleisso-pimuksen ja sopimuksen mukaisia velvolli-suuksiaan tällaisten alusten osalta. *3 kappaleessa* määrätään toimenpiteistä, joita valtion on toteutettava sen lipun alla purjehtivien alusten osalta. Toimenpiteisiin kuuluu muun muassa alusten valvonta aavalla merellä ka-lastuslisenssien tai lupien ja niihin sisällytet-tävien ehtojen avulla kaikkien sovellettavien osa-alueellisella, alueellisella tai maailman-

laajuisella tasolla sovittujen menettelyjen mukaisesti. Lippuvaltion on myös varmistettava, että sen alukset eivät harjoita luvatonta kalastusta muiden valtioiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla.

Lippuvaltion on huolehdittava myös niiden kalastusalusten kansallisesta rekisteröinnistä, jotka saavat kalastaa aavalla merellä, kalastusalusten ja pyydysten merkitsemisestä tunnistamista varten yhdenmukaisten ja kansainvälisesti tunnistettavien merkintäjärjestelmien mukaisesti, kalastusta koskevien tietojen rekisteröimisestä ja oikea-aikaisesta tiedottamisesta sekä kohdelajien ja muiden lajien saaliiden tarkastamisesta. Lippuvaltion on myös mahdollistettava alustensa, niiden kalastustoiminnan ja muiden siihen liittyvien toimien seuranta, valvonta ja tarkkailu muun muassa sallimalla toisen valtion asianmukaisesti valtuutetun tarkastajan pääsy alukselle. Tästä määrätään yksityiskohtaisemmin 21 ja 22 artiklassa. Lippuvaltion tulee edelleen huolehtia jälleenlastausten säätelämisestä aavalla merellä sekä kalastustoiminnan säätelämisestä osa-alueellisten, alueellisten tai maailmanlaajuisten toimenpiteiden noudattamisen varmistamiseksi, mukaan lukien toimenpiteet, jotka tähtäävät muiden kuin kohdelajien saaliiden mahdollisimman voimakkaaseen vähentämiseen. Jos on voimassa osa-alueellisesti, alueellisesti tai maailmanlaajuisesti sovittu seuranta-, valvonta- ja tarkkailujärjestelmä, artiklan 4 kappale velvoittaa valtiot varmistamaan, että niiden lipun alla purjehtiville aluksille määrätty toimenpiteet ovat yhteensopivia tällaisen järjestelmän kanssa.

VI Osa. **Noudattaminen ja täytäntöönpano**

Noudattamista ja täytäntöönpanoa koskevassa VI osassa tarkastellaan erikseen lippuvaltion ja satamavaltion roolia, kansainvälistä yhteistyötä sekä osa-alueellista ja alueellista yhteistyötä. Siinä täsmennetään myös toisen valtion lipun alla purjehtivaan alukseen nousua ja sen tarkastamista koskevat perusmenettelyt.

19 artiklan mukaan lippuvaltion on tutkittava välittömästi ja täydellisesti kaikki osa-alueellisten tai alueellisten säilyttämis- ja

hoitotoimenpiteiden väitetyt rikkomukset ja ilmoitettava tutkimuksen etenemisestä ja lopputuloksesta välittömästi väitteen tehneelle sekä asianomaiselle järjestölle tai järjestelylle. Lippuvaltion on vaadittava kaikilta sen lipun alla purjehtivilta aluksilta, että ne antavat tutkimuksesta vastaavalle viranomaiselle väitettyyn rikkomukseen liittyviä tietoja sekä luovutettava asia viipymättä viranomaisilleen vireillepanoa varten ja tarvittaessa pidätettävä alus, jos väitetystä rikkomuksesta on riittävästi todisteita. Silloin kun on todistettu, että alus on ollut mukana asianomaisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vakavassa rikkomuksessa, lippuvaltion on varmistettava, että alus ei harjoita kalastusta aavalla merellä, ennen kuin kaikki lippuvaltion rikkomuksen osalta määräämät rangaistukset on suoritettu. 2 kappaleessa korostetaan tutkinnan ja oikeudellisten menettelyjen nopeutta ja rikkomuksiin sovellettavien rangaistusten riittävää ankaruutta. Kalastusalusten päälliköihin ja muuhun päällystöön sovellettaviin toimenpiteisiin on sisällyttävä määräyksiä, jotka mahdollistavat tällaisten alusten päällikkönä ja päällystössä kuuluvana toimimista koskevan luvan epäämisen, peruuttamisen ja pidättämisen.

20 artikla tarjoaa mahdollisuuden pyytää apua miltä tahansa muulta valtiolta, jonka osallistuminen saattaa auttaa tutkinnan suorittamisessa. 2 kappaleen mukaan kaikkien valtioiden on pyrittävä vastaamaan lippuvaltion tällaisten tutkintojen yhteydessä esittamiin kohtuullisiin pyyntöihin. Lippuvaltio voi 3 kappaleen mukaan suorittaa tutkimuksia joko suoraan asianomaisten valtioiden tai kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn kautta. Tiedot tutkinnan edistymisestä ja lopputuloksesta on toimitettava kaikille valtioille, joita väitetty rikkomus koskee tai joihin se vaikuttaa. 4 kappale velvoittaa valtioita auttamaan toisiaan sellaisten alusten tunnistamisessa, joiden on ilmoitettu harjoittaneen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta heikentävää toimintaa, ja 5 kappale laatimaan, kansallisten lakien ja määräysten sallimissa rajoissa, järjestelyjä, jotka mahdollistavat väitettyihin rikkomuksiin liittyvien todisteiden luovuttamisen muiden valtioiden syytteenpanosta vastaaville viranomaisille.

Jos on perusteltuja syitä uskoa, että aavalla merellä oleva alus on syyllistynyt luvattomaan kalastukseen jonkin rantavaltion lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella, aluksen lippuvaltion on *6 kappaleen* mukaan tutkittava asia välittömästi ja täydellisesti kyseisen rantavaltion pyynnöstä. Kyseisten valtioiden on toimittava yhteistyössä ja lippuvaltio voi valtuuttaa rantavaltion asianomaiset viranomaiset nousemaan alukselle ja tutkimaan sen aavalla merellä. Määräys ei kuitenkaan rajoita oikeutta välittömään takaa-ajoon koskevaa merioikeusyleissopimuksen 111 artiklaa.

7 kappaleessa todetaan, että sopimusvaltiot, jotka ovat osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön jäseniä tai osallistuvat osa-alueelliseen tai alueelliseen kalastuksenhoitojärjestelyyn voivat toteuttaa kansainvälisen oikeuden mukaisia toimia estääksensä aluksia, jotka ovat harjoittaneet toimintaa, joka heikentää järjestön tai järjestelyn laatimien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta tai muuten rikkovat niitä vastaan, kalastamasta aavalla merellä kyseisellä osa-alueella tai alueella siihen saakka, kunnes lippuvaltio on toteuttanut tarpeelliset toimet.

21 artiklan 1 kappale antaa kaikilla osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn kattamilla aavan meren alueilla tällaisen järjestön jäsenenä olevalle tai järjestelyyn osallistuvalla sopimusvaltiolle oikeuden nousta asianmukaisesti valtuutettujen tarkastajiensa välityksellä toisen sopimusvaltion lipun alla purjehtivalle kalastusalukselle ja tarkastaa sen. Merkitystä ei ole sillä, kuuluuko tämä toinen sopimusvaltio asianomaiseen järjestöön tai osallistuuko se järjestelyyn. Toimenpiteiden tarkoituksena on sen varmistaminen, että järjestön tai järjestelyn laatimia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä noudatetaan, ja valtioiden on *2 kappaleen* mukaan laadittava niitä koskevat, sopimuksen kanssa yhdenmukaiset ja syrjimättömät menettelytavat asianomaisen järjestön tai järjestelyn avulla. Laadituista menettelytavoista on tiedotettava asianmukaisesti. *4 kappale* velvoittaa tiedottamaan myös asianmukaisesti valtuutetuille tarkastajille annettavasta tunnistamisen muodosta. Aluksille nousuun ja niiden tarkasta-

miseen käytetyt alukset on merkittävä selkeästi ja ne on voitava tunnistaa hallituksen palveluksessa oleviksi. Tullessaan sopimuksen sopimuspuoleksi Suomen tulee *4 kappaleen* mukaisesti nimettävä viranomainen artiklan mukaisten ilmoitusten vastaanottajaksi ja tiedotettava nimityksestä asianomaisen osa-alueellisen tai alueellisen kalastusjärjestön tai -järjestelyn kautta.

3 kappaleessa todetaan, että jos kahden vuoden kuluessa sopimuksen hyväksymisestä, jokin järjestö tai järjestely ei ole laatinut menettelytapoja, alukseen nousu ja sen tarkastaminen *1 kappaleen* mukaisesti sekä muut näitä seuraavat täytäntöönpanoa koskevat toimet on menettelytapojen laatimiseen saakka suoritettava *21 artiklan* sekä *22 artiklassa* esitettyjen perusmenettelyjen mukaisesti. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ilmoittavat ratifioinnin yhteydessä tulkintanaan, että sopimus ei anna millekään valtiolle oikeutta ylläpitää tai soveltaa yksipuolisia toimenpiteitä kappaleessa tarkoitetun siirtymävaiheen aikana. Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, valtioiden on sen jälkeen toimittava ainoastaan sopimuksen *21* ja *22 artiklassa* olevien määräysten mukaisesti.

Artiklan 5 - 11 kappaleessa määrätään tarkastamisen johdosta mahdollisesti tarpeellisista toimenpiteistä. Jos on selkeät perusteet uskoa, että alus on harjoittanut säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vastaista toimintaa, tarkastuksesta vastaavan valtion on tarvittaessa hankittava todisteita ja ilmoitettava välittömästi lippuvaltiolle väitetyistä rikkomuksista. Lippuvaltion on vastattava tällaiseen ilmoitukseen määräajassa ja tutkittava asia tai annettava tarkastuksesta vastaavan valtion tutkia se. Lippuvaltio voi antaa tarkastuksesta vastaavan valtion suorittavaksi myös sellaiset täytäntöönpanotoimet, jotka lippuvaltio voi määritellä aluksen osalta ja jotka ovat yhdenmukaisia niiden oikeuksien ja velvollisuuksien kanssa, jotka lippuvaltiolla sopimuksen mukaan on.

Jos on selkeät perusteet uskoa, että alus on syyllistynyt *11 kappaleessa* tarkoitettuun vakavaan rikkomukseen ja että lippuvaltio on joko jättänyt vastaamatta tai on jättänyt asian tutkimatta tai täytäntöönpanotoimet toteuttamatta, tarkastajat voivat jäädä alukselle ja hankkia todisteita sekä vaatia aluksen pääl-

likköä avustamaan lisätutkimuksissa, tarvittaessa myös tuomalla aluksen viipymättä satamaan. Tarkastuksen suorittavan valtion on ilmoitettava lippuvaltiolle ja asianomaiselle järjestölle tai asianomaiseen järjestelyyn osallistuville lisätutkimusten tuloksista. *10 kappaleessa* asetetaan tarkastajien toimintaa aluksella koskevia rajoituksia.

Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ilmoittavat ratifioinnin yhteydessä käsittävänsä, että 21 artiklan 6 - 8 kappaleen määräyksiä sovellettaessa lippuvaltio voi nojautua oman oikeusjärjestelmänsä vaatimuksiin, joiden mukaisesti syyttäjäviranomaisilla on harkintavaltaa päätettäessä tapauksen kaikki tekijät huomioon ottaen syytteen nostamisesta. Tällaisiin vaatimuksiin perustuvia lippuvaltion päätöksiä ei voida tulkita vastaamisen tai toimintaan ryhtymisen laiminlyönniksi.

12 kappaleessa todetaan, että lippuvaltio voi milloin tahansa suorittaa toimet täyttääkseen omat velvollisuutensa väitetyn rikkomuksen osalta. *13 kappaleen* mukaan artikla ei rajoita lippuvaltion oikeutta toteuttaa sen lakien mukaisia toimenpiteitä, mukaan lukien toimenpiteet rangaistusten määräämiseksi.

Sopimuksen 21 artiklan soveltamisen osalta Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ilmoittavat ratifioinnin yhteydessä käsittävänsä, että lippuvaltion julistaessa aikovansa käyttää 19 artiklan määräysten mukaisesti valtaansa kyseisen valtion lipun alla purjehdittavaan kalastusalukseen, tarkastavan valtion viranomaiset eivät 21 artiklan määräysten nojalla pyri käyttämään pitemmälle menevää valtaa kyseiseen alukseen. Kaikki tältä osin ilmenevät riidat on ratkaistava sopimuksen VIII osassa määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Mikään valtio ei tällaisen riidan perusteella voi pitää valvonnassaan alusta, joka ei purjehdi sen lipun alla.

14 kappaleessa laajennetaan artiklan soveltamisalaa tietyin edellytyksin myös tarkastuksen suorittavan valtion lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella. *15 kappale* mahdollistaa sopimisen 1 kappaleen soveltamisen rajoittamisesta järjestön jäsenten tai järjestelyyn osallistuvien kesken, mikäli järjestön tai järjestelyn laatimien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen varmistaminen ei ole niiden vastuulla.

16 kappaleessa korostetaan, että muiden

valtioiden kuin lippuvaltion toteuttamat toimenpiteet alusten osalta, jotka ovat harjoittaneet osa-alueellisten tai alueellisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vastaista toimintaa on suhteutettava rikkomuksen vakavuuteen.

Kun on perusteltu syytä epäillä, että aavalla merellä olevalla kalastusaluksella ei ole kansallisuutta, valtio voi *17 kappaleen* mukaan nousta alukselle ja tutkia sen. Kun todisteet antavat siihen aihetta, valtio voi suorittaa sopivat kansainvälisen oikeuden mukaiset toimet.

18 kappaleessa todetaan, että valtiot ovat vastuussa niiden aiheuttamista vahingoista tai menetyksistä, jotka johtuvat artiklan mukaisesti suoritetuista toimista, silloin kun tällainen toimi on laiton tai ylittää sen, mitä saatavilla olevien tietojen perusteella on pidettävä kohtuullisena tämän artiklan määräysten täytäntöön panemiseksi. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot ilmoittavat ratifioinnin yhteydessä katsovansa, että sanaa "laiton" olisi tulkittavissa koko sopimus ja etenkin sen 4 ja 35 artikla huomioon ottaen.

22 artiklassa määrätään 21 artiklan mukaista alukseen nousua ja sen tarkastamista koskevista perusmenettelyistä. Tarkastuksen suorittavan valtion on varmistettava, että sen asianmukaisesti valtuutetut tarkastajat toimivat näiden mukaisesti. Lippuvaltion on puolestaan varmistettava, että aluksen päällikkö toimii samoin ja tarvittaessa määrättävä tämä suostumaan välittömästi alukselle nousuun ja sen tarkastukseen kalastusluvan peruuttamisen ja välittömän satamaan palaamisen uhalta.

22 artiklan mukaan tarkastajien on muun muassa vältettävä voiman käyttöä, paitsi milloin ja niiltä osin kuin se on välttämätöntä tarkastajien turvallisuuden varmistamiseksi ja jos tarkastajia häiritään velvollisuksiensa täyttämiseksi. Käytetyn voiman määrä ei saa olla suurempi kuin mitä kyseisissä olosuhteissa on pidettävä kohtuullisena.

Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot eivät sopimusneuvottelujen yhteydessä olleet tyytyväisiä tähän määräykseen. Ratifioinnin yhteydessä tullaankin muistuttamaan, että kaikkien valtioiden on keskinäisissä suhteissaan pidättäydyttävä voimankäytöllä uhkaamisesta tai voimankäytöstä kansainvälisen oikeuden,

YK:n peruskirjan ja merioikeusyleissopimuksen yleisten periaatteiden mukaisesti. Lisäksi Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot korostavat, että 22 artiklassa tarkoitettu voimankäyttö on poikkeustoimi, jonka on perustuttava suhteellisuusperiaatteen tarkalle noudattamiselle ja jonka väärinkäyttö asettaa tarkastavan valtion kansainväliseen vastuuseen. Kaikki tältä osin tapahtuvat rikkomukset on ratkaistava rauhanomaisin keinoin ja käytettävissä olevien riitojen ratkaisua koskevien menettelyjen mukaisesti. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot katsovat myös, että alukseen nousua ja sen tarkastusta koskevia sääntöjä olisi edelleen kehitettävä asiaankuuluvien kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaan asianomaisten alueellisten ja osaluueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen ja -järjestelyjen piirissä.

23 artikla koskee satamavaltion toteuttamia toimenpiteitä. Artiklan 1 kappaleen mukaan satamavaltiolla on oikeus ja velvollisuus toteuttaa kansainvälisen oikeuden mukaisia toimenpiteitä edistääkseen säilyttämisen ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta syrjimättä minkään valtion aluksia. Tällaisia toimenpiteitä voivat 2 kappaleen mukaan olla muun muassa asiakirjojen, pyydyksien ja saaliiden tarkastaminen kalastusaluksilla, kun ne ovat vapaaehtoisesti kyseisen valtion satamissa tai merellä olevissa terminaaleissa. 3 kappaleen mukaan valtiot voivat hyväksyä määräyksiä, jotka valtuuttavat asianomaiset kansalliset viranomaiset kieltämään lastien purkamisen ja jälleenlastauksen silloin, kun on osoitettu, että saalis on pyydetty tavalla, joka heikentää säilyttämisen ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta aavalla merellä.

VII Osa. Kehitysmaiden vaatimukset

24 artiklassa tunnustetaan kehitysmaiden erityisvaatimukset hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisen ja hoidon sekä näiden kalakantojen kalastuksen kehittämisen osalta ja velvoitetaan valtiot auttamaan kehitysmaita tätä tarkoitusta varten. 25 artiklassa määrätään yksityiskohtaisemmin kehitysmaiden kanssa harjoitettavan yhteistyön muodoista. 26 artiklan mukaan valtioiden on toimittava yhteistyössä perustaakseen erityisiä rahastoja

kehitysmaiden auttamiseksi sopimuksen täytäntöönpanossa, mukaan lukien kehitysmaiden auttaminen sellaisten kulujen kattamisessa, jotka aiheutuvat riitojenratkaisumenettelyistä, joihin ne ovat osallisia. Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen olisi myös autettava kehitysmaita perustamaan uusia osaluueellisia tai alueellisia kalastuksenhoitojärjestöjä tai -järjestelyjä taikka vahvistamaan olemassa olevia järjestöjä tai järjestelyjä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi.

VIII Osa. Riitojen rauhanomainen ratkaiseminen

Sopimuksen VIII osa sisältää riitojen rauhanomaista ratkaisemista koskevat määräykset. 27 artiklassa asetetaan valtioille velvollisuus ratkaista riidat käyttämällä jotakin rauhanomaista keinoa oman valintansa mukaan. 28 artikla edellyttää valtioiden välistä yhteistyötä riitojen ehkäisemiseksi.

29 artiklan mukaan luonteeltaan teknistä kysymystä koskevat riidat voidaan antaa tilapäisen asiantuntijaraadin ratkaistavaksi. Sopimuksen samoin kuin muun hajallaan olevia kalakantoja tai laajasti vaeltavia kalakantoja koskevan kalastussopimuksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyviin, sopimuksen sopimusvaltioiden välisiin riitoihin sovelletaan 30 artiklan 1 ja 2 kappaleen mukaan soveltuvin osin merioikeusyleissopimuksen XV osan määräyksiä riippumatta siitä, ovatko sopimusvaltiot myös merioikeusyleissopimuksen sopimuspuolia. 3 kappaleen mukaan sovelletaan tämän osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen niitä menettelyjä, jotka tämän sopimuksen ja merioikeusyleissopimuksen sopimusvaltio on hyväksynyt yleissopimuksen 287 artiklan mukaisesti. Suomi ilmoitti merioikeusyleissopimuksen ratifioinnin yhteydessä valitsevansa Kansainvälisen tuomioistuimen ja Kansainvälisen merioikeus-tuomioistuimen keinoiksi yleissopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvien riitojen ratkaisemista varten (SopS 50/1996). 30 artiklan 4 kappaleessa on tällaisen ilmoituksen antamiseen tämän sopimuksen osalta liitettävää määräyksiä sellaisten sopimusvaltioiden osalta, jotka eivät ole yleissopimuksen

sopimuspuolia. *5 kappaleessa* on tuomioistuimessa sovellettavaa oikeutta koskevia määräyksiä.

31 artiklan 1 kappale asettaa riidan osapuolille velvoitteen pyrkiä kaikkiin keinoin sopimaan käytännöllisistä väliaikaisista järjestelyistä, kunnes riita on ratkaistu. *2 kappaleen* mukaan riitaa VIII osan määräysten perusteella käsittelevä tuomioistuin voi määrätä väliaikaisia toimia, jotka se katsoo kyseisessä tilanteessa sopiviksi riidan osapuolien oikeuksien turvaamiseksi tai estääkseen kyseisten kalakantojen vahingoittumisen samoin kuin 7 artiklan 5 kappaleessa ja 16 artiklan 2 kappaleessa mainituissa tilanteissa. 2 kappaleen määräyksillä ei rajoiteta väliaikaisia toimia koskevaa merioikeusyleissopimuksen 290 artiklaa. *3 kappaleen* mukaan tämän sopimuksen sopimusvaltio, joka ei ole merioikeusyleissopimuksen sopimuspuoli, voi kuitenkin ilmoittaa, että huolimatta merioikeusyleissopimuksen 290 artiklan 5 kappaleesta Kansainvälinen merioikeustuomioistuin ei voi määrätä, muuttaa tai peruuttaa väliaikaisia toimia ilman tällaisen valtion suostumusta.

32 artiklan mukaan merioikeusyleissopimuksen 297 artiklan 3 kappaletta sovelletaan myös tähän sopimukseen. Määräys mahdollistaa sen, että sopimusvaltiona oleva rantavaltio voi halutessaan saattaa sellaiset kalastusriidat, jotka liittyvät sen täysivaltaiseen oikeuteen määrätä talousvyöhykkeensä luonnonvarojen, sitovan riitojenratkaisumenettelyn ulkopuolelle. Tällöin tällaiset riidat ohjataan yleissopimuksen V liitteen 2 osaston mukaiseen ei-sitovaan sovitteluun, mikäli ne koskevat väitettä, jonka mukaan rantavaltio on laiminlyönyt velvollisuutensa talousvyöhykkeen luonnonvarojen säilyttämisen tai järkipärisen hoidon suhteen tai esimerkiksi mielivaltaisesti määrittänyt suurimmat sallitut saalismäärät siten, että toiselta valtiolta on evätty sen oikeus nauttia näistä luonnonvaroista.

IX Osa. **Muut kuin tämän sopimuksen sopimuspuolet**

33 artiklan mukaan sopimusvaltioiden on kannustettava sopimukseen kuulumattomia valtioita liittymään siihen ja hyväksymään sen määräysten mukaisia lakeja ja määräyk-

siä samoin kuin toteutettava tämän sopimuksen ja kansainvälisen oikeuden mukaisia toimenpiteitä ehkäistäkseen sellaista sopimukseen kuulumattomien maiden lipun alla purjehtivien alusten toimintaa, joka heikentää sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa.

X Osa. **Toimiminen vilpittömässä mielessä ja oikeuksien väärinkäyttö**

34 artiklassa todetaan yleinen valtiosopimusoikeudellinen periaate, jonka mukaan sopimuksen mukaiset velvollisuudet on täytettävä vilpittömässä mielessä ja syyllistymättä oikeuksien väärinkäyttöön.

XI Osa. **Vastuu ja vahingonkorvausvelvollisuus**

35 artiklan mukaan sopimusvaltiot ovat kansainvälisen oikeuden mukaisesti velvollisia korvaamaan aiheuttamansa vahingot ja menetykset sopimuksen osalta.

XII Osa. **Tarkistuskonferenssi**

36 artikla sisältää neljän vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta koollekutsuttavaa tarkistuskonferenssia koskevia määräyksiä.

XIII Osa. **Loppumääräykset**

Sopimuksen *37 - 41 artiklat* sisältävät pitkälti tavanomaisia pidettäviä määräyksiä sopimuksen allekirjoittamisesta, sen ratifiointista ja siihen liittymisestä sekä sopimuksen voimaantulosta ja väliaikaisesta soveltamisesta. *42 artikla* kieltää varaumien tai poikkeuksien tekemisen sopimukseen. Artikla ei kuitenkaan estä yleissopimuksen allekirjoittamisen tai ratifiointin tai siihen liittymisen yhteydessä annettavia selityksiä ja muita ilmoituksia (*43 artikla*). *44 artiklassa* määritellään sopimuksen suhde muihin kansainvälisiin sopimuksiin. *45 artikla* sisältää sopimuksen muuttamista ja *46 artikla* sopimuksen irtisanomista koskevat määräykset. *47 artikla* mahdollistaa myös kansainvälisten järjestöjen osallistumisen sopimukseen. Tapauksissa, joissa merioikeusyleissopimuksen

IX liitteen 1 artiklassa mainitulla kansainvälisellä järjestöllä ei ole toimivaltaa kaikissa sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa, sovelletaan *1 kappaleen* mukaan joitakin määräyksiä lukuun ottamatta soveltuvin osin merioikeusyleissopimuksen IX liitettä tällaisten järjestöjen osallistumiseen tähän sopimukseen. Järjestön vahvistamiskirjan tulee sisältää ilmoitus, jossa määritellään ne sopimuksen piiriin kuuluvat asiat, joissa järjestön jäsenvaltiot ovat antaneet toimivallan järjestölle. *47 artiklan 2 kappaleen* määräyksiä sovelletaan kansainvälisiin järjestöihin, joilla on toimivaltaa kaikissa sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa. *48 artiklassa* määrätään, että sopimuksen liitteet ovat sen erottamaton osa, sekä menettelystä niiden tarkistamiseksi. Mikäli liitteen tarkistus hyväksytään sopimusvaltioiden kokouksessa yksimielisesti, se sisällytetään sopimukseen ja se tulee voimaan hyväksymispäivänä tai muuna tarkistuksessa mainittuna päivämääränä *49 artiklaan* sisältyvät määräykset tallettajasta ja *50 artiklaan* alkuperäisistä teksteistä.

2. Lakiehdotusten perustelut

2.1. Voimaansaattamislaki

1 §. Pykälä sisältää säännöksen siitä, että sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut. Sopimukseen ei voida tehdä varauksia. Suomen on kuitenkin tarkoitus antaa sopimuksen 47 artiklan mukainen Euroopan yhteisön toimivaltaa koskeva ilmoitus sekä sopimuksen 43 artiklan mukaiset sopimuksen tulkintaa koskevat lausumat.

2 §. Pykälän mukaan sopimuksen täytäntöönpanosta annettaisiin tarvittaessa tasavallan presidentin asetus.

3 §. Pykälä sisältää voimaantulosäännöksen, jonka mukaan lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

2.2. Laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta

Yleistä. Esitykseen sisältyy ehdotus laiksi yhteisen kalastuspolitiikan lain muuttamisesta. Täytäntöönpanosopimuksen hyväksymi-

nen edellyttää lainmuutoksia, koska nykyisessä lainsäädännössä ei ole mahdollisuutta peruuttaa aluksen kalastuslupa välittömästi epäillyn rikoksen tapahduttua eikä myöskään mahdollisuutta määrätä menetetyksi päällystön pätevyyskirja aavan meren kalastuksessa tapahtuneen rikoksen seurauksena. Sopimuksella myös poiketaan lippuvaltioperiaatteesta.

3 §. *Valvonta.* Yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevilla yhteisön asetuksissa ja muissa määräyksissä edellytetään tehokasta kalastuksen, pyyntivälineiden, saaliiden ja kalan markkinoinnin valvontaa. Yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpano ja siten myös valvonnan täytäntöönpano kuuluu maa- ja metsätalousministeriölle. Valvonnan välitön suorittaminen kuuluu työvoima- ja elinkeinokeskuksille, jotka toimivat kalatalouden paikallishallintoviranomaisena. Pykälää selvennetaisiin maininnalla siitä, että myös maa- ja metsätalousministeriö huolehtii valvontasäännösten noudattamisen valvonnasta. Maa-seutuelinkeinopiireille kuuluneista tehtävistä huolehtivat nykyään alueelliset työvoima- ja elinkeinokeskukset.

6 §. *Valvonnan suorittaminen.* Suomen lipun alla purjehtivat alukset ovat aavalla merellä kalastaessaan Suomen lainkäyttövallan alaisia. Ne ovat myös velvollisia noudattamaan alueellisia säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteitä kalastuksessaan. Muilla valtioilla ei pääsääntöisesti ole oikeutta puuttua aavalla merellä vieraan lipun alla purjehtiviin aluksiin. Täytäntöönpanosopimuksessa lippuvaltioperiaatteesta on kuitenkin osittain luovuttu. Sopimuksen 21 artiklan mukaan sopimusvaltion asianmukaisesti valtuutetut tarkastajat voivat osa-alueellisten tai alueellisten säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteiden kattamilla aavan meren alueilla nousta toisen sopimusvaltion lipun alla purjehtivalle kalastusalukselle ja tarkastaa sen, riippumatta siitä onko tämä sopimusvaltio myös järjestön jäsen. Tarkastajilla on oikeus tarkastaa alus, sen lisenssi, pyydykset, välineet, kalat ja kalatuotteet asianmukaisten säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen varmistamiseksi. Aluksen päälliköllä on velvollisuus toimia yhteistyössä tarkastajien kanssa ja osallistua tarkastukseen. Jos alukselle nousun jälkeen on selkeät perusteet uskoa, että alus on syyllistynyt vakavaan rikkomukseen, tarkastajat voivat

tuoda aluksen viipymättä sopimuksen 21 artiklan 8 kohdan mukaisesti lähimpään sopivaan satamaan tai muuhun sellaiseen satamaan, joka on määritelty osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestelyn toimesta. Tarkastuksesta vastaavan valtion on hankittava todisteita väitetystä rikkomuksesta sekä välittömästi ilmoitettava siitä lippuvaltiolle. Vakavalla rikkomuksella tarkoitetaan 21 artiklan 11 kohdan mukaisia tekoja. Myös sopimuksen alusten toiminnan seuranta, valvontaa ja tarkkailua koskevaan 18 artiklaan (3 kappaleen g alakohdan i ja ii kohta) sisältyy vaatimus toisen valtion valtuutettujen tarkastajien tai tarkkailijoiden pääsystä alukselle.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi Suomea sitovaan kansainväliseen sopimukseen perustuva toisen sopimusvaltion oikeus tarkastaa aavalla merellä kalastava Suomen lipun alla purjehtiva alus. Valvonnan suorittamisen edellytyksenä on, että valvontaa suorittavat tarkastajat saavat tarpeelliset tiedon aluksesta ja sen kalastuksesta. Heidän on tarvittaessa voitava myös tuoda alus satamaan. Tarkemmat määräykset tarkastusmenettelyistä laaditaan kussakin alueellisessa tai osa-alueellisessa kalastuksenhoitojärjestössä. Menettelyjen hyväksyminen kuuluu Euroopan yhteisön toimivaltaan ja ne saatetaan voimaan yhteisön lainsäädännöllä.

8 §. *Menettämisseuraamus.* Eräiden kalastusalusten turvallisuudesta annetussa asetuksessa (65/2000) säädetään suomalaisen kalastusaluksen laivaväen pätevyydestä. Asetuksen 64 §:n 2 momentin mukaan merenkululaitos määrää aluskohtaisesti muun muassa miehitystä ja pätevyyttä koskevista lisävaatimuksista, jos kalastusalusta käytetään kalastukseen Itämeren alueen ulkopuolella.

Täytäntöönpanosopimus edellyttää, että rikkomuksiin sovellettaviin rangaistussäännöksiin on sisällyttävä määräyksiä, jotka mahdollistavat kalastusaluksen päällikkönä ja päällystään kuuluvina toimimista koskevan luvan epäämisen, peruuttamisen ja pidättämisen (19 artiklan 2 kohta). Merilain (674/1994) 20 luvun 10 §:ssä säädetään pätevyyskirjan menettämisestä lähinnä merenkulun turvallisuuteen liittyvissä laiminlyönneissä. Aluksen päällikkö voidaan tällöin tuomita määrääjäksi menettämään oikeutensa olla

aluksen päällikkönä, milloin sitä varten on säädetty erityisiä kelpoisuusehtoja. Säännöstä voidaan eräissä tapauksissa soveltaa myös aluksen konepäällikköön, perämieheen, konemestariin ja radiosähköttäjään. Mainitut merilain säännökset eivät kuitenkaan ole sellaisenaan sovellettavissa täytäntöönpanosopimuksessa tarkoitettuihin vakaviin kalastusrikkomuksiin. Tämän vuoksi yhteisen kalastuspolitiikan lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 8 §:n 2 momentti, joka mahdollistaa pätevyyskirjan menettämisseuraamuksen soveltamisen kalastusaluksen päällikköön ja muuhun kansi- ja konepäällystään eli perämieheen, konepäällikköön ja konemestariin. Aavan meren kalastuksessa tarvittava pätevyyskirja voitaisiin määrätä menetetyksi enintään kolmen vuoden määräajaksi, milloin toimen hoitamista varten on säädetty erityisiä kelpoisuusehtoja. Tuomioistuimen olisi viipymättä ilmoitettava seuraamuksesta merenkululaitokselle.

Mainittu seuraamus tulisi kyseeseen vain vakavina pidettävien aavan meren kalastusrikkomuksien kohdalla. Tällaisia olisivat lain 7 §:n 1 momentin 1 kohdassa mainitut kalastuksen harjoittaminen asetetun kalastusrajoituksen vastaisesti, ilman lisenssiä tai pakollista kalastuslupaa taikka, sallitun pyyntimäärän ylittäminen sekä pykälän 2 momentissa tarkoitettu yhteisen kalastuspolitiikan vastainen pyynti kielletyillä kalastustavoilla tai välineillä sekä vaaran tai vakavan vaaran aiheuttaminen kalavedelle.

Täytäntöönpanosopimuksen 19 artiklan 1 kohdan mukaan lippuvaltion on varmistettava, ettei alus harjoita aavan meren kalastusta, ennen kuin kaikki lippuvaltion rikkomuksen osalta määräämät suorittamattomat rangaistukset on suoritettu. Yhteisen kalastuspolitiikan lain 8 §:n mukaan aluskohtainen lisenssi ja kalastuslupa voidaan määrätä menetetyksi enintään kolmen vuoden määräajaksi samalla kun henkilö tuomitaan eräistä lain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetuista teoista. Kalastuslissenssin ja -luvan peruuttaminen estää aluksen kalastuskäytön joko kokonaan tai kalastusluvassa mainituilla merialueilla.

8 a §. *Kalastusluvan peruuttaminen.* Kalastuslupa antaa alukselle mahdollisuuden harjoittaa tiettyä kalastustoimintaa tietyllä alueella tietyn ajanjakson aikana. Kalastusluvat

myöntää aluksen lippuvaltio. Yhdellä kalastusluvalla voi olla useita erillisiä kalastuslupia. Työvoima- ja elinkeinokeskukset myöntävät Suomen lipun alla purjehtiville yli 18 metriä pitkille aluksille niiden tarvitseman Itämeren erityiskalastusluvun. Se on yleensä voimassa toistaiseksi. Maa- ja metsätalousministeriö myöntää kansainvälisten vesien kalastusluvun, joka tarvitaan kalastettaessa muun muassa Viron, Latvian ja Liettuan vesillä sekä aavalla merellä Itämeren ulkopuolella.

Yhteiseen kalastuspolitiikkaan sovellettavasta valvontajärjestelmästä annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2847/93 edellyttää, että yhteisen kalastuspolitiikan sääntöjä rikkoelle määrätään seuraamus joko hallinnollisessa menettelyssä tai rikosoikeudenkäynnissä. Seuraamus voi olla esimerkiksi sakko, takavarikointi, aluksen väliaikainen käytöstä poisto tai lisenssin määräaikainen keskeyttäminen tai peruuttaminen. Erityiskalastuslupia koskevista yleisistä säännöksistä annettun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1627/94 mukaan on tärkeää, että lippuvaltiona olevan jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset voivat hallinnollisen päätöksen perusteella ryhtyä toimiin erityiskalastusluvun keskeyttämiseksi tai peruuttamiseksi.

Täytäntöönpanosopimuksen velvoitteiden täyttämiseksi olisi tarpeen voida määrätä kalastuslupa peruutetuksi väliaikaisesti ja alus palaamaan välittömästi satamaan, jos aluksen päällikkö kieltäytyy kansainvälisen sopimuksen mukaisesta tarkastuksesta aavalla merellä (22 artiklan 4 kohta). Sopimus edellyttää myös, että lippuvaltio voi pidättää aluksen tarvittaessa, jos aluksen väitetystä rikkomuksesta on riittävästi todisteita (19 artiklan 1 kohta). Tällaisessa tilanteessa kalastusluvun voimassaolon keskeyttäminen ja aluksen määrääminen palaamaan satamaan estäisi aavan meren kalastuksen jatkumisen.

Voimassa olevan 8 §:n mukaan kalastuslissenssi ja kalastuslupa voidaan määrätä menetyksi enintään kolmen vuoden määräajaksi, jos sen haltija tuomitaan rangaistukseen kalastuksesta kalastusrajoituksen vastaisesti, pyynnistä kielletyillä kalastusvälineillä tai pyyntitavoilla taikka vaaran tai vakavan vaaran aiheuttamisesta kalavedelle. Uudessa 8 a §:ssä säädettäisiin mahdollisuudesta peruut-

taa kalastuslupa väliaikaisesti ja määrätä alus palaamaan satamaan silloin, kun kalastusaluksen päällikkö ei suostu Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen edellyttämään tarkastukseen aavalla merellä. Lisäksi olisi voitava määrätä aavan meren kalastus keskeytettäväksi peruuttamalla kalastuslupa väliaikaisesti ja määräämällä alus palaamaan satamaan silloin, kun väitetystä aavan meren kalastusrikkomuksesta on riittävästi näyttöä ja kalastuksen keskeyttämistä on teon törkeyden vuoksi pidettävä välttämättömänä. Kalastuslupa voitaisiin peruuttaa väliaikaisesti, kuitenkin enintään siihen saakka kun tuomioistuin on ratkaissut asian. Kalastusaluksen määrääminen palaamaan satamaan ei tarkoita aluksen pidättämistä, vaan riittävänä on pidettävä satamaan palaamista, joka osoittaa kalastustoiminnan päättyneen.

Kalastusluvun peruuttamisesta ja peruuttamispäätöksen kumoamisesta päättäisi lupaviranomainen hallintomenettelylain (598/1982) mukaisessa menettelyssä. Lupaviranomaisen antama päätös tulisi noudatettavaksi heti sen antamisesta lukien. Päätöksestä tulisi ilmoittaa tuomioistuimelle, jos asian käsittely on vielä kesken. Tämä on tarpeen aavan meren kalastuksen välittömäksi keskeyttämiseksi tilanteissa, joissa on syytä epäillä vakavan rikkomuksen tapahtuneen ja toisaalta tarpeettomaksi osoittautuneen päätöksen mahdollisimman nopeaksi peruuttamiseksi.

3. Voimaantulo

Täytäntöönpanosopimus tulee 40 artiklansa mukaisesti voimaan 30 päivän kuluttua kolmannenkymmenennen ratifioimis- tai liittymiskirjan tallettamisesta. Sopimuksen on 23 päivään tammikuuta 2001 mennessä ratifioinut 27 valtiota. Niiden valtioiden tai yhteisöjen osalta, jotka ratifioivat sopimuksen tai liittyvät siihen sopimuksen kansainvälisen voimaantumisen jälkeen, sopimus tulee voimaan kolmantenkymmenentenä päivänä kyseisen valtion tai yhteisön ratifioimis- tai liittymiskirjan tallettamisesta.

EU:n neuvosto on 8 päivänä kesäkuuta 1998 päättänyt ratifioida sopimuksen Euroopan yhteisön puolesta. Samalla neuvosto päätti, että yhteisön ratifiointia koskeva ratifioimiskirja talletetaan samanaikaisesti kaik-

kien jäsenvaltioiden ratifioimiskirjojen kanssa.

Sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 18 §:n mukaan maakunnan lainsäädäntövaltaan. Esitykseen liittyvän voimaansaattamislain voimaan tulemiselle on siten saatava itsehallintolain 59 §:n 2 momentin mukaan Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyminen. Jos Ahvenanmaa hyväksyy voimaansaattamislain, on tästä otettava asianmukainen maininta lain voimaantuloa koskevaan asetukseen.

Laki sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaan saattamisesta ja laki Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta ehdotetaan tuleviksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samaan aikaan kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Eduskunnan perustuslakivaliokunnan mukaan tämä perustuslaissa tarkoitettu eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen määräys on perustuslakivaliokunnan kannan mukaan luettava lainsäädännön alaan, 1) jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, 2) jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, 3) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla, 4) jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa lain säännöksiä tai 5) siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun sään-

nöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp ja PeVL 12/2000 vp).

Täytäntöönpanosopimuksen 3 artiklassa määrätään sopimuksen alueellinen soveltamisala. Artiklassa määritellään siten sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten soveltamisala. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 19 artikla koskee sopimuksen noudattamista ja täytäntöönpanoa lippuvaltion toimesta. Seuraavista syistä määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Artiklan 1 kappaleen mukaan lippuvaltion on vaadittava aluksia antamaan tarkastuksista vastaaville viranomaisille kaikki tarvittavat tiedot aluksen sijainnista, saaliista, pyydyksistä ja kalastustoiminnasta ja muista siihen liittyvistä toimista väitetyin rikkomuksen alueella. Kalastusluvat ja -lisenssit on säilytettävä aluksella ja esitettävä pyynnöstä asianmukaisesti valtuutetulle tarkastajalle (18 artikla). Kyseessä on yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita koskeva määräys, josta on voimassa lainsäädännön sääntelyä yhteisen kalastuspolitiikan lain 5 ja 6 §:ssä. Kalastusvalvonnasta ja siihen liittyvästä virkaavusta säädetään lain tasolla yhteisen kalastuspolitiikan lain 3, 5 ja 6 §:ssä, rajavartiolaitoksesta annetun lain (320/1999) 57 §:ssä ja poliisilain (493/1995) 40 §:ssä.

Artiklan 1 kappaleen b alakohdan mukaan lippuvaltion on tutkittava välittömästi ja täydellisesti kaikki väitetyt rikkomukset ja kappaleen a alakohdan mukaan pantava tarvittavat toimenpiteet täytäntöön riippumatta siitä, missä rikkomukset tapahtuivat. Suomen rikosoikeuden soveltamisalasta säädetään lailla.

Artiklan 1 kappaleen e alakohdassa valtio veloitetaan varmistamaan, että alus ei alakohdassa mainittujen edellytysten täytyttyä harjoita kalastusta aavalla merellä ennen kuin kaikki lippuvaltion rikkomuksen osalta määräämät suorittamattomat rangaistukset on sovitettu. Tällainen rajoitus on merkityksellinen perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvattu elinkeinonvapauden kannalta.

Artiklan 2 kappaleessa määrätään, että rikkomuksiin sovellettavien rangaistusten tulee olla riittävän ankaria. Perustuslain 8 §:stä johtuu, että rikosoikeudelliseen vastuuseen johtavista teoista tulee säätää laissa.

Artiklan 2 kappaleessa määrätään myös, että rikkomuksiin sovellettavien rangaistusten on on vietävä rikkomuksen tekijältä laitomasta toiminnasta saadut tuotot. Menettämisseuraamuksesta säädetään rikoslain 2 luvun 16 §:ssä.

Artiklan 2 kappaleessa määrätään lisäksi, että kalastusalusten päälliköihin ja muuhun päällystöön on voitava soveltaa määräyksiä, jotka mahdollistavat tällaisen aluksen päällikkönä ja päällystöön kuuluvana toimimista koskevan luvan epäämisen, peruuttamisen ja pidättämisen. Toimenpiteillä rajoitetaan perustuslain 18 §:n 1 momentissa turvattua elinkeinon- ja ammatinharjoittamisen vapautta. Tätä koskeva kohta ehdotetaan lisättäväksi yhteisen kalastuspolitiikan lain 8 §:ään.

Sopimuksen 20 artiklan 5 kappaleen mukaan valtioiden on laadittava järjestelyjä, jotka mahdollistavat väitettyihin rikkomuksiin liittyvien todisteiden luovuttamisen muiden valtioiden syyteeseenpanosta vastaaville viranomaisille. Tällaisissa menettelyissä on kyse kansainvälisestä oikeusavusta, josta Suomessa on voimassa laintasoisia säännöksiä. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimus merkitsee lippuvaltioperiaatteesta luopumista siltä osin kuin aluksen miehistön on suostuttava toisen valtion viranomaisten tekemään aluksen ja sen kalastuksen tarkastukseen ja satamaan viemiseen. Sopimuksen 21 artikla sisältää määräyksiä osa-alueellisesta ja alueellisesta yhteistyöstä. Seuraavista ystä määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Artiklan 1 ja 2 kappale koskevat sopimusvaltion asianmukaisesti valtuutettujen tarkastajien oikeutta nousta toisen sopimusvaltion lipun alla purjehtiville kalastusaluksille sekä tarkastettaessa noudatettavaa menettelyä. Jos näitä menettelyjä koskevia säännöksiä ei ole laadittu kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta, noudatetaan 3 kappaleen mukaan 22 artiklassa määrättyjä perusmenettelyjä. Artiklan 6 kappaleessa asetetaan lippuvaltiolle velvoite ryhtyä alusta koskeviin täytäntöönpanotoimiin tai sen vaihtoehtona velvollisuus antaa tarkastuksesta vastaavan valtion tutkia asiaa. Niin ikään 7 kappaleessa on määräys lippuvaltion mahdollisuudesta antaa tarkastuksesta vastaavan valtion suorittaa aluksen osalta kyseisessä kappaleessa

tarkoitettut täytäntöönpanotoimet. Edelleen artiklan 8 kappaleessa on määräyksiä tarkastajien toimivaltuuksista vakavaa rikkomusta tutkittaessa (aluksen miehistön on muun muassa suostuttava aluksen satamaan viemiseen). Artiklan 11 kappaleessa on määritelty, mitä artiklassa tarkoitetaan vakavalla rikkomuksella. 10 kappaleessa on määräyksiä tarkastajien noudatettavina olevista määräyksistä, menettelyistä ja käytännöistä.

Myös sopimuksen alusten toiminnan seuranta, valvontaa ja tarkkailua koskevaan 18 artiklaan (3 kappaleen g alakohdan i ja ii kohta) sisältyy vaatimus toisen valtion valtuutettujen tarkastajien tai tarkkailijoiden pääsystä alukselle. Lisäksi sopimuksen 20 artiklan 6 kappaleessa oikeusapua koskevana yhteistyön muotona mainitaan, että lippuvaltio voi valtuuttaa rantavaltion asianomaiset viranomaiset nousemaan alukselle ja tutkimaan sen aavalla merellä. Tällaiset määräykset tarkoittavat toisen valtion nimeämien tarkastajien oikeutta käyttää julkista valtaa Suomen lainkäyttövaltaan kuuluvalla aluksella. Määräykset koskevat Suomen täysivaltaisuutta sillä tavoin, että ne kuuluvat lainsäädännön alaan. Tätä koskeva kohta ehdotetaan lisättäväksi yhteisen kalastuspolitiikan lain 6 §:ään.

Artiklan 12 kappaleessa on määräys siitä, että lippuvaltio voi milloin tahansa suorittaa ne toimet, joilla se täyttää 19 artiklan mukaiset velvollisuutensa väitetyn rikkomuksen osalta. Artiklan 13 kappaleen mukaan 21 artikla ei rajoita lippuvaltion oikeutta toteuttaa sen lakien mukaisia toimenpiteitä mukaan lukien toimet rangaistusten määräämiseksi. Määräykset vaikuttavat lainsäädännön alaan kuuluvien muiden määräysten soveltamiseen.

Artiklan 14 kappaleessa on määräyksiä 21 artiklan soveltamisesta alukselle nousun ja tarkastuksen yhteydessä silloin, kun suorittajana on sopimusvaltio, joka on osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön jäsen tai osallistuu osa-alueelliseen tai alueelliseen kalastuksenhoitojärjestelyyn. Artiklan 15 kappaleessa on määräyksiä siitä, millä edellytyksillä osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön jäsenet tai tällaiseen järjestelyyn osallistuvat voivat sopia artiklan 1 kappaleen rajoittamisesta niiden välillä. Määräykset vaikuttavat lainsäädännön alaan kuuluvien mui-

den määräysten soveltamiseen.

Artiklan 16 kappaleessa on määräys muiden valtioiden kuin lippuvaltion toimenpiteitä koskevasta suhteellisuusperiaatteesta. Määräys vaikuttaa artiklan sisältämien, muiden valtioiden kuin lippuvaltion toimivaltaa koskevien määräysten soveltamiseen.

Artiklan 17 kappaleessa annetaan valtioille toimivalta nousta aavalla merellä alukseen silloin, kun on perusteltua syytä epäillä, ettei sillä ole kansallisuutta. Tällaisesta toimivalta on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla.

Artiklan 18 kappaleessa määrätään valtioiden vahingonkorvausvastuusta artiklan mukaisesti suoritetuista toimista. Yleinen valtion vahingonkorvausvastuuta koskeva määräys sisältyy sopimuksen 35 artiklaan. Valtion vahingonkorvausvastuusta säädetään lailla.

Sopimuksen 22 artikla sisältää määräykset siitä niin sanotusta perusmenettelystä, jota on noudatettava suoritettaessa 21 artiklan mukainen nousu alukseen ja tarkastettaessa se. Artiklan 1 ja 2 kappaleessa on kyse viranomaistarkastuksia koskevista olennaisista menettelymääräyksistä. Lisäksi artiklan 1 kappaleen f alakohdassa on voimakeinojen käyttämiseen oikeuttava toimivaltamääräys. Tällaisista seikoista säädetään Suomessa lailla. Määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan.

Sopimuksen 22 artiklan 3 ja 4 kappaleessa on lippuvaltion kohdistuvia yhteistyö- ja myötävaikutusvelvollisuuksia, joiden tarkoituksena on helpottaa tarkastuksen suorittamista. Määräysten mukaan lippuvaltion on muun muassa varmistettava, että aluksen päällikkö hyväksyy tarkastajien nousun alukseen ja helpottaa sitä. Tarvittaessa lippuvaltion on määrättävä aluksen päällikkö suostumaan välittömästi alukseen nousuun ja sen tarkastukseen. Jollei aluksen päällikkö noudata viimeksi mainittua määräystä, lippuvaltion on peruutettava aluksen kalastuslupa väliaikaisesti ja määrättävä alus palaamaan välittömästi satamaan (4 kappale). Tällaisista viranomaisten toimivaltuuksista säädetään Suomessa lailla. Määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan. Tätä koskeva uusi 8 a § ehdotetaan lisättäväksi yhteisen kalastuspolitiikan lakiin.

Sopimuksen 23 artiklassa määrätään satamavaltion oikeudesta toteuttaa toimenpiteitä.

Artiklan 2 kappaleen mukaan satamavaltio voi muun muassa tarkastaa asiakirjoja, pyydyksiä ja saaliita kalastusaluksilla, kun nämä ovat vapaaehtoisesti sen satamissa tai merellä olevissa terminaaleissa. Tällaisista tarkastustoimivaltuuksista on säädettävä lailla. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Sopimuksen VIII osa sisältää määräykset riitojen rauhanomaisesta ratkaisemisesta. Ainakin osa sopimuksen VIII osan sisältämistä riitojen ratkaisumenettelyistä johtaa valtiota sitovaan ratkaisuun. Tällöin voi tulla sitovasti ratkaistuksi myös lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä koskevia kysymyksiä. Tällaisten oikeudellisesti sitovien ratkaisumenettelyiden voidaan katsoa jossain määrin koskevan valtion täysivaltaisuutta ja kuuluvan lainsäädännön alaan, vaikka se ei kansainväliseen yhteistoimintaan luonnostaan kuuluvana seikkana olekaan ristiriidassa nykyaikaisen täysivaltaisuuskäsityksen kanssa. Sopimuksen VIII osan määräyksistä voidaan arvioida lainsäädännön alaan kuuluviksi 27, 28 ja 30 artikla, 31 artiklan 2 ja 3 kappale sekä 32 artikla.

Merioikeusyleissopimuksen hyväksymisen yhteydessä (HE 12/1996 vp) Suomi sitoutui Kansainvälisen merioikeustuomioistuimen pakolliseen ja sitovaan riitojenratkaisumenettelyyn merioikeusyleissopimuksen sekä sen XI osan soveltamiseen liittyvän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvien riitojen ratkaisemista varten.

Sopimuksen 30 artiklan 3 kappaleen mukaan kaikkia merioikeusyleissopimuksen 287 artiklan mukaisesti hyväksymiä menettelyjä sovelletaan sopimuksen VIII osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen, jollei sopimusvaltio allekirjoituksen tai ratifioinnin yhteydessä tai missään muussa vaiheessa ole hyväksynyt muuta menettelyä VIII osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen. Suomen tarkoituksena ei ole hyväksyä muuta riitojenratkaisumenettelyä. Tämä merkitsee sitä, että Kansainvälisen merioikeustuomioistuimen toimivalta laajenee käsiteltävänä olevan sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntyvien riitojen ratkaisemista varten. Määräys kuuluu lainsäädännön alaan.

Riidat voidaan ratkaista myös Kansainvälisessä tuomioistuimessa, jonka osalta Suomi on antanut yleisen toimivaltajulistuksen.

Perustuslakivaliokunta on pitänyt asianmukaisena, että eduskunta antaa nimenomaisella päätöksellään suostumuksensa myös eduskunnan toimivallan alaan kuuluvia sopimusmääräyksiä koskevien selitysten ja julistusten antamiseen (PeVL 2/1980 vp, PeVL 28/1997 ja PeVL 36/1997 vp). Edellä on todettu, että Suomen tarkoituksena on antaa sopimuksen ratifioinnin yhteydessä seitsemän lausumaa sopimuksen tulkinnasta. Niistä lausumat 4-7 koskevat 21 ja 22 artiklaa, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Nämä selitykset ovat luonteeltaan kuitenkin erilaisia kuin perustuslakivaliokunnan edellä mainituissa lausunnoissa tarkoitettut selkeät varaukset ja toimivaltajulistukset ja -selitykset. Koska varaumien tekeminen käsiteltävänä olevaan sopimukseen on kiellettyä, ei näiden lausumien voida katsoa vaikuttavan Suomen kansainvälisen veloitteen sisältöön tai laajuuteen (PeVL 45/2000 vp). Siitä syystä esityksessä ei ole pyydetty selityksille erikseen eduskunnan suostumusta.

5. Säättämisjärjestys

Aavalla merellä purjehtivien alusten on käytettävä maansa lippua ja ne ovat lippuvaltionsa lainkäyttövallan alaisia. Muilla valtioilla ei pääsääntöisesti ole oikeutta puuttua vieraan lipun alla aavalla merellä purjehtiviin aluksiin. Täytäntöönpanosopimus sisältää määräyksiä, jotka merkitsevät lippuvaltioperiaatteesta poikkeamista. Sopimuksen mukaan kaikilla osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestelyn kattamilla aavan meren alueilla sopimusvaltion viranomaiset voivat nousta toisen sopimusvaltion lipun alla purjehtiville aluksille ja tarkastaa ne riippumatta siitä, onko tämä sopimusvaltio myös järjestön jäsen. Sopimuksen 21 artiklassa mahdollistetaan se, että sopimusvaltion tarkastajat voivat aavalla merellä nousta toisen sopimusvaltion kalastusalueeseen ja suorittaa siellä tarkastuksen. Tarkastusmenettelyä koskevat perusmääräykset ovat sopimuksen 22 artiklassa. Tällaisessa tarkastustoiminnassa on kyse julkisen vallan käyttämisestä toisen valtion lainkäyttövallan piirissä.

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen kannan mukaan (esimerkiksi PeVL 15/1992 vp)

Suomen täysivaltaisuutta koskevan hallitusmuodon 1 ja 2 §:n, nykyisin perustuslain 1 §:n, määräyksen kanssa ovat ristiriidassa muun muassa sellaiset kansainväliseen sopimukseen sisältyvät määräykset, jotka merkitsevät viranomaisvaltuuksien käyttämistä yksityisiin oikeussubjekteihin Suomessa. Olennaista on se, ettei ulkomaisella viranomaisella saa olla Suomen alueella itsenäistä päätäntävaltaa. Perustuslain esitöiden mukaan sellaiset kansainväliset velvoitteet, jotka ovat tavanomaisia nykyaikaisessa kansainvälisessä yhteistoiminnassa ja jotka vain vähäisessä määrin vaikuttavat valtion täysivaltaisuuteen, eivät sellaisenaan merkitse valtion täysivaltaisuuden loukkausta (HE 1/1998 vp). Tarkastajien toimivaltuudet on rajattu sopimuksessa ja myös tarkastusten kohdeyhmä on rajoitettu kalastusalueeseen. Voidaan katsoa, että jos tarkastukset kohdistuisivat suomalaisiin aluksiin, kyse olisi sen tyyppisestä tarkastustoiminnasta, jota voidaan pitää tavanomaisena nykyaikaisessa kansainvälisessä yhteistoiminnassa.

Vaikka aavalla merellä purjehtivat alukset ovat lippuvaltion lainkäyttövallan alaisia, niiden ei sijaintinsa perusteella voida katsoa olevan Suomen alueella. Sopimuspuolen viranomaisen sopimuksen mukaista tarkastusoikeutta ei voida täten katsoa perustuslakivaliokunnan edellyttämäksi Suomen alueella tapahtuvaksi viranomaisvaltuuksien käytöksi.

Sopimuksen 22 artiklan 1 kappaleen f alakohtaan mukaan valtion on varmistettava, että asianmukaisesti valtuutetut tarkastajat välttävät voiman käyttöä, "paitsi milloin ja niiltä osin kuin se on välttämätöntä tarkastajien turvallisuuden varmistamiseksi ja jos tarkastajia häiritään velvollisuuksiensa täyttämässä". Tällöinkin voiman käytössä on noudatettava kohtuullisuutta. Kyseinen sopimusmääräys merkitsee kuitenkin sitä, että sopimuksen mukaisesti valtuutetut tarkastajat voivat tehtävänsä suorittamiseksi turvautua viime kädessä voimakeinojen käyttöön. Tällainen toisen valtion viranomaisen itsenäinen oikeus voimakeinojen käyttöön toisen valtion lainkäyttövallan piirissä on ristiriidassa valtion täysivaltaisuuden kanssa. Näin ollen sopimuksen 22 artiklan 1 kappaleen f alakohta on ristiriidassa perustuslain 1 ja 3 §:n kanssa ja edellyttää voimaansaattamislain käsittelemistä niin sanotussa su-

pistetussa perustuslain säätämistäjärjestyksessä.

Edellä esitetyillä perusteilla ehdotetaan, että 1. lakiehdotus käsiteltäisiin perustuslain 95 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään,

että Eduskunta hyväksyisi New Yorkissa 4 päivänä elokuuta 1995 tehdyn hajallaan olevien ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä

ja hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanoa koskevan sopimuksen.

Koska sopimukseen kuuluu lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Lakiehdotukset

1.

Laki**hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti, joka on tehty perustuslain 95 §:n 2 momentissa määrätyl-
lä tavalla, säädetään:

1 §
New Yorkissa 4 päivänä elokuuta 1995
tehdyn hajallaan olevien kalakantojen ja laa-
jasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja
hoitoa koskevien 10 päivänä joulukuuta 1982
tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien meri-
oikeusyleissopimuksen määräysten täytän-
töönpanosta tehdyn sopimuksen lainsäädän-
nön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina
voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin si-
toutunut.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytän-
töönpanosta voidaan antaa tasavallan presi-
dentin asetuksella.

3 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasa-
vallan presidentin asetuksella.

2.

Laki**Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta 8 päivänä jou-
lukuuta 1994 annetun lain (1139/1994) 3 § sekä
lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti, 8 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 8 a § seuraavasti:

3 §
Valvonta
Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa Eu-

roopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa
koskevien säännösten noudattamisen valvon-
taa. Työvoima- ja elinkeinokeskusten tehtä-
vänä on mainittujen säännösten noudattami-
sen valvonta alueellaan.

6 §

Valvonnan suorittaminen

Aavan meren kalastuksessa voi kalastuksen valvontaa Suomen viranomaisten lisäksi suorittaa myös toisen valtion kalastusvalvontaviranomainen niissä rajoissa, kuin Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa määrätään. Myös näillä viranomaisilla on valvontatehtävissä 5 §:ssä säädetty tiedon- saantioikeus. Valvontaviranomainen voi myös määrätä kalastusalueen vieta- väksi satamaan, jos Suomea sitovassa kansainväli- sessä sopimuksessa tai sen soveltamisään- nöksissä niin säädetään tai määrätään.

8 §

Menettämisseuraamus

Kalastusalueen päällikkö, konepäällikkö, perämies tai konemestari, joka tuomitaan rangaistukseen aavan meren kalastuksessa tekemänsä rikoksen johdosta 7 §:n 1 mo- mentin 1 kohdan tai 2 momentin nojalla, voidaan samalla määrätä menettämään aavan meren kalastuksessa tarvitsemansa pätevyys- kirjan enintään kolmen vuoden määräajaksi. Tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava

pätevyyskirjan menettämisestä merenkulku- laitokselle.

8 a §

Kalastusluvan peruuttaminen

Kalastusluvan myöntänyt viranomainen voi väliaikaisesti peruuttaa kalastusluvan ja val- vontaviranomainen määrätä kalastusalueen palaamaan satamaan, jos alueen päällikkö kieltäytyy 6 §:n 3 momentissa tarkoitetusta valvonnasta aavalla merellä tai jos aavan me- ren kalastuksessa tehdystä kalastusrikoksesta on riittävästi näyttöä ja kalastuksen keskeyt- tämistä on teon törkeyden vuoksi pidettävä välttämättömänä. Kalastusluvan peruuttami- nen on voimassa enintään siihen saakka, kun tuomioistuin on antanut ratkaisunsa kalastus- rikkomusta koskevaan asiaan.

Kalastusluvan väliaikaisesti peruuttanut vi- ranomainen voi aikaisemman päätöksensä es- tämättä kalastusluvan haltijan pyynnöstä tai luvan haltijaa kuultuaan erityisestä syystä päättää, että luvan haltija voi aloittaa uudes- taan aavan meren kalastuksen. Päätöksestä tulee ilmoittaa tuomioistuimelle, jos asian käsittely on siellä kesken.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasa- vallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 9 päivänä helmikuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Ulkoasiainministeri *Erkki Tuomioja*

*Liitteet
Rinnakkaisteksti*

Laki

Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Euroopan yhteisön yhteisen kalastuspolitiikan täytäntöönpanosta 8 päivänä joulukuuta 1994 annetun lain (1139/1994) 3 § sekä
lisätään 6 §:ään uusi 3 momentti, 8 §:ään uusi 2 momentti ja lakiin uusi 8 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

Valvonta

Valvonta

Maaseutuelinkeinopiirien tehtävänä on Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säännösten noudattamisen *välitön* valvonta alueellaan.

Maa- ja metsätalousministeriö ohjaa Euroopan yhteisön yhteistä kalastuspolitiikkaa koskevien säännösten noudattamisen valvontaa. Työvoima- ja elinkeinokeskusten tehtävänä on mainittujen säännösten noudattamisen valvonta alueellaan.

6 §

Valvonnan suorittaminen

Aavan meren kalastuksessa voi kalastuksen valvontaa Suomen viranomaisten lisäksi suorittaa myös toisen valtion kalastuksenvalvontaviranomainen niissä rajoissa, kuin Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa määrätään. Myös näillä viranomaisilla on valvontatehtävissä 5 §:ssä säädetty tiedonsaantioikeus. Valvontaviranomainen voi myös määrätä kalastusalueen vietäväksi satamaan, jos Suomea sitovassa kansainvälisessä sopimuksessa tai sen soveltamissäännöksissä niin säädetään tai määrätään.

8 §

Menettämisseuraamus

Kalastusaluksen päällikkö, konepäällikkö, perämies tai konemestari, joka tuomitaan rangaistukseen aavan meren kalastuksessa tekemänsä rikoksen johdosta 7 §:n 1 momentin 1 kohdan tai 2 momentin nojalla, voidaan samalla määrätä menettämään aavan meren kalastuksessa tarvitsemansa pätevyyskirjan enintään kolmen vuoden määräajaksi. Tuomioistuimen on viipymättä ilmoitettava pätevyyskirjan menettämisestä merenkulkulaitokselle.

8 a §

Kalastusluvan peruuttaminen

Kalastusluvan myöntänyt viranomainen voi väliaikaisesti peruuttaa kalastusluvan ja valvontaviranomainen määrätä kalastusaluksen palaamaan satamaan, jos aluksen päällikkö kieltäytyy 6 §:n 3 momentissa tarkoitusta valvonnasta aavalla merellä tai jos aavan meren kalastuksessa tehdystä kalastusrikoksesta on riittävästi näyttöä ja kalastuksen keskeyttämistä on teon törkeyden vuoksi pidettävä välttämättömänä. Kalastusluvan peruuttaminen on voimassa enintään siihen saakka, kun tuomioistuin on antanut ratkaisunsa kalastusrikkomusta koskevaan asiaan.

Kalastusluvan väliaikaisesti peruuttanut viranomainen voi aikaisemman päätöksensä estämättä kalastusluvan haltijan pyynnöstä tai luvan haltijaa kuultuaan erityisestä syystä päättää, että luvanhaltija voi aloittaa uudestaan aavan meren kalastuksen. Päätöksestä tulee ilmoittaa tuomioistuimelle, jos asian käsittely on siellä kesken.

Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

SOPIMUS

HAJALLAAN OLEVIEN KALAKANTOJEN JA LAAJASTI VAELTAVIEN KALAKANTOJEN SÄILYTTÄMISTÄ JA HOITOA KOSKEVIEN 10 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 1982 TEHDYN YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN MERIOIKEUSYLEISSOPIMUKSEN MÄÄRÄYSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA

Tämän sopimuksen sopimuspuolina ovat valtiot,

palauttavat mieleen 10 päivänä joulukuuta 1982 tehdyn Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen asiaankuuluvat määräykset,

ovat päättäneet varmistaa hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen pitkäaikaisen säilyttämisen ja kestävän käytön,

ovat lujasti päättäneet parantaa valtioiden välistä yhteistyötä tätä tarkoitusta varten,

kutsuvat lippuvaltiot, satamavaltiot ja rantavaltiot näiden kalakantojen osalta hyväksytyjen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkaampaan täytäntöönpanoon,

pyrkivät vastaamaan erityisesti Yhdistyneiden Kansakuntien ympäristö- ja kehityskonferenssissa hyväksytyyn toimintaohjelman (Agenda 21) 17 luvun C ohjelmassa esitettyihin ongelmiin, erityisesti siihen, että aavan meren kalastuksen hoito on riittämätöntä usealla alueella ja että joitain kalavaroja hyödynnetään liikaa, ja ottavat huomioon, että säätelemättömän kalastuksen, ylikapitalisoinnin, liian suuren alusmäärän, alusten lippuvaltion vaihtamisen tarkastusten välttämiseksi, riittämättömän valikoivien välineiden, epäluotettavien tietokantojen ja valtioiden välisen riittämättömän yhteistyön kanssa on ongelmia,

AGREEMENT

ON THE IMPLEMENTATION OF THE PROVISIONS OF THE UNITED NATIONS CONVENTION ON THE LAW OF THE SEA OF 10 DECEMBER 1982 RELATING TO THE CONSERVATION AND MANAGEMENT OF STRADDLING FISH STOCKS AND HIGHLY MIGRATORY FISH STOCKS

The states parties to this agreement,

recalling the relevant provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982,

determined to ensure the long-term conservation and sustainable use of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks,

resolved to improve cooperation between States to that end,

calling for more effective enforcement by flag States, port States and coastal States of the conservation and management measures adopted for such stocks,

seeking to address in particular the problems identified in Chapter 17, programme area C, of Agenda 21 adopted by the United Nations Conference on Environment and Development, namely, that the management of high seas fisheries is inadequate in many areas and that some resources are over-utilised; noting that there are problems of unregulated fishing, over-capitalisation, excessive fleet size, vessel reflagging to escape controls, insufficiently selective gear, unreliable databases and lack of sufficient cooperation between States,

sitoutuvat vastuulliseen kalastukseen,

ovat tietoisia tarpeesta välttää haitallisia vaikutuksia meriympäristöön, säilyttää biologinen monimuotoisuus, säilyttää meriekosysteemien koskemattomuus ja minimoida kalastustoiminnan pitkäaikaisten tai peruuttamattomien vaikutusten vaara,

tunnustavat erityisen avunannon tarpeen, mukaan lukien taloudellisen, tieteellisen ja teknologisen avunannon, jotta kehitysmaat pääsisivät osallistumaan tehokkaasti hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseen, hoitoon ja kestävään käyttöön,

ovat vakuuttuneita siitä, että yleissopimuksen asiaankuuluvien määräysten täytäntöönpanoa koskeva sopimus auttaisi parhaiten näiden tavoitteiden saavuttamisessa ja edistäisi kansainvälisen rauhan ja turvallisuuden säilyttämistä, ja

vahvistavat, että yleisen kansainvälisen oikeuden säännöt ja periaatteet säätelevät jatkossakin niitä asioita, joita yleissopimus tai tämä sopimus eivät koske,

ovat *sopineet* seuraavasta:

I OSA

YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla

Ilmaisujen käyttö ja soveltamisala

1. Tässä sopimuksessa tarkoitetaan:

a) "yleissopimuksella" 10 päivänä joulukuuta 1982 tehtyä Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimusta;

b) "säilyttämis- ja hoitotoimenpiteillä" yhden tai useamman meren elollisen luonnonvaran säilyttämiseksi ja hoitamiseksi tehtyjä toimenpiteitä, jotka on hyväksytty ja joita sovelletaan sopusoinnussa kansainvälisen oikeuden asiaankuuluvien sääntöjen kanssa yleissopimuksen ja tämän sopimuksen mukaisesti;

c) "kaloilla" myös nilviäisiä ja äyriäisiä, lukuun ottamatta niitä, jotka kuuluvat yleissopimuksen 77 artiklassa määriteltyihin pohjalajeihin; ja

committing themselves to responsible fisheries,

conscious of the need to avoid adverse impacts on the marine environment, preserve biodiversity, maintain the integrity of marine ecosystems and minimise the risk of long-term or irreversible effects of fishing operations,

recognising the need for specific assistance, including financial, scientific and technological assistance, in order that developing States can participate effectively in the conservation, management and sustainable use of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks,

convinced that an agreement for the implementation of the relevant provisions of the Convention would best serve these purposes and contribute to the maintenance of international peace and security,

affirming that matters not regulated by the Convention or by this Agreement continue to be governed by the rules and principles of general international law,

have agreed as follows:

PART I

GENERAL PROVISIONS

Article 1

Use of terms and scope

1. For the purposes of this Agreement:

(a) "Convention" means the United Nations Convention on the Law of the Sea of 10 December 1982;

(b) "conservation and management measures" means measures to conserve and manage one or more species of living marine resources that are adopted and applied consistent with the relevant rules of international law as reflected in the Convention and this Agreement;

(c) "fish" includes molluscs and crustaceans except those belonging to sedentary species as defined in Article 77 of the Convention; and

d) "järjestelyllä" yhteistyöjärjestelmää, jonka kaksi valtiota tai useampia valtioita on perustanut yleissopimuksen ja tämän sopimuksen mukaisesti muun muassa säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden hyväksymiseksi osa-alueella tai alueella yhdelle tai useammalle hajallaan olevalle kalakannalle tai laajasti vaeltavalle kalakannalle;

2. a) "sopimusvaltioilla" valtioita, jotka ovat sitoutuneet tähän sopimukseen ja joiden osalta sopimus on voimassa.

b) Tätä sopimusta sovelletaan soveltuvin osin:

i) kaikkiin yleissopimuksen 305 artiklan 1 kappaleen c, d ja e kohdassa tarkoitettuihin yhteisöihin ja

ii) kaikkiin yleissopimuksen liitteen IX 1 artiklassa "kansainvälisinä järjestöinä" viitattuihin yhteisöihin, jollei 47 artiklan määräyksistä muuta johdu, joista tulee tämän sopimuksen sopimuspuolia, ja tältä osin "sopimusvaltioilla" tarkoitetaan näitä yhteisöjä.

3. Tätä sopimusta sovelletaan soveltuvin osin muihin kalastusta harjoitaviin yhteisöihin, joiden alukset kalastavat aavalla merellä.

2 artikla

Tavoite

Tämän sopimuksen tavoitteena on varmistaa hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen pitkäaikainen säilyttäminen ja kestävä käyttö yleissopimuksen asiaankuuluvien määräysten tehokkaalla täytäntönnäpönnällä.

3 artikla

Soveltaminen

1. Jollei toisin määrätä, tätä sopimusta sovelletaan hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseen ja hoitoon alueilla, jotka ovat kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolella, paitsi että 6 ja 7 artiklaa sovelletaan myös kyseisten kalakantojen säilyttämiseen ja hoitoon alu-

(d) "arrangement" means a cooperative mechanism established in accordance with the Convention and this Agreement by two or more States for the purpose, inter alia, of establishing conservation and management measures in a subregion or region for one or more straddling fish stocks or highly migratory fish stocks.

2. (a) "States Parties" means States which have consented to be bound by this Agreement and for which the Agreement is in force.

(b) This Agreement applies mutatis mutandis:

(i) to any entity referred to in Article 305(1)(c), (d) and (e), of the Convention and

(ii) subject to Article 47, to any entity referred to as an "international organisation" in Annex IX, Article 1, of the Convention which becomes a Party to this Agreement, and to that extent "States Parties" refers to those entities.

3. This Agreement applies mutatis mutandis to other fishing entities whose vessels fish on the high seas.

Article 2

Objective

The objective of this Agreement is to ensure the long-term conservation and sustainable use of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks through effective implementation of the relevant provisions of the Convention.

Article 3

Application

1. Unless otherwise provided, this Agreement applies to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks beyond areas under national jurisdiction, except that Articles 6 and 7 apply also to the conservation and management of such stocks within ar-

eilla, jotka kuuluvat kansalliseen lainkäyttövaltaan, kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella ja sen ulkopuolella yleissopimuksen mukaan sovellettavien erilaisten oikeusjärjestelmien mukaisesti.

2. Käyttäessään täysivaltaisia oikeuksiaan hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen tutkimiseksi, hyödyntämiseksi, säilyttämiseksi ja hoitamiseksi kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla rantavaltion on sovellettava soveltuvin osin 5 artiklassa esitettyjä yleisiä periaatteita.

3. Valtioiden on harkittava tarkkaan kehitysmaiden mahdollisuuksia soveltaa 5, 6 ja 7 artiklaa kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla ja niiden tarvitsemää apua tämän sopimuksen mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten sovelletaan VII osaa soveltuvin osin alueisiin, jotka kuuluvat kansalliseen lainkäyttövaltaan.

4 artikla

Tämän sopimuksen ja yleissopimuksen välinen suhde

Mikään tässä sopimuksessa ei saa rajoittaa valtioiden yleissopimuksen mukaisia oikeuksia, lainkäyttövaltaa ja velvollisuuksia. Tätä sopimusta tulkitaan ja sovelletaan yleissopimuksen yhteydessä ja yhdenmukaisesti sen kanssa.

II OSA

HAJALLAAN OLEVIENTEN KALAKANTOJEN JA LAAJASTI VAELTAVIEN KALAKANTOJEN SÄILYTTÄMINEN JA HOITO

5 artikla

Yleiset periaatteet

Hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi rantavaltioiden ja aavalla merellä kalastusta harjoittavien valtioiden on, toteuttaessaan velvollisuuttaan työskennellä yhteistyössä yleissopimuksen mukaisesti:

eas under national jurisdiction, subject to the different legal regimes that apply within areas under national jurisdiction and in areas beyond national jurisdiction as provided for in the Convention.

2. In the exercise of its sovereign rights for the purpose of exploring and exploiting, conserving and managing straddling fish stocks and highly migratory fish stocks within areas under national jurisdiction, the coastal State shall apply *mutatis mutandis* the general principles enumerated in Article 5.

3. States shall give due consideration to the respective capacities of developing States to apply Articles 5, 6 and 7 within areas under national jurisdiction and their need for assistance as provided for in this Agreement. To this end, Part VII applies *mutatis mutandis* in respect of areas under national jurisdiction.

Article 4

Relationship between this Agreement and the Convention

Nothing in this Agreement shall prejudice the rights, jurisdiction and duties of States under the Convention. This Agreement shall be interpreted and applied in the context of and in a manner consistent with the Convention.

PART II

CONSERVATION AND MANAGEMENT OF STRADDLING FISH STOCKS AND HIGHLY MIGRATORY FISH STOCKS

Article 5

General principles

In order to conserve and manage straddling fish stocks and highly migratory fish stocks, coastal States and States fishing on the high seas shall, in giving effect to their duty to cooperate in accordance with the Convention:

a) hyväksyttävä toimenpiteitä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen pitkäaikaisen kestävyuden varmistamiseksi ja edistettävä niiden parhaan mahdollisen hyödyntämisen tavoitteita;

b) varmistettava, että tällaiset toimenpiteet perustuvat parhaalle saatavissa olevalle tieteelliselle tiedolle ja että ne on suunniteltu pitämään kalakannat sellaisella tasolla tai palauttamaan ne sellaiselle tasolle, jolla voidaan varmistaa suurin mahdollinen ylläpidettävissä oleva tuotto, jonka ympäristölliset ja taloudelliset seikat, mukaan lukien kehitysmaiden erityistarpeet, suovat, missä yhteydessä otetaan huomioon kalastustavat, kalakantojen keskinäinen riippuvuus ja kaikki yleisesti suositellut kansainväliset osa-alueelliset, alueelliset tai maailmanlaajuiset vähimmäisvaatimukset;

c) sovellettava varovaista lähestymistapaa 6 artiklan mukaisesti;

d) arvioitava kalastuksen, ihmisen muun toiminnan ja ympäristötekijöiden vaikutukset kohteena oleviin kalakantoihin ja lajeihin, jotka kuuluvat samaan ekosysteemiin tai jotka liittyvät kohteena oleviin kalakantoihin tai ovat niistä riippuvaisia;

e) hyväksyttävä tarvittaessa säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä lajeille, jotka kuuluvat samaan ekosysteemiin tai jotka liittyvät kohteena oleviin kalakantoihin tai ovat niistä riippuvaisia, tällaisten lajien populaatioiden pitämiseksi sellaisella tasolla tai palauttamiseksi tasolle, jolla niiden lisääntyminen ei enää ole vakavasti uhattuna;

f) vähennettävä mahdollisimman paljon saastumista, jätteitä, hävinneiden tai hylättyjen pyydysten saaliita, muiden kuin kohdelajien, sekä kalojen että muiden lajien (jäljempänä muut kuin kohdelajit), pyyntiä sekä vaikutuksia liittyviin tai riippuvaisiin lajeihin, erityisesti uhanalaisiin lajeihin, toimenpiteillä, joihin sisältyy mahdollisuuksien mukaan valikoivien, ympäristölle turvallisten ja kannattavien pyydysten ja kalastustekniikoiden kehittäminen ja käyttö;

g) suojeltava meriympäristön biologista monimuotoisuutta;

h) toteutettava toimenpiteitä liikkakalastuksen ja liiallisen kalastuskapasiteetin ehkäisemiseksi tai lopettamiseksi ja sen var-

(a) adopt measures to ensure long-term sustainability of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks and promote the objective of their optimum utilisation;

(b) ensure that such measures are based on the best scientific evidence available and are designed to maintain or restore stocks at levels capable of producing maximum sustainable yield, as qualified by relevant environmental and economic factors, including the special requirements of developing States, and taking into account fishing patterns, the interdependence of stocks and any generally recommended international minimum standards, whether subregional, regional or global;

(c) apply the precautionary approach in accordance with Article 6;

(d) assess the impacts of fishing, other human activities and environmental factors on target stocks and species belonging to the same ecosystem or associated with or dependent on the target stocks;

(e) adopt, where necessary, conservation and management measures for species belonging to the same ecosystem or associated with or dependent on the target stocks, with a view to maintaining or restoring populations of such species above levels at which their reproduction may become seriously threatened;

(f) minimise pollution, waste, discards, catch by lost or abandoned gear, catch of non-target species, both fish and non-fish species, (hereinafter referred to as "non-target species") and impacts on associated or dependent species, in particular endangered species, through measures including, to the extent practicable, the development and use of selective, environmentally safe and cost-effective fishing gear and techniques;

(g) protect biodiversity in the marine environment;

(h) take measures to prevent or eliminate overfishing and excess fishing capacity and to ensure that levels of fishing effort do not

mistamiseksi, että pyyntiponnistuksen tasot eivät ylitä kalavarojen kestävä hyödyntämisen tasoja;

i) otettava huomioon pienimuotoista kalastusta harjoittavien ja kotitarpeeseen kalastavien edut;

j) kerättävä ja jaettava hyvissä ajoin täydellistä ja täsmällistä tietoa kalastustoiminnasta koskien muun muassa alusten sijaintia, kohdelajien ja muiden lajien saaliita ja pyyntiponnistusta liitteen I mukaisesti sekä tietoja kansallisista ja kansainvälisistä tutkimusohjelmista;

k) edistettävä ja suoritettava tieteellistä tutkimusta ja kehitettävä sopivia teknologioita kalastuksen säilyttämisen ja hoidon tukemiseksi; ja

l) pantava täytäntöön säilyttämis- ja hoitoimenpiteitä tehokkaan seurannan, valvonnan ja tarkkailun avulla.

6 artikla

Varovaisen lähestymistavan soveltaminen

1. Valtioiden on sovellettava laajasti varovaista lähestymistapaa hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseen, hoitoon ja hyödyntämiseen meren elollisten luonnonvarojen suojelemiseksi ja meriympäristön säilyttämiseksi.

2. Valtioiden on oltava varovaisempia silloin kun saatu tieto on epävarmaa, epäluotettavaa tai puutteellista. Riittävien tieteellisten tietojen puute ei riitä syyksi siirtää tai jättää toteuttamatta säilyttämis- ja hoitoimenpiteitä.

3. Toteuttaessaan varovaista lähestymistapaa valtioiden on:

a) parannettava kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevaa päätöksentekoa hankkimalla ja jakamalla parasta saatavilla olevaa tieteellistä tietoa ja käyttämällä parannettuja tekniikoita vaarojen ja epävarmuuksien hallinnassa;

b) sovellettava liitteessä II esitettyjä suuntaviivoja ja määriteltävä parhaan mahdollisen saatavilla olevan tieteellisen tiedon perusteella vertailupisteet eri kalakannoille sekä toimet, jotka suoritetaan, jos nämä ylitetään;

exceed those commensurate with the sustainable use of fishery resources;

(i) take into account the interests of artisanal and subsistence fishers;

(j) collect and share, in a timely manner, complete and accurate data concerning fishing activities on, inter alia, vessel position, catch of target and non-target species and fishing effort, as set out in Annex I, as well as information from national and international research programmes;

(k) promote and conduct scientific research and develop appropriate technologies in support of fishery conservation and management, and

(l) implement and enforce conservation and management measures through effective monitoring, control and surveillance.

Article 6

Application of the precautionary approach

1. States shall apply the precautionary approach widely to conservation, management and exploitation of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks in order to protect the living marine resources and preserve the marine environment.

2. States shall be more cautious when information is uncertain, unreliable or inadequate. The absence of adequate scientific information shall not be used as a reason for postponing or failing to take conservation and management measures.

3. In implementing the precautionary approach, States shall:

(a) improve decision-making for fishery resource conservation and management by obtaining and sharing the best scientific information available and implementing improved techniques for dealing with risk and uncertainty;

(b) apply the guidelines set out in Annex II and determine, on the basis of the best scientific information available, stock-specific reference points and the action to be taken if they are exceeded;

c) otettava huomioon, muun muassa, kalakantojen kokoon ja tuottavuuteen, vertailupisteisiin, kalakantojen tilaan suhteessa näihin vertailupisteisiin sekä kalastuskuolevuuden tasoon ja jakaantumiseen liittyvät epävarmuudet ja kalastustoiminnan vaikutukset muihin kuin kohdelajeihin sekä niihin liittyviin tai niistä riippuvaisiin lajeihin samoin kuin nykyiset ja ennustetut valtamerien sekä ympäristölliset ja yhteiskunnalliset olosuhteet; ja

d) kehitettävä tietojen keruuta ja tutkimusohjelmia kalastuksen vaikutusten arvioimiseksi muihin kuin kohdelajeihin sekä niihin liittyviin tai niistä riippuvaisiin lajeihin ja niiden ympäristöön ja hyväksyttävä tällaisten lajien säilyttämisen varmistamiseen sekä erityisen huolen kohteena olevien elinympäristöjen suojelemiseen tarvittavia suunnitelmia.

4. Kun vertailupisteitä lähestytään, valtioiden on toteutettava toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että niitä ei ylitetä. Jos ne ylitetään, valtioiden on viipymättä suoritettava 3 kappaleen b kohdassa määritellyt toimet kalakantojen palauttamiseksi ennalleen.

5. Kun kohdelajien, muiden lajien tai kohdelajeihin liittyvien tai niistä riippuvaisien lajien asema on merkitykseltään tärkeä, on valtioiden lisättävä tällaisten lajien seurantaan niiden aseman sekä säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuuden tarkistamiseksi. Niiden on tarkistettava nämä toimenpiteet säännöllisesti uusien tietojen perusteella.

6. Uusien ja kokeilevien kalastusten osalta valtioiden on hyväksyttävä mahdollisimman pian varovaisia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä, joihin sisältyy muun muassa saaliiden ja pyyntiponnistuksen rajoittaminen. Nämä toimenpiteet pysyvät voimassa siihen saakka, kun on olemassa tarpeeksi tietoa kalastuksen vaikutusten arvioimiseksi kalakantojen pitkäaikaiseen kestävyteen, jolloin arvioinnille perustuvat säilyttämis- ja hoitotoimenpiteet on pantava täytäntöön. Jälkimmäisten toimenpiteiden on mahdollistettava tarvittaessa kalastusten asteittainen kehittäminen.

7. Jos jollain luonnonilmiöllä on merkittävä kielteinen vaikutus hajallaan olevien

(c) take into account, inter alia, uncertainties relating to the size and productivity of the stocks, reference points, stock condition in relation to such reference points, levels and distribution of fishing mortality and the impact of fishing activities on non-target and associated or dependent species, as well as existing and predicted oceanic, environmental and socioeconomic conditions, and

(d) develop data-collection and research programmes to assess the impact of fishing on non-target and associated or dependent species and their environment, and adopt plans which are necessary to ensure the conservation of such species and to protect habitats of special concern.

4. State shall take measures to ensure that, when reference points are approached, they will not be exceeded. In the event that they are exceeded, States shall, without delay, take the action determined under paragraph 3(b) to restore the stocks.

5. Where the status of target stocks or non-target or associated or dependent species is of concern, States shall subject such stocks and species to enhanced monitoring in order to review their status and the efficacy of conservation and management measures. They shall revise those measures regularly in the light of new information.

6. For new or exploratory fisheries, States shall adopt as soon as possible cautious conservation and management measures, including, inter alia, catch limits and effort limits. Such measures shall remain in force until there are sufficient data to allow assessment of the impact of the fisheries on the long-term sustainability of the stocks, whereupon conservation and management measures based on that assessment shall be implemented. The latter measures shall, if appropriate, allow for the gradual development of the fisheries.

7. If a natural phenomenon has a significant adverse impact on the status of strad-

kalakantojen tai laajasti vaeltavien kalakantojen tilanteeseen, valtioiden on kiireellisesti hyväksyttävä säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteitä sen varmistamiseksi, ettei kalastustoiminta lisää näitä kielteisiä vaikutuksia. Valtioiden on myös hyväksyttävä tällaiset toimenpiteet kiireellisesti silloin, kun kalastustoiminta uhkaa vakavasti tällaisten kantojen kestävyyttä. Kiireellisesti päätetyt toimenpiteet ovat väliaikaisia ja niiden on perustuttava parhaisiin mahdollisiin saatavilla oleviin tieteellisiin tietoihin.

7 artikla

Säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteiden yhteensopivuus

1. Rajoittamatta rantavaltioiden täysivaltaisia oikeuksia tutkia ja hyödyntää, säilyttää ja hoitaa meren elollisia luonnonvarojen niiden kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla yleissopimuksen määräysten mukaisesti ja kaikilla valtioilla kansalaisiaan varten olevaa oikeutta harjoittaa kalastusta aavalla merellä yleissopimuksen mukaisesti:

a) hajallaan olevien kalakantojen osalta, asianomaisten rantavaltioiden ja valtioiden, joiden kansalaiset kalastavat näitä kalakantoja viereisellä aavan meren alueella, on pyrittävä, joko suoraan tai III osassa määrättyjen sopivan yhteistyömekanismien avulla, sopimaan tarpeellisista toimenpiteistä näiden kalakantojen säilyttämiseksi viereisellä aavan meren alueella;

b) laajasti vaeltavien kalakantojen osalta, asianomaisten rantavaltioiden ja valtioiden, joiden kansalaiset kalastavat näitä kalakantoja samalla alueella, on toimittava yhteistyössä, joko suoraan tai III osassa määrättyjen sopivien yhteistyömekanismien avulla, näiden kalakantojen säilyttämisen varmistamiseksi ja parhaan mahdollisen hyödyntämisen tavoitteen edistämiseksi koko alueella, sekä kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvalla että sen ulkopuolisella alueella.

2. Aavalle merelle ja kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella laadittujen säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteiden on oltava yhteensopivia hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säi-

dling fish stocks or highly migratory fish stocks, States shall adopt conservation and management measures on an emergency basis to ensure that fishing activity does not exacerbate such adverse impact. States shall also adopt such measures on an emergency basis where fishing activity presents a serious threat to the sustainability of such stocks. Measures taken on an emergency basis shall be temporary and shall be based on the best scientific evidence available.

Article 7

Compatibility of conservation and management measures

1. Without prejudice to the sovereign rights of coastal States for the purpose of exploring and exploiting, conserving and managing the living marine resources within areas under national jurisdiction as provided for in the Convention, and the right of all States for their nationals to engage in fishing on the high seas in accordance with the Convention:

(a) with respect to straddling fish stocks, the relevant coastal States and the States whose nationals fish for such stocks in the adjacent high seas area shall seek, either directly or through the appropriate mechanisms for cooperation provided for in Part III, to agree upon the measures necessary for the conservation of these stocks in the adjacent high seas area;

(b) with respect to highly migratory fish stocks, the relevant coastal States and other States whose nationals fish for such stocks in the region shall cooperate, either directly or through the appropriate mechanisms for cooperation provided for in Part III, with a view to ensuring conservation and promoting the objective of optimum utilisation of such stocks throughout the region, both within and beyond the areas under national jurisdiction.

2. Conservation and management measures established for the high seas and those adopted for areas under national jurisdiction shall be compatible in order to ensure conservation and management of the straddling

lyttämisen ja hoidon varmistamiseksi kokonaisuudessaan. Tätä varten rantavaltioiden ja aavalla merellä kalastusta harjoittavien valtioiden on toimittava yhteistyössä yhteensopivien toimenpiteiden löytämiseksi näiden kalakantojen osalta. Määritellään yhteensopivia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä valtioiden on:

a) otettava huomioon rantavaltioiden yleissopimuksen 61 artiklan mukaisesti samojen kalakantojen osalta hyväksymät ja soveltamat säilyttämis- ja hoitotoimenpiteet kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella ja varmistettava, että näiden kalakantojen osalta laaditut aavaa merta koskevat toimenpiteet eivät heikennä tällaisten toimenpiteiden tehokkuutta;

b) otettava huomioon asianomaisten rantavaltioiden ja aavalla merellä kalastavien valtioiden samojen kalakantojen osalta aiemmin sopimat toimenpiteet, jotka on laadittu aavalle merelle ja joita sovelletaan yleissopimuksen mukaisesti;

c) otettava huomioon osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn samojen kalakantojen osalta aiemmin sopimat toimenpiteet, jotka on laadittu ja joita sovelletaan yleissopimuksen mukaisesti;

d) otettava huomioon kalakantojen biologinen yhtenäisyys ja muut biologiset ominaispiirteet sekä kalakantojen levinneisyyden, kalastuksen ja kyseisen alueen maantieteellisten erityispiirteiden väliset suhteet, mukaan lukien kalakantojen esiintymisen ja kalastuksen laajuus kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella;

e) otettava huomioon rantavaltioiden ja aavalla merellä kalastavien valtioiden riippuvuus kyseisistä kalakannoista; ja

f) varmistettava, että tällaiset toimenpiteet eivät aiheuta haitallisia vaikutuksia meren elollisiin luonnonvaroihin kokonaisuudessaan.

3. Toteuttaessaan yhteistyövelvoitettaan valtioiden on tehtävä kaikki mahdollinen sopiakseen yhteensopivista säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä kohtuullisen ajan kuluessa.

4. Jollei sopimukseen päästä kohtuullisessa ajassa, mikä tahansa asianomaisista val-

fish stocks and highly migratory fish stocks in their entirety. To this end, coastal States and States fishing on the high seas have a duty to cooperate for the purpose of achieving compatible measures in respect of such stocks. In determining compatible conservation and management measures, States shall:

(a) take into account the conservation and management measures adopted and applied in accordance with Article 61 of the Convention in respect of the same stocks by coastal States within areas under national jurisdiction and ensure that measures established in respect of such stocks for the high seas do not undermine the effectiveness of such measures;

(b) take into account previously agreed measures established and applied for the high seas in accordance with the Convention in respect of the same stocks by relevant coastal States and States fishing on the high seas;

(c) take into account previously agreed measures established and applied in accordance with the Convention in respect of the same stocks by a subregional or regional fisheries management organisation or arrangement;

(d) take into account the biological unity and other biological characteristics of the stocks and the relationships between the distribution of the stocks, the fisheries and the geographical particularities of the region concerned, including the extent to which the stocks occur and are fished in areas under national jurisdiction;

(e) take into account the respective dependence of the coastal States and the States fishing on the high seas on the stocks concerned, and

(f) ensure that such measures do not result in harmful impact on the living marine resources as a whole.

3. In giving effect to their duty to cooperate, States shall make every effort to agree on compatible conservation and management measures within a reasonable period of time.

4. If no agreement can be reached within a reasonable period of time, any of the

tioista voi aloittaa VIII osassa määrätty menettelyt riitojen ratkaisemiseksi.

5. Kunnes yhteensopivista säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä päästään sopimukseen, asianomaisten valtioiden on yhteisymmärryksen ja yhteistyön hengessä tehtävä kaikki mahdollinen ryhtyäköön väliaikaisiin luonteeltaan käytännöllisiin järjestelyihin. Jos ne eivät pysty sopimaan tällaisista järjestelyistä, voi mikä tahansa kyseisistä valtioista väliaikaisten toimenpiteiden aikaansaamiseksi antaa riidan tuomioistuimen ratkaistavaksi VIII osassa määrättyjen riitojen ratkaisemista koskevien menettelyiden mukaisesti.

6. Väliaikaisissa järjestelyissä tai toimenpiteissä, joihin ryhdytään tai jotka määrätään 5 kappaleen mukaisesti, on otettava huomioon tämän osan määräykset sekä kaikkien asianomaisten valtioiden oikeudet ja velvollisuudet; ne eivät saa vaarantaa tai vaikeuttaa lopulliseen sopuun pääsyä yhteensopivista säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä eivätkä ne saa vaikuttaa minkään riitojenratkaisumenettelyn lopulliseen ratkaisuun.

7. Rantavaltioiden on säännöllisesti ilmoitettava osa-alueen tai alueen aavalla merellä kalastaville valtioille, joko suoraan tai sopivien osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen kautta tai muin sopivin keinoin, kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla hajallaan olevia kalakantoja tai laajasti vaeltavia kalakantoja varten hyväksymistään toimenpiteistä.

8. Aavalla merellä kalastavien valtioiden on säännöllisesti ilmoitettava muille asianomaisille valtioille, joko suoraan tai sopivien osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen kautta tai muin sopivin keinoin, toimenpiteistä, jotka ne ovat hyväksyneet säädelläkseen niiden lipun alla purjehtivien ja näitä kalakantoja aavalla merellä kalastavien alusten toimia.

States concerned may invoke the procedures for the settlement of disputes provided for in Part VIII.

5. Pending agreement on compatible conservation and management measures, the States concerned, in a spirit of understanding and cooperation, shall make every effort to enter into provisional arrangements of a practical nature. In the event that they are unable to agree on such arrangements, any of the States concerned may, for the purpose of obtaining provisional measures, submit the dispute to a court or tribunal in accordance with the procedures for the settlement of disputes provided for in Part VIII.

6. Provisional arrangements or measures entered into or prescribed pursuant to paragraph 5 shall take into account the provisions of this Part, shall have due regard to the rights and obligations of all States concerned, shall not jeopardize or hamper the reaching of final agreement on compatible conservation and management measures and shall be without prejudice to the final outcome of any dispute settlement procedure.

7. Coastal States shall regularly inform States fishing on the high seas in the subregion or region, either directly or through appropriate subregional or regional fisheries management organisations or arrangements, or through other appropriate means, of the measures they have adopted for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks within areas under their national jurisdiction.

8. States fishing on the high seas shall regularly inform other interested States, either directly or through appropriate subregional or regional fisheries management organisations or arrangements, or through other appropriate means, of the measures they have adopted for regulating the activities of vessels flying their flag which fish for such stocks on the high seas.

III OSA

**HAJALLAAN OLEVIA KALAKANTOJA
JA LAAJASTI VAELTAVIA KALA-
KANTOJA KOSKEVAT KANSAINVÄ-
LISEN YHTEISTYÖN MENETTELY-
TAVAT**

8 artikla

Säilyttämistä ja hoitoa koskeva yhteistyö

Rantavaltioiden ja aavalla merellä kalastavien valtioiden on yleissopimuksen mukaisesti pyrittävä toimimaan yhteistyössä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen osalta, joko suoraan tai sopivien osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen kautta, ottaen huomioon osa-alueen tai alueen erityiset ominaispiirteet tällaisten kalakantojen tehokkaan säilyttämisen ja hoidon varmistamiseksi.

2. Valtioiden on aloitettava neuvottelut vilpittömin mielin ja viipymättä, erityisesti silloin, kun on todisteita siitä, että kyseisiä hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja saattaa uhata ylihyödyntäminen tai jos näiden kalakantojen osalta kehitellään uutta kalastusta. Tätä varten voidaan neuvottelut aloittaa minkä tahansa asianomaisen valtion pyynnöstä sopivien järjestelyjen laatimiseksi kalakantojen säilyttämisen ja hoidon varmistamiseksi. Kunnes tällaisista järjestelyistä saadaan sovittua, valtioiden on noudatettava tämän sopimuksen määräyksiä sekä toimittava vilpittömin mielin ja ottaen huomioon muiden valtioiden oikeudet, edut ja velvollisuudet.

3. Jos osa-alueellisella tai alueellisella kalastuksenhoitojärjestöllä tai -järjestelyllä on toimivalta laatia säilyttämistä ja hoitotoimenpiteitä erityisiä hajallaan olevia kalakantoja tai laajasti vaeltavia kalakantoja varten, kalakantoja aavalla merellä kalastavien valtioiden ja asianomaisten rantavaltioiden on noudatettava velvollisuuttaan toimia yhteistyössä ryhtymällä tällaisen järjestön jäseniksi tai osallistumalla tällaiseen järjestelyyn tai suostumalla soveltamaan tällaisen järjestön tai järjestelyn laatimia

PART III

**MECHANISMS FOR INTERNATIONAL
COOPERATION CONCERNING
STRADDLING FISH STOCKS AND
HIGHLY MIGRATORY FISH STOCKS**

Article 8

Cooperation for conservation and management

1. Coastal States and States fishing on the high seas shall, in accordance with the Convention, pursue cooperation in relation to straddling fish stocks and highly migratory fish stocks either directly or through appropriate subregional or regional fisheries management organisations or arrangements, taking into account the specific characteristics of the subregion or region, to ensure effective conservation and management of such stocks.

2. States shall enter into consultations in good faith and without delay, particularly where there is evidence that the straddling fish stocks and highly migratory fish stocks concerned may be under threat of overexploitation or where a new fishery is being developed for such stocks. To this end, consultations may be initiated at the request of any interested State with a view to establishing appropriate arrangements to ensure conservation and management of the stocks. Pending agreement on such arrangements, States shall observe the provisions of this Agreement and shall act in good faith and with due regard to the rights, interests and duties of other States.

3. Where a subregional or regional fisheries management organisation or arrangement has the competence to establish conservation and management measures for particular straddling fish stocks or highly migratory fish stocks, States fishing for the stocks on the high seas and relevant coastal States shall give effect to their duty to cooperate by becoming members of such organisation or participants in such arrangement, or by agreeing to apply the conservation and management measures established

säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä. Valtiot, joita kyseiset kalastukset todella koskettavat, voivat ryhtyä tällaisen järjestön jäseniksi tai osallistua tällaiseen järjestelyyn. Tällaiseen järjestöön tai järjestelyyn osallistumisen ehdot eivät saa estää näitä valtioita ryhtymästä jäseniksi tai osallistumasta eikä niitä saa soveltaa siten, että ne syrjisivät jotakin valtiota tai ryhmää valtioita, jota kyseinen kalastus todella koskettaa.

4. Ainoastaan ne valtiot, jotka ovat tällaisen järjestön jäseniä tai osallistuvat tällaiseen järjestelyyn tai jotka suostuvat soveltamaan tällaisen järjestön tai järjestelyn laatimia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä, pääsevät hyödyntämään kalavaroja, joihin näitä toimenpiteitä sovelletaan.

5. Jollei ole osa-alueellista tai alueellista kalastuksenhoitojärjestöä tai -järjestelyä, joka laatisi tietyille hajallaan olevalle kalakannalle tai laajasti vaeltavalle kalakannalle säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä, on osa-alueen tai alueen asianomaisten rantavaltioiden ja tätä kalakantaa aavalla merellä kalastavien valtioiden toimittava yhteistyössä perustaakseen tällaisen järjestön tai ryhdyttävä muihin sopiviin järjestelyihin kalakan- nan säilyttämisen ja hoidon varmistamiseksi ja osallistuttava järjestön tai järjestelyn toimintaan.

6. Jokaisen valtion, joka haluaa ehdottaa, että toimet suoritettaisiin hallitustenvälinen järjestö, jonka toimivaltaan kuuluvat elolliset luonnonvarat, olisi, jos tällainen toiminta vaikuttaisi merkittävästi toimivaltaisen osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn laatimisiin säilyttämis- ja hoitotoimenpiteisiin, neuvoteltava tämän järjestön tai järjestelyn kautta sen jäsenten tai siihen osallistuvien kanssa. Tällaisen neuvottelun olisi, jos mahdollista, tapahduttava ennen ehdotuksen esittämistä hallitustenväliselle järjestölle.

by such organisation or arrangement. States having a real interest in the fisheries concerned may become members of such organisation or participants in such arrangement. The terms of participation in such organisation or arrangement shall not preclude such States from membership or participation; nor shall they be applied in a manner which discriminates against any State or group of States having a real interest in the fisheries concerned.

4. Only those States which are members of such an organisation or participants in such an arrangement, or which agree to apply the conservation and management measures established by such organisation or arrangement, shall have access to the fishery resources to which those measures apply.

5. Where there is no subregional or regional fisheries management organisation or arrangement to establish conservation and management measures for a particular straddling fish stock or highly migratory fish stock, relevant coastal States and States fishing on the high seas for such stock in the subregion or region shall cooperate to establish such an organisation or enter into other appropriate arrangements to ensure conservation and management of such stock and shall participate in the work of the organisation or arrangement.

6. Any State intending to propose that action be taken by an intergovernmental organisation having competence with respect to living resources should, where such action would have a significant effect on conservation and management measures already established by a competent subregional or regional fisheries management organisation or arrangement, consult through that organisation or arrangement with its members or participants. To the extent practicable, such consultation should take place prior to the submission of the proposal to the intergovernmental organisation.

9 artikla

Osa-alueelliset ja alueelliset kalastuksenhoitojärjestöt ja -järjestelyt

1. Perustaessaan osa-alueellisia tai alueellisia kalastuksenhoitojärjestöjä tai sopiessaan osa-alueellisista tai alueellisista kalastuksenhoitojärjestelyistä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen osalta valtioiden on sovittava muun muassa seuraavista asioista:

a) kalakannoista, joihin säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä sovelletaan, ottaen huomioon kyseisten kalakantojen biologiset ominaispiirteet ja kyseisten kalastusten luonteen;

b) soveltamisalasta, ottaen huomioon 7 artiklan 1 kappaleen sekä osa-alueen tai alueen ominaispiirteet, mukaan lukien yhteiskunnalliset-taloudelliset, maantieteelliset ja ympäristötekijät,

c) uuden järjestön tai järjestelyn toiminnan suhteesta asiaankuuluvien olemassa olevien kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen tehtävään, tavoitteisiin ja toimiin; ja

d) menettelytavoista, joiden avulla järjestö tai järjestely voi saada tieteellisiä lausuntoja ja tarkastella kalakantojen asemaa, sekä tarvittaessa tieteellisen neuvontaelimen perustamisesta.

2. Valtioiden, jotka toimivat yhteistyössä osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn perustamisessa, on ilmoitettava tästä yhteistyöstä muille valtioille, joiden ne tietävät olevan kiinnostuneita ehdotetun järjestön tai järjestelyn toiminnasta.

10 artikla

Osa-alueellisten ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen tehtävät

Toteuttaessaan velvollisuuttaan toimia yhteistyössä osa-alueellisissa ja alueellisissa kalastuksenhoitojärjestöissä tai -järjestelyissä valtioiden on:

a) sovittava säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä ja noudatettava niitä hajallaan olevien

Article 9

Subregional and regional fisheries management organisations and arrangements

1. In establishing subregional or regional fisheries management organisations or in entering into subregional or regional fisheries management arrangements for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks, States shall agree, inter alia, on:

(a) the stocks to which conservation and management measures apply, taking into account the biological characteristics of the stocks concerned and the nature of the fisheries involved;

(b) the area of application, taking into account Article 7(1), and the characteristics of the subregion or region, including socio-economic, geographical and environmental factors;

(c) the relationship between the work of the new organisation or arrangement and the role, objectives and operations of any relevant existing fisheries management organisations or arrangements, and

(d) the mechanisms by which the organisation or arrangement will obtain scientific advice and review the status of the stocks, including, where appropriate, the establishment of a scientific advisory body.

2. States cooperating in the formation of a subregional or regional fisheries management organisation or arrangement shall inform other States which they are aware have a real interest in the work of the proposed organisation or arrangement of such cooperation.

Article 10

Functions of subregional and regional fisheries management organisations and arrangements

In fulfilling their obligation to cooperate through subregional or regional fisheries management organisations or arrangements, States shall:

(a) agree on and comply with conservation and management measures to ensure

kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen pitkäaikaisen kalastuskestävyyden varmistamiseksi;

b) sovittava sopivalla tavalla osallistumista koskevista oikeuksista kuten sallittavien saaliiden jaoista ja pyyntiponnistusten taasoista;

c) hyväksyttävä kaikki kalastustoiminnan vastuuntuntoista suorittamista koskevat yleisesti suositellut kansainväliset vähimmäisvaatimukset ja sovellettava niitä;

d) hankittava ja arvioitava tieteellisiä lausuntoja, tarkasteltava kalakantojen tilannetta ja arvioitava kalastuksen vaikutuksia muihin kuin kohdelajeihin ja niihin liittyviin tai niistä riippuvaisiin lajeihin;

e) sovittava kalakantojen kalastusta koskevien tietojen keruuta, tiedottamista, tarkistamista ja vaihtoa koskevista vaatimuksista;

f) koottava ja levitettävä tarkkaa ja täydellistä tilastotietoa liitteen I mukaisesti sen varmistamiseksi, että tarjolla on parasta tieteellistä tietoa säilyttäen kuitenkin luottamuksellisuuden tarvittaessa;

g) edistettävä ja suoritettava kalakantojen tieteellistä arviointia ja asiaankuuluvaa tutkimusta ja levitettävä tästä keräämänsä tulokset;

h) laadittava sopivia yhteistyötapoja tehokkaalle seurannalle, valvonnalle, tarkkailulle ja täytäntöönpanolle;

i) sovittava keinoista, joilla järjestön uusien jäsenten tai uusien järjestelyyn osallistuvien kalastusta koskevat tarpeet voidaan mukauttaa;

j) sovittava päätöksentekomenettelyistä, jotka helpottavat säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden hyväksymistä nopeasti ja tehokkaasti;

k) edistettävä riitojen rauhanomaista ratkaisemista VIII osan mukaisesti;

l) varmistettava niiden asianomaisten kansallisten elinten ja teollisuudenalojen täysimääräinen yhteistyö järjestön tai järjestelyn suositusten ja päätösten täytäntöönpanossa; ja

m) tiedotettava riittävästi järjestön tai järjestelyn laatimista säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä.

the long-term sustainability of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks;

(b) agree, as appropriate, on participatory rights such as allocations of allowable catch or levels of fishing effort;

(c) adopt and apply any generally recommended international minimum standards for the responsible conduct of fishing operations;

(d) obtain and evaluate scientific advice, review the status of the stocks and assess the impact of fishing on non-target and associated or dependent species;

(e) agree on standards for collection, reporting, verification and exchange of data on fisheries for the stocks;

(f) compile and disseminate accurate and complete statistical data, as described in Annex I, to ensure that the best scientific evidence is available, while maintaining confidentiality where appropriate;

(g) promote and conduct scientific assessments of the stocks and relevant research and disseminate the results thereof;

(h) establish appropriate cooperative mechanisms for effective monitoring, control, surveillance and enforcement;

(i) agree on means by which the fishing interests of new members of the organisation or new participants in the arrangement will be accommodated;

(j) agree on decision-making procedures which facilitate the adoption of conservation and management measures in a timely and effective manner;

(k) promote the peaceful settlement of disputes in accordance with Part VIII;

(l) ensure the full cooperation of their relevant national agencies and industries in implementing the recommendations and decisions of the organisation or arrangement, and

(m) give due publicity to the conservation and management measures established by the organisation or arrangement.

11 artikla

Uudet jäsenet tai osallistujat

Määritellään osa-alueellisten tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön uusien jäsenten tai osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestelyn uusien osallistujien osallistumista koskevien oikeuksien luonnetta ja laajuutta valtioiden on otettava huomioon muun

a) hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen tilanne ja kalastuksen sen hetkisen pyyntiponnistuksen taso;

b) uusien ja nykyisten jäsenten tai osallistujien edut, kalastusmallit ja kalastuskäytännöt;

c) uusien ja nykyisten jäsenten tai osallistujien myötävaikutus kalakantojen säilyttämiseen ja hoitoon, tarkkojen tietojen keruuseen ja tarjontaan sekä kalakantojen tieteelliseen tutkimukseen;

d) sellaisten rannikolla sijaitsevien kalastusyhdyskuntien tarpeet, jotka ovat riippuvaisia pääasiallisesti kalakantojen kalastuksesta;

e) sellaisten rantavaltioiden tarpeet, joiden taloudet ovat aivan erityisen riippuvaisia meren elollisten luonnonvarojen hyödyntämisestä; ja

f) sellaisten osa-alueen tai alueen kehitysmaiden edut, joiden kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla kalakantoja myös esiintyy.

12 artikla

Osa-alueellisten ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen toiminnan avoimuus

1. Valtioiden on määrättävä osa-alueellisten ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen päätöksentekomenettelyn ja muiden toimien avoimuudesta.

2. Hajallaan olevista kalakannoista ja laajasti vaeltavista kalakannoista kiinnostuneiden muiden hallitustenvälisen järjestöjen edustajille ja valtiosta riippumattomien jär-

Article 11

New members or participants

In determining the nature and extent of participatory rights for new members of a subregional or regional fisheries management organisation, or for new participants in a subregional or regional fisheries management arrangement, States shall take into account, inter alia:

(a) the status of the straddling fish stocks and highly migratory fish stocks and the existing level of fishing effort in the fishery;

(b) the respective interests, fishing patterns and fishing practices of new and existing members or participants;

(c) the respective contributions of new and existing members or participants to conservation and management of the stocks, to the collection and provision of accurate data and to the conduct of scientific research on the stocks;

(d) the needs of coastal fishing communities which are dependent mainly on fishing for the stocks;

(e) the needs of coastal States whose economies are overwhelmingly dependent on the exploitation of living marine resources, and

(f) the interests of developing States from the subregion or region in whose areas of national jurisdiction the stocks also occur.

Article 12

Transparency in activities of subregional and regional fisheries management organisations and arrangements

1. States shall provide for transparency in the decision-making process and other activities of subregional and regional fisheries management organisations and arrangements.

2. Representatives from other intergovernmental organisations and representatives from non-governmental organisations concerned with straddling fish stocks and

jestöjen edustajille on tarjottava mahdollisuus osallistua osa-alueellisten ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen kokouksiin tarkkailijoina tai muuten sopivalla tavalla kyseisen järjestön tai järjestelyn menettelytapoja noudattaen. Nämä menettelytavat eivät saa olla tältä osin tarpeettoman rajoittavia. Tällaisten hallitustenvälisten järjestöjen ja valtiosta riippumattomien järjestöjen on voitava ajoissa tutustua tällaisten järjestöjen ja järjestelyjen asiakirjoihin ja kertomuksiin, niihin tutustumista koskevien menettelysääntöjen rajoissa.

13 artikla

Nykyisten järjestöjen ja järjestelyjen vahvistaminen

Valtioiden on toimittava yhteistyössä nykyisten osa-alueellisten ja alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen ja -järjestelyjen vahvistamiseksi parantaakseen niiden tehokkuutta hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden laatimisessa ja täytäntöönpanemisessa.

14 artikla

Tietojen kerääminen ja toimittaminen sekä yhteistyö tieteellisessä tutkimuksessa

1. Valtioiden on varmistettava, että niiden lipun alla purjehtivat kalastusalukset toimittavat tarvittavia tietoja, jotta ne voisivat täyttää tämän sopimuksen mukaiset velvollisuutensa. Tätä varten on valtioiden liitteen I mukaisesti:

a) kerättävä ja vaihdettava tieteellisiä, teknisiä ja tilastollisia tietoja hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen kalastuksen osalta;

b) varmistettava, että kerättävät tiedot ovat riittävän yksityiskohtaiset kalakantojen tehokkaan arvioinnin helpottamiseksi ja että ne toimitetaan hyvissä ajoin osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen vaatimusten täyttämiseksi; ja

c) ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin

highly migratory fish stocks shall be afforded the opportunity to take part in meetings of subregional and regional fisheries management organisations and arrangements as observers or otherwise, as appropriate, in accordance with the procedures of the organisation or arrangement concerned. Such procedures shall not be unduly restrictive in this respect. Such intergovernmental organisations and non-governmental organisations shall have timely access to the records and reports of such organisations and arrangements, subject to the procedural rules on access to them.

Article 13

Strengthening of existing organisations and arrangements

States shall cooperate to strengthen existing subregional and regional fisheries management organisations and arrangements in order to improve their effectiveness in establishing and implementing conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

Article 14

Collection and provision of information and cooperation in scientific research

1. States shall ensure that fishing vessels flying their flag provide such information as may be necessary in order to fulfil their obligations under this Agreement. To this end, States shall in accordance with Annex I:

(a) collect and exchange scientific, technical and statistical data with respect to fisheries for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks;

(b) ensure that data are collected in sufficient detail to facilitate effective stock assessment and are provided in a timely manner to fulfil the requirements of subregional or regional fisheries management organisations or arrangements, and

(c) take appropriate measures to verify the

tällaisten tietojen paikkansapitävyyden tarkistamiseksi.

2. Valtioiden on toimittava yhteistyössä, joko suoraan tai osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen kautta:

a) sopiaukseen tietojen tarkasta määrittelystä ja muodosta, jossa ne on toimitettava tällaisille järjestöille tai järjestelyille ottaen huomioon kalakantojen ja niiden kalastuksen luonteet; ja

b) kehittääkseen ja jakaakseen analyysimenetelmiä ja kalakantojen arviointimenetelmiä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisen ja hoitotoimenpiteiden parantamiseksi.

3. Valtioiden on yleissopimuksen XIII osan mukaisesti toimittava yhteistyössä, joko suoraan tai toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kautta, vahvistaakseen tieteellisiä tutkimusmahdollisuuksia kalastuksen alalla sekä edistääkseen hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseen ja hoitoon liittyvää tieteellistä tutkimusta kaikkien hyväksi. Tätä varten on valtion tai tällaista tutkimusta kansalliseen lainkäyttövaltaan kuulumattomilla alueilla suoritettavan toimivaltaisen kansainvälisen järjestön aktiivisesti edistettävä tutkimuksen tulosten ja sen tavoitteisiin ja menetelmiin liittyvien tietojen julkaisemista tai jakamista kaikille kiinnostuneille valtioille sekä mahdollisuuksien mukaan helpotettava näistä valtioista tulevien tutkijoiden osallistumista tällaiseen tutkimukseen.

15 artikla

Suljetut ja puolisoljetut meret

Tätä sopimusta suljetulla tai puolisoljetulla merialueella täytäntöönpannessaan valtioiden on otettava huomioon kyseisen merialueen luonnolliset ominaispiirteet ja niiden on myös toimittava yleissopimuksen IX osan ja yleissopimuksen muiden asiaan kuuluvien määräysten kanssa sopuoinnussa olevalla tavalla.

accuracy of such data.

2. States shall cooperate, either directly or through subregional or regional fisheries management organisations or arrangements:

(a) to agree on the specification of data and the format in which they are to be provided to such organisations or arrangements, taking into account the nature of the stocks and the fisheries for those stocks, and

(b) to develop and share analytical techniques and stock assessment methodologies to improve measures for the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

3. Consistent with Part XIII of the Convention, States shall cooperate, either directly or through competent international organisations, to strengthen scientific research capacity in the field of fisheries and promote scientific research related to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks for the benefit of all. To this end, a State or the competent international organisation conducting such research beyond areas under national jurisdiction shall actively promote the publication and dissemination to any interested States of the results of that research and information relating to its objectives and methods and, to the extent practicable, shall facilitate the participation of scientists from those States in such research.

Article 15

Enclosed and semi-enclosed seas

In implementing this Agreement in an enclosed or semi-enclosed sea, States shall take into account the natural characteristics of that sea and shall also act in a manner consistent with Part IX of the Convention and other relevant provisions thereof.

16 artikla

Aavan meren alueet, joita ympäröi kauttaaltaan yhden valtion kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluva alue

1. Aavan meren alueella, jota ympäröi kauttaaltaan yhden valtion kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluva alue, hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja kalastavien valtioiden sekä edellä mainittujen valtioiden on laadittava yhteistyössä näitä kalakantoja aavan meren alueella koskevat säilyttämis- ja hoitotoimenpiteet. Ottaen huomioon alueen luonnolliset ominaispiirteet valtioiden on kiinnitettävä erityistä huomiota näiden kalakantojen yhteensopivien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden laatimiseen 7 artiklan mukaisesti. Aavan meren osalta toteutetuissa toimenpiteissä on otettava huomioon rantavaltion yleissopimuksen mukaiset oikeudet, velvollisuudet ja edut, niiden on perustuttava parhaalle mahdolliselle saatavilla olevalle tieteelliselle tiedolle ja niissä on myös otettava huomioon rantavaltion yleissopimuksen 61 artiklan mukaisesti samojen kalakantojen osalta kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella hyväksymät ja soveltamat säilyttämis- ja hoitotoimenpiteet. Valtioiden on myös sovittava seuranta-, valvonta-, tarkkailu- ja täytäntöönpanotoimenpiteistä säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen varmistamiseksi aavalla merellä.

2. Valtioiden on, 8 artiklan mukaisesti, toimittava vilpittömin mielin ja tehtävä kaikki mahdollinen sopiakseen viipymättä 1 kappaleessa tarkoitetun alueen kalastustoiminnassa sovellettavista säilyttämis- ja hoitotoimenpiteistä. Jos asianomaiset kalastusta harjoittavat valtiot ja rantavaltio eivät kohtuullisen ajan kuluessa pysty sopimaan tällaisista toimenpiteistä, niiden on, ottaen huomioon 1 kappale, sovellettava väliaikaisiin järjestelyihin tai toimenpiteisiin liittyviä 7 artiklan 4, 5 ja 6 kappaletta. Kunnes tällaiset väliaikaiset järjestelyt tai toimenpiteet on laadittu, asianomaisten valtioiden on toteutettava toimenpiteitä niiden lipun alla purjehtivien alusten osalta, jotta nämä eivät harjoittaisi kalastusta, joka saattaisi vahingoittaa kyseisiä kalakantoja.

Article 16

Areas of high seas surrounded entirely by an area under the national jurisdiction of a single State

1. States fishing for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks in an area of the high seas surrounded entirely by an area under the national jurisdiction of a single State and the latter State shall cooperate to establish conservation and management measures in respect of those stocks in the high seas area. Having regard to the natural characteristics of the area, States shall pay special attention to the establishment of compatible conservation and management measures for such stocks pursuant to Article 7. Measures taken in respect of the high seas shall take into account the rights, duties and interests of the coastal State under the Convention, shall be based on the best scientific evidence available and shall also take into account any conservation and management measures adopted and applied in respect of the same stocks in accordance with Article 61 of the Convention by the coastal State in the area under national jurisdiction. States shall also agree on measures for monitoring, control, surveillance and enforcement to ensure compliance with the conservation and management measures in respect of the high seas.

2. Pursuant to Article 8, States shall act in good faith and make every effort to agree without delay on conservation and management measures to be applied in the carrying out of fishing operations in the area referred to in paragraph 1. If, within a reasonable period of time, the fishing States concerned and the coastal State are unable to agree on such measures, they shall, having regard to paragraph 1, apply Article 7(4)(5) and (6) relating to provisional arrangements or measures. Pending the establishment of such provisional arrangements or measures, the States concerned shall take measures in respect of vessels flying their flag in order that they not engage in fisheries which could undermine the stocks concerned.

IV OSA

**MUUT KUIN JÄSENET JA OSALLIS-
TUJAT**

17 artikla

Muut kuin järjestöjen jäsenet ja järjestelyihin osallistuvat

1. Valtio, joka ei ole osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön jäsen tai osallistu osa-alueelliseen tai alueelliseen kalastuksenhoitojärjestelyyn ja joka ei muilla tavoin suostu soveltamaan tällaisen järjestön tai järjestelyn laatimia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä, ei vapaudu velvollisuudestaan toimia yleissopimuksen ja tämän sopimuksen mukaisesti yhteistyössä asianomaisten hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisessä ja hoidossa.

2. Tällainen valtio ei saa sallia sen lipun alla purjehtivien alusten harjoittaa tällaisten järjestöjen tai järjestelyjen laatimien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden alallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen kalastusta.

3. Valtioiden, jotka ovat osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestön jäseniä tai osallistuvat osa-alueelliseen tai alueelliseen kalastuksenhoitojärjestelyyn, on yksin tai yhdessä, pyydettyä 1 artiklan 3 kappaleessa tarkoitettuja kalastusta harjoittavia yhteisöjä, joilla on kalastusalueita kyseisellä alueella, toimimaan täysimääräisesti yhteistyössä tällaisen järjestön tai järjestelyn kanssa toteuttaessaan sen laatimia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä, jotta näitä toimenpiteitä sovellettaisiin tosiasiallisesti niin laajasti kuin mahdollista kalastustoimintaan asianomaisella alueella. Tällaiset kalastusta harjoittavat yhteisöt nauttivat kalastukseen osallistumisen eduista sen mukaan miten ne sitoutuvat noudattamaan säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä kalakantojen osalta.

4. Valtioiden, jotka ovat tällaisen järjestön jäseniä tai osallistuvat tällaiseen järjeste-

PART IV

**NON-MEMBERS AND NON-
PARTICIPANTS**

Article 17

Non-members of organisations and non-participants in arrangements

1. A State which is not a member of a subregional or regional fisheries management organisation or is not a participant in a subregional or regional fisheries management arrangement, and which does not otherwise agree to apply the conservation and management measures established by such organisation or arrangement, is not discharged from the obligation to cooperate, in accordance with the Convention and this Agreement, in the conservation and management of the relevant straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

2. Such State shall not authorise vessels flying its flag to engage in fishing operations for the straddling fish stocks or highly migratory fish stocks which are subject to the conservation and management measures established by such organisation or arrangement.

3. States which are members of a subregional or regional fisheries management organisation or participants in a subregional or regional fisheries management arrangement shall, individually or jointly, request the fishing entities referred to in Article 1(3) which have fishing vessels in the relevant area to cooperate fully with such organisation or arrangement in implementing the conservation and management measures it has established, with a view to having such measures applied de facto as extensively as possible to fishing activities in the relevant area. Such fishing entities shall enjoy benefits from participation in the fishery commensurate with their commitment to comply with conservation and management measures in respect of the stocks.

4. States which are members of such organisation or participants in such arrange-

lyyn, on vaihdettava sellaisten kalastus-alusten toimintaan liittyviä tietoja, jotka purjehtivat sellaisen valtion lipun alla, joka ei ole järjestön jäsen tai osallistuu järjestykseen ja joka harjoittaa kyseisten kalakantojen kalastusta. Niiden on toteutettava tämän sopimuksen ja kansainvälisen oikeuden kanssa sopusoinnussa olevia toimenpiteitä ehkäistäkseen sellaisia tällaisten alusten toimia, jotka heikentävät osa-alueellisten tai alueellisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta.

V OSA

LIPPUVALTION VELVOLLISUUDET

18 artikla

Lippuvaltion velvollisuudet

1. Valtion, jonka alukset kalastavat aavalla merellä, on toteutettava tarpeellisia toimenpiteitä sen varmistamiseksi, että sen lipun alla purjehtivat alukset noudattavat osa-alueellisia tai alueellisia säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä ja että tällaiset alukset eivät harjoita mitään sellaista toimintaa, joka heikentäisi näiden toimenpiteiden tehokkuutta.

2. Valtion on sallittava sen lipun alla purjehtivien alusten käyttö kalastukseen aavalla merellä ainoastaan, jos se voi tehokkaasti toteuttaa yleissopimuksen ja tämän sopimuksen mukaisia velvollisuuksiaan tällaisten alusten osalta.

3. Toimenpiteisiin, joita valtion on toteutettava sen lipun alla purjehtivien alusten osalta, on sisällyttävä seuraavat:

a) näiden alusten valvonta aavalla merellä kalastuslisenssien tai lupien avulla kaikkien sovellettavien osa-alueellisella, alueellisella tai maailmanlaajuisella tasolla sovittujen menettelyjen mukaisesti;

b) sellaisten määräysten laatiminen, jotka:
i) asettavat lisensseihin tai lupiin ehtoja, jotka riittävät lippuvaltion kaikkien osa-alueellisten, alueellisten tai maailmanlaajuisien velvollisuuksien täyttämiseen;

ii) kieltävät aluksia, joilla ei ole tarvittavia kalastuslisenssejä tai -lupia, kalastamasta aavalla merellä tai kieltävät aluksia kalastamasta aavalla merellä muutoin kuin li-

ment shall exchange information with respect to the activities of fishing vessels flying the flags of States which are neither members of the organisation nor participants in the arrangement and which are engaged in fishing operations for the relevant stocks. They shall take measures consistent with this Agreement and international law to deter activities of such vessels which undermine the effectiveness of subregional or regional conservation and management measures.

PART V

DUTIES OF THE FLAG STATE

Article 18

Duties of the flag State

1. A State whose vessels fish on the high seas shall take such measures as may be necessary to ensure that vessels flying its flag comply with subregional and regional conservation and management measures and that such vessels do not engage in any activity which undermines the effectiveness of such measures.

2. A State shall authorise the use of vessels flying its flag for fishing on the high seas only where it is able to exercise effectively its responsibilities in respect of such vessels under the Convention and this Agreement.

3. Measures to be taken by a State in respect of vessels flying its flag shall include:

(a) control of such vessels on the high seas by means of fishing licences, authorisations or permits, in accordance with any applicable procedures agreed at the subregional, regional or global level;

(b) establishment of regulations:

(i) to apply terms and conditions to the licence, authorisation or permit sufficient to fulfil any subregional, regional or global obligations of the flag State,

(ii) to prohibit fishing on the high seas by vessels which are not duly licensed or authorised to fish, or fishing on the high seas by vessels otherwise than in accor-

senssin tai luvan ehtojen mukaisesti;

iii) velvoittavat aavalla merellä kalastavia aluksia säilyttämään aina lisenssiä tai lupaa aluksella ja esittämään sen pyynnöstä asianmukaisesti valtuutetun henkilön suorittamaa tarkastusta varten; ja

iv) varmistavat, että sen lipun alla purjehtivat alukset eivät harjoita luvatonta kalastusta muiden valtioiden lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla;

c) kansallisen rekisterin laatiminen kalastusaluksista, jotka saavat kalastaa aavalla merellä, ja tämän rekisterin tietoihin pääsyn mahdollistaminen niiden valtioiden pyynnöstä, joita asia suoraan koskettaa, ottaen huomioon kaikki lippuvaltion tällaisten tietojen luovuttamista koskevat kansalliset lait;

d) vaatimus kalastusalusten ja pyydysten merkitsemisestä tunnistamista varten yhdenmukaisten ja kansainvälisesti tunnistettavien alusten ja pyydysten merkintäjärjestelmien kuten Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön kalastusalusten merkintää ja tunnistamista koskevien standardointiohjeiden mukaisesti;

e) vaatimus alusten sijainnin, kohdelajien ja muiden lajien saaliiden, pyyntiponnistuksen ja muiden asiaan kuuluvien kalastusta koskevien tietojen rekisteröimisestä ja oikea-aikaisesta tiedottamisesta osaluueellisten, alueellisten ja maailmanlaajuisen tällaisten tietojen keruuta koskevien vaatimusten mukaisesti;

f) vaatimus kohdelajien ja muiden lajien saaliiden tarkastamisesta tarkkailijaohjelmien, tarkastusjärjestelmien, purkauskertomusten, jälleenlastauksen valvonnan ja purettujen saaliiden sekä markkinatilastojen seurannan avulla;

g) tällaisten alusten, niiden kalastustoiminnan ja muiden siihen liittyvien toimien seuranta, valvonta ja tarkkailu muun muassa seuraavilla tavoilla:

i) kansallisten tarkastusjärjestelmien ja osa-alueellisten ja alueellisten täytäntöönpanoa koskevien yhteistyöjärjestelmien täytäntöönpanolla 21 ja 22 artiklan mukaisesti, mukaan lukien vaatimukset näille aluksille sallia toisen valtion asianmukaisesti valtuutetun tarkastajan pääsy alukselle;

dance with the terms and conditions of a licence, authorisation or permit,

(iii) to require vessels fishing on the high seas to carry the licence, authorisation or permit on board at all times and to produce it on demand for inspection by a duly authorised person,

(iv) to ensure that vessels flying its flag do not conduct unauthorised fishing within areas under the national jurisdiction of other States;

(c) establishment of a national record of fishing vessels authorised to fish on the high seas and provision of access to the information contained in that record on request by directly interested States, taking into account any national laws of the flag State regarding the release of such information;

(d) requirements for marking of fishing vessels and fishing gear for identification in accordance with uniform and internationally recognisable vessel and gear marking systems, such as the Food and Agriculture Organisation of the United Nations Standard Specifications for the Marking and Identification of Fishing Vessels;

(e) requirements for recording and timely reporting of vessel position, catch of target and non-target species, fishing effort and other relevant fisheries data in accordance with subregional, regional and global standards for collection of such data;

(f) requirements for verifying the catch of target and non-target species through such means as observer programmes, inspection schemes, unloading reports, supervision of transshipment and monitoring of landed catches and market statistics;

(g) monitoring, control and surveillance of such vessels, their fishing operations and related activities by, inter alia:

(i) the implementation of national inspection schemes and subregional and regional schemes for cooperation in enforcement pursuant to Articles 21 and 22, including requirements for such vessels to permit access by duly authorised inspectors from other States,

ii) kansallisten tarkkailijaohjelmien ja osa-alueellisten ja alueellisten tarkkailijaohjelmien, joissa lippuvaltio on osallisena, täytäntöönpanolla, mukaan lukien vaatimukset näille aluksille sallia toisen valtion tarkkailijoiden pääsy alukselle ohjelmissa sovittujen tehtävien suorittamiseksi; ja

iii) alusten seurantajärjestelmien kehittämisen ja täytäntöönpanon avulla, mukaan lukien tarvittaessa satelliittilähetinjärjestelmät, kansallisten ohjelmien tai osa-alueellisesti, alueellisesti tai maailmanlaajuisesti kyseisten valtioiden välillä sovittujen ohjelmien mukaisesti;

h) jälleenlastausten sääteleminen aavalla merellä sen varmistamiseksi, ettei säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta heikennetä; ja

i) kalastustoiminnan sääteleminen osa-alueellisten, alueellisten tai maailmanlaajuisen toimenpiteiden noudattamisen varmistamiseksi, mukaan lukien toimenpiteet, jotka tähtäävät muiden kuin kohdelajien saaliiden mahdollisimman voimakkaaseen vähentämiseen.

4. Jos on voimassa osa-alueellisesti, alueellisesti tai maailmanlaajuisesti sovittu seuranta-, valvonta- ja tarkkailujärjestelmä, valtioiden on varmistettava, että niiden lipun alla purjehtiville aluksille määrätyt toimenpiteet ovat yhteensopivia tällaisen järjestelmän kanssa.

VI OSA

NOUDATTAMINEN JA TÄYTÄNTÖÖNPANO

19 artikla

Noudattaminen ja täytäntöönpano Lippuvaltion toimesta

1. Valtioiden on varmistettava niiden lipun alla purjehtivien alusten hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevien osa-alueellisten ja alueellisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattaminen. Tätä varten valtion on:

a) pantava tällaiset toimenpiteet täytäntöön riippumatta siitä, missä rikkomukset tapahtuvat;

(ii) the implementation of national observer programmes and subregional and regional observer programmes in which the flag State is a participant, including requirements for such vessels to permit access by observers from other States to carry out the functions agreed under the programmes,

(iii) the development and implementation of vessel monitoring systems, including, as appropriate, satellite transmitter systems, in accordance with any national programmes and those which have been subregionally, regionally or globally agreed among the States concerned;

(h) regulation of transshipment on the high seas to ensure that the effectiveness of conservation and management measures is not undermined;

(i) regulation of fishing activities to ensure compliance with subregional, regional or global measures, including those aimed at minimising catches of non-target species.

4. Where there is a subregionally, regionally or globally agreed system of monitoring, control and surveillance in effect, States shall ensure that the measures they impose on vessels flying their flag are compatible with that system.

PART VI

COMPLIANCE AND ENFORCEMENT

Article 19

Compliance and enforcement by the flag State

1. A State shall ensure compliance by vessels flying its flag with subregional and regional conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks. To this end, that State shall:

(a) enforce such measures irrespective of where violations occur;

b) tutkittava välittömästi ja täydellisesti kaikki osa-alueellisten tai alueellisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden väitetyt rikkomukset, jolloin tutkimukseen voi sisältyä kyseisten alusten tarkastaminen, sekä ilmoitettava viipymättä rikkomuksesta väitteen tehneelle valtiolle ja asianomaiselle osa-alueelliselle tai alueelliselle järjestölle tai järjestelylle tutkimuksen etenemisestä ja lopputuloksesta;

c) vaadittava kaikilta sen lipun alla purjehtivilta aluksilta, että ne antavat tutkimuksesta vastaavalle viranomaiselle tiedot aluksen sijainnista, saaliista, pyydyksistä, kalastustoiminnasta ja muista siihen liittyvistä toimista väitetyn rikkomuksen alueella;

d) luovutettava asia viipymättä viranomaisilleen vireillepanoa varten sen lakien mukaisesti ja tarvittaessa pidettävä kyseinen alus, jos ne katsovat, että väitetystä rikkomuksesta on riittävästi todisteita;

e) silloin kun on sen lakien mukaisesti todistettu, että alus on ollut mukana näiden toimenpiteiden vakavassa rikkomuksessa, on varmistettava, että alus ei harjoita kalastusta aavalla merellä ennen kuin kaikki Lippuvaltion rikkomuksen osalta määräämät suorittamattomat rangaistukset on sovitettu.

2. Kaikki tutkinnot ja oikeudelliset menettelyt on suoritettava nopeasti. Rikkomuksiin sovellettavien rangaistusten on oltava riittävän ankaria toimiakseen tehokkaasti noudattamisen varmistamisessa ja rikkomusten ehkäisemisessä kaikkialla, ja niiden on vietävä rikkomuksen tekijältä laittomasta toiminnasta saadut tuotot. Kalastusalusten päällikköihin ja muuhun päällystöön sovellettaviin toimenpiteisiin on sisällyttävä määräyksiä, jotka mahdollistavat muun muassa toimimista tällaisten alusten päällikkönä ja päällystöön kuuluvina koskevan luvan epäämisen, peruuttamisen ja pidättämisen.

(b) investigate immediately and fully any alleged violation of subregional or regional conservation and management measures, which may include the physical inspection of the vessels concerned, and report promptly to the State alleging the violation and the relevant subregional or regional organisation or arrangements on the progress and outcome of the investigation;

(c) require any vessel flying its flag to give information to the investigating authority regarding vessel position, catches, fishing gear, fishing operations and related activities in the area of an alleged violation;

(d) if satisfied that sufficient evidence is available in respect of an alleged violation, refer the case to its authorities with a view to instituting proceedings without delay in accordance with its laws and, where appropriate, detain the vessel concerned;

(e) ensure that, where it has been established, in accordance with its laws, a vessel has been involved in the commission of a serious violation of such measures, the vessel does not engage in fishing operations on the high seas until such time as all outstanding sanctions imposed by the flag State in respect of the violation have been complied with.

2. All investigations and judicial proceedings shall be carried out expeditiously. Sanctions applicable in respect of violations shall be adequate in severity to be effective in securing compliance and to discourage violations wherever they occur and shall deprive offenders of the benefits accruing from their illegal activities. Measures applicable in respect of masters and other officers of fishing vessels shall include provisions which may permit, inter alia, refusal, withdrawal or suspension of authorisations to serve as masters or officers on such vessels.

20 artikla

Kansainvälinen yhteistyö täytäntöönpanossa

1. Valtioiden on toimittava yhteistössä, joko suoraan tai osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen kautta, hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevien osa-alueellisten ja alueellisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen ja täytäntöönpanon varmistamiseksi.

2. Lippuvaltio, joka tutkii väitettyä hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden rikkomusta, voi pyytää apua miltä tahansa muulta valtiolta, jonka osallistuminen saattaa auttaa tutkinnan suorittamisessa. Kaikkien valtioiden on pyrittävä vastaamaan lippuvaltion tällaisten tutkintojen yhteydessä esittämiin kohtuullisiin pyyntöihin.

3. Lippuvaltio voi suorittaa tällaisia tutkimuksia suoraan, yhteistyössä muiden asianomaisten valtioiden kanssa tai sopivan osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn kautta. Tiedot tutkinnan edistymisestä ja lopputuloksesta on toimitettava kaikille valtioille, joita väitetty rikkomus koskee tai joihin se vaikuttaa.

4. Valtioiden on autettava toisiaan sellaisen alusten tunnistamisessa, joiden on ilmoitettu harjoittaneen osa-alueellisten, alueellisten tai maailmanlaajuisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta heikentävää toimintaa.

5. Valtioiden on, kansallisten lakien ja määräysten sallimissa ajoissa, laadittava järjestelyjä, jotka mahdollistavat tällaisten toimenpiteiden väitettyihin rikkomuksiin liittyvien todisteiden luovuttamisen muiden valtioiden syyteeseenpanosta vastaaville viranomaisille.

6. Jos on perusteltu syytä uskoa, että aavalla merellä oleva alus on syyllistynyt luvattomaan kalastukseen jonkin rantavaltion lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella, on tämän aluksen lippuvaltion, kyseisen rantavaltion pyynnöstä, tutkittava asia välittö-

Article 20

International cooperation in enforcement

1. States shall cooperate, either directly or through subregional or regional fisheries management organisations or arrangements, to ensure compliance with and enforcement of subregional and regional conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

2. A flag State conducting an investigation of an alleged violation of conservation and management measures for straddling fish stocks or highly migratory fish stocks may request the assistance of any other State whose cooperation may be useful in the conduct of that investigation. All States shall endeavour to meet reasonable requests made by a flag State in connection with such investigations.

3. A flag State may undertake such investigations directly, in cooperation with other interested States or through the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement. Information on the progress and outcome of the investigations shall be provided to all States having an interest in, or affected by, the alleged violation.

4. States shall assist each other in identifying vessels reported to have engaged in activities undermining the effectiveness of subregional, regional or global conservation and management measures.

5. States shall, to the extent permitted by national laws and regulations, establish arrangements for making available to prosecuting authorities in other States evidence relating to alleged violations of such measures.

6. Where there are reasonable grounds for believing that a vessel on the high seas has been engaged in unauthorised fishing within an area under the jurisdiction of a coastal State, the flag State of that vessel, at the request of the coastal State concerned,

mästi ja täydellisesti. Lippuvaltion on toimittava yhteistyössä rantavaltion kanssa sopivien täytäntöönpanoa koskevien toimien suorittamisessa tällaisissa tapauksissa, ja se voi valtuuttaa rantavaltion asianomaiset viranomaiset nousemaan alukselle ja tutki- maan sen aavalla merellä. Tämä kohta ei rajoita yleissopimuksen 111 artiklaa.

7. Sopimusvaltiot, jotka ovat osa- alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoito- järjestön jäseniä tai osallistuvat osa- alueelliseen tai alueelliseen kalastuksenhoi- tojärjestelyyn, voivat toteuttaa kansainväli- sen oikeuden mukaisia toimia, myös turvau- tumalla tätä tarkoitusta varten laadittuihin osa-alueellisiin tai alueellisiin menettelyi- hin, estääkseen aluksia, jotka ovat harjoitta- neet toimintaa, joka heikentää tämän järjes- tön tai järjestelyn laatimien säilyttämisen- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta tai muuten rikkovat niitä vastaan, kalastamasta aavalla merellä kyseisellä osa-alueella tai alueella siihen saakka kunnes lippuvaltio on toteut- tanut tarpeelliset toimet.

21 artikla

Osa-alueellinen ja alueellinen yhteistyö täy- täntöönpanossa

1. Kaikilla osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn kattamalla aavan meren alueilla sopimusval- tio, joka on tällaisen järjestön jäsen tai osal- listuu tällaiseen järjestelyyn, voi asian- mukaisesti valtuutettujen tarkastajiensa vä- lityksellä nousta toisen sopimusvaltion li- pun alla purjehtiville kalastusaluksille ja tarkastaa ne 2 kappaleen mukaisesti riip- pumatta siitä, onko tämä sopimusvaltio myös järjestön jäsen tai osallistuuko se jär- jestelyyn, sen varmistamiseksi, että tämän järjestön tai järjestelyn laatimia hajallaan olevia kalakantoja tai laajasti vaeltavia ka- lakantoja koskevia säilyttämisen- ja hoitotoi- menpiteitä noudatetaan.

2. Valtion on laadittava osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen avulla 1 kappaleen mukai- sesti tapahtuvaa alukselle nousua ja sen tar- kastusta koskevat menettelytavat sekä mui-

shall immediately and fully investigate the matter. The flag State shall cooperate with the coastal State in taking appropriate en- forcement action in such cases and may authorise the relevant authorities of the coastal State to board and inspect the vessel on the high seas. This paragraph is without prejudice to Article 111 of the Convention.

7. States Parties which are members of a subregional or regional fisheries manage- ment organisation or participants in a subregional or regional fisheries manage- ment arrangement may take action in ac- cordance with international law, including through recourse to subregional or regional procedures established for this purpose, to deter vessels which have engaged in activi- ties which undermine the effectiveness of or otherwise violate the conservation and management measures established by that organisation or arrangement from fishing on the high seas in the subregion or region until such time as appropriate action is taken by the flag State.

Article 21

Subregional and regional cooperation in enforcement

1. In any high seas area covered by a subregional or regional fisheries manage- ment organisation or arrangement, a State Party which is a member of such organisa- tion or a participant in such arrangement may, through its duly authorised inspectors, board and inspect, in accordance with para- graph 2, fishing vessels flying the flag of another State Party to this Agreement, whether or not such State Party is also a member of the organisation or a participant in the arrangement, for the purpose of en- suring compliance with conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks es- tablished by that organisation or arrange- ment.

2. States shall establish, through subre- gional or regional fisheries management or- ganisations or arrangements, procedures for boarding and inspection pursuant to para- graph 1, as well as procedures to implement

den tämän artiklan määräysten täytäntöönpanoa koskevat menettelyt. Näiden menettelyjen on oltava yhdenmukaisia tämän artiklan kanssa sekä 22 artiklassa esitettyjen perusmenettelyjen kanssa eivätkä ne saa syrjiä niitä, jotka eivät ole järjestön jäseniä tai osallistu järjestelyyn. Alukseen nousu ja sen tarkastaminen sekä muut näitä seuraavat täytäntöönpanoa koskevat toimet on suoritettava tällaisten menettelyjen mukaisesti. Valtioiden on tiedotettava asianmukaisesti tämän kappaleen mukaisesti laadituista menettelyistä.

3. Jos kahden vuoden kuluessa tämän sopimuksen hyväksymisestä jokin järjestö tai järjestely ei ole laatinut tällaisia menettelyjä, alukseen nousu ja sen tarkastaminen 1 kappaleen mukaisesti sekä muut näitä seuraavat täytäntöönpanoa koskevat toimet on näiden menettelyjen laatimiseen saakka suoritettava tämän artiklan sekä 22 artiklassa esitettyjen perusmenettelyjen mukaisesti.

4. Ennen tämän artiklan mukaisiin toimiin ryhtymistä tarkastusta suorittavien valtioiden on, joko suoraan tai asianomaisen osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn kautta, tiedotettava kaikille valtioille, joiden alukset kalastavat osa-alueen tai alueen aavalla merellä, niiden asianmukaisesti valtuutetuille tarkastajille annettavasta tunnistamisen muodosta. Aluksille nousuun ja niiden tarkastamiseen käytetyt alukset on merkittävä selkeästi ja ne on voitava tunnistaa hallituksen palveluksessa oleviksi. Tullessaan tämän sopimuksen sopimuspuoleksi valtion on nimettävä sopiva viranomainen tämän artiklan mukaisten ilmoitusten vastaanottajaksi ja tiedotettava asianmukaisesti tällaisesta nimityksestä asianomaisen osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn kautta.

5. Jos alukselle nousun ja sen tarkastamisen jälkeen on selkeät perusteet uskoa, että jokin alus on harjoittanut jotain 1 kappaleessa esitettyjen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vastaista toimintaa, on tarkastuksesta vastaavan valtion tarvittaessa hankittava todisteita sekä välittömästi ilmoitettava lippuvaltiolle väitetystä rikkomuksesta.

6. Lippuvaltion on vastattava 5 kappaleessa tarkoitettuun ilmoitukseen kolmen

other provisions of this Article. Such procedures shall be consistent with this Article and the basic procedures set out in Article 22 and shall not discriminate against non-members of the organisation or non-participants in the arrangement. Boarding and inspection as well as any subsequent enforcement action shall be conducted in accordance with such procedures. States shall give due publicity to procedures established pursuant to this paragraph.

3. If, within two years of the adoption of this Agreement, any organisation or arrangement has not established such procedures, boarding and inspection pursuant to paragraph 1, as well as any subsequent enforcement action, shall, pending the establishment of such procedures, be conducted in accordance with this Article and the basic procedures set out in Article 22.

4. Prior to taking action under this Article, inspecting States shall, either directly or through the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement, inform all States whose vessels fish on the high seas in the subregion or region of the form of identification issued to their duly authorised inspectors. The vessels used for boarding and inspection shall be clearly marked and identifiable as being on government service. At the time of becoming a Party to this Agreement, a State shall designate an appropriate authority to receive notifications pursuant to this Article and shall give due publicity of such designation through the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement.

5. Where, following a boarding and inspection, there are clear grounds for believing that a vessel has engaged in any activity contrary to the conservation and management measures referred to in paragraph 1, the inspecting State shall, where appropriate, secure evidence and shall promptly notify the flag State of the alleged violation.

6. The flag State shall respond to the notification referred to in paragraph 5 within

työpäivän kuluessa sen saamisesta tai muun 2 kappaleen mukaisesti laaditussa menettelyssä määritellyn ajanjakson kuluessa, sekä:

a) täytettävä viipymättä sen 19 artiklan mukaiset velvollisuudet tutkia asiaa ja, jos todisteet antavat siihen aiheen, suoritettava aluksen osalta täytäntöönpanotoimet, missä tapauksessa sen on välittömästi ilmoitettava tarkastuksesta vastaavalle valtiolle tutkinnan tuloksista ja kaikista toteutetuista täytäntöönpanotoimista; tai

b) annettava tarkastuksesta vastaavan valtion tutkia asiaa.

7. Jos lippuvaltio antaa tarkastuksesta vastaavan valtion tutkia väitettyä rikkomusta, on tarkastuksen suorittavan valtion välittömästi toimitettava lippuvaltiolle tutkinnan tulokset. Lippuvaltion on, jos todisteet antavat siihen aiheita, täytettävä velvollisuutensa suorittaa aluksen osalta täytäntöönpanotoimet. Vaihtoehtoisesti lippuvaltio voi antaa tarkastuksesta vastaavan valtion suorittaa aluksen osalta sellaiset täytäntöönpanotoimet, jotka lippuvaltio voi määrittellä aluksen osalta ja jotka ovat yhdenmukaisia niiden oikeuksien ja velvollisuuksien kanssa, jotka lippuvaltiolla on tämän sopimuksen mukaan.

8. Jos alukselle nousun ja sen tarkastamisen jälkeen on selkeät perusteet uskoa, että alus on syyllistynyt vakavaan rikkomukseen ja että lippuvaltio on joko jättänyt vastaamatta tai jättänyt suorittamatta 6 tai 7 kappaleen mukaiset toimet, tarkastajat voivat jäädä alukselle ja hankkia todisteita sekä vaatia aluksen päällikköä avustamaan lisätutkimuksissa, tarvittaessa jopa tuomalla aluksen viipymättä lähimpään sopivaan satamaan tai muuhun sellaiseen satamaan, joka on määritelty 2 kappaleen mukaisesti laadituissa menettelyissä. Tarkastuksesta vastaavan valtion on välittömästi ilmoitettava lippuvaltiolle sataman nimi, johon alus tuodaan. Tarkastuksesta vastaavan valtion ja lippuvaltion sekä tarvittaessa satamavaltion on ryhdyttävä kaikkiin tarvittaviin toimenpiteisiin miehistön hyvinvoinnin varmistamiseksi heidän kansallisuudestaan riippumatta.

9. Tarkastuksen suorittavan valtion on ilmoitettava lippuvaltiolle ja asianomaiselle

three working days of its receipt, or such other period as may be prescribed in procedures established in accordance with paragraph 2, and shall either:

(a) fulfil, without delay, its obligations under Article 19 to investigate and, if evidence so warrants, take enforcement action with respect to the vessel, in which case it shall promptly inform the inspecting State of the results of the investigation and of any enforcement action taken; or

(b) authorise the inspecting State to investigate.

7. Where the flag State authorises the inspecting State to investigate an alleged violation, the inspecting State shall, without delay, communicate the results of that investigation to the flag State. The flag State shall, if evidence so warrants, fulfil its obligations to take enforcement action with respect to the vessel. Alternatively, the flag State may authorise the inspecting State to take such enforcement action as the flag State may specify with respect to the vessel, consistent with the rights and obligations of the flag State under this Agreement.

8. Where, following boarding and inspection, there are clear grounds for believing that a vessel has committed a serious violation, and the flag State has either failed to respond or failed to take action as required under paragraphs 6 or 7, the inspectors may remain on board and secure evidence and may require the master to assist in further investigation including, where appropriate, by bringing the vessel without delay to the nearest appropriate port, or to such other port as may be specified in procedures established in accordance with paragraph 2. The inspecting State shall immediately inform the flag State of the name of the port to which the vessel is to proceed. The inspecting State and the flag State and, as appropriate, the port State shall take all necessary steps to ensure the well-being of the crew regardless of their nationality.

9. The inspecting State shall inform the flag State and the relevant organisation or

järjestölle tai asianomaiseen järjestelyyn osallistuville lisätutkimusten tuloksista.

10. Tarkastuksen suorittavan valtion on vaadittava tarkastajiaan noudattamaan yleisesti hyväksytyjä aluksen ja sen miehistön turvallisuutta koskevia kansainvälisiä määräyksiä, menettelyjä ja käytäntöjä, olemaan mahdollisimman vähän häiriöksi kalastustoiminnalle ja välttämään mahdollisuuksien mukaan toimia, jotka vahingoittaisivat aluksella olevan saaliin laatua. Tarkastuksen suorittavan valtion on varmistettava, että alukselle nousua ja sen tarkastamista ei toteuteta tavalla, joka olisi jonkin kalastusaluksen häirintää.

11. Tässä artiklassa tarkoitetaan vakavalla rikkomuksella:

a) kalastamista ilman voimassa olevaa lissenssiä tai lupaa, jonka lippuvaltio on myöntänyt 18 artiklan 3 kappaleen a kohdan mukaisesti;

b) tarkan saaliskirjanpidon tekemättä jättämistä ja kirjanpidon tekemättä jättämistä saaliiseen liittyvistä tiedoista, siten kuin asianomainen osa-alueellinen tai alueellinen kalastuksenhoitojärjestö tai -järjestely sitä vaatii, tai vakavaa saaliin väärin ilmoittamista tällaisen järjestön tai järjestelyn saaliin ilmoittamista koskevien vaatimusten vastaisesti;

c) kalastamista kielletyllä alueella, kalastamista pyyntikieltoaikana tai kalastamista ilman asianomaisen osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn asettamaa kiintiötä tai tämän kiintiön saavuttamisen jälkeen;

d) kalastamista, joka on kohdennettu kalakantaan, jota koskee moratorio tai jonka kalastaminen on kiellettyä;

e) kiellettyjen pyydysten käyttöä;

f) kalastusaluksen tunnusten, yksilöinnin tai rekisteröinnin väärentämistä tai peittämistä;

g) tutkintaan liittyvien todisteiden salaamista, muuttamista tai hävittämistä;

h) useita rikkomuksia, jotka yhdessä osoittavat vakavaa välinpitämättömyyttä säilyttämis- ja hoitotoimenpiteitä kohtaan; tai

i) muita sellaisia rikkomuksia, jotka on määritelty asianomaisen osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai

the participants in the relevant arrangement of the results of any further investigation.

10. The inspecting State shall require its inspectors to observe generally accepted international regulations, procedures and practices relating to the safety of the vessel and the crew, minimise interference with fishing operations and, to the extent practicable, avoid action which would adversely affect the quality of the catch on board. The inspecting State shall ensure that boarding and inspection is not conducted in a manner that would constitute harassment of any fishing vessel.

11. For the purposes of this Article, a serious violation means:

(a) fishing without a valid licence, authorisation or permit issued by the flag State in accordance with Article 18(3)(a);

(b) failing to maintain accurate records of catch and catch-related data, as required by the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement, or serious misreporting of catch, contrary to the catch reporting requirements of such organisation or arrangement;

(c) fishing in a closed area, fishing during a closed season or fishing without, or after attainment of, a quota established by the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement;

(d) directed fishing for a stock which is subject to a moratorium or for which fishing is prohibited;

(e) using prohibited fishing gear;

(f) falsifying or concealing the markings, identity or registration of a fishing vessel;

(g) concealing, tampering with or disposing of evidence relating to an investigation;

(h) multiple violations which together constitute a serious disregard of conservation and management measures; or

(i) such other violations as may be specified in procedures established by the relevant subregional or regional fisheries man-

-järjestelyn laatimissa menettelyissä.

12. Huolimatta tämän artiklan muista määräyksistä lippuvaltio voi milloin tahansa suorittaa toimet täyttääkseen 19 artiklan mukaiset velvollisuutensa väitetyn rikkomuksen osalta. Kun alus on tarkastuksen suorittavan valtion johdon alaisena, on tarkastuksen suorittavan valtion, Lippuvaltion pyynnöstä, luovutettava alus lippuvaltiolle yhdessä kaikkien tutkinnan edistymiseen ja lopputulokseen liittyvien tietojen kanssa.

13. Tämä artikla ei rajoita Lippuvaltion oikeutta toteuttaa sen lakien mukaisia toimenpiteitä, mukaan lukien toimenpiteet rangaistusten määräämiseksi.

14. Tätä artiklaa sovelletaan soveltuvin osin alukselle nousuun ja sen tarkastukseen, jonka suorittaa sopimusvaltio, joka on osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön jäsen tai osallistuu osa-alueelliseen tai alueelliseen kalastuksenhoitojärjestelyyn ja jolla on selkeät perusteet uskoa, että toisen sopimusvaltion lipun alla purjehtiva kalastusalus on harjoittanut 1 kappaleessa mainittujen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vastaista toimintaa tällaisen järjestön tai järjestelyn kattamalla aavan meren alueella ja tällainen alus on myöhemmin, saman kalastusmatkan aikana, tullut tarkastuksen suorittavan valtion lainkäyttövaltaan kuuluvalla alueella.

15. Jos osa-alueellinen tai alueellinen kalastuksenhoitojärjestö tai -järjestely on laatinut vaihtoehtoisen järjestelmän, joka käytännössä vapauttaa sen jäsenet tai siihen osallistuvat tämän sopimuksen mukaisesta velvollisuudestaan varmistaa järjestön tai järjestelyn laatimien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattaminen, tällaisten järjestöjen jäsenet ja tällaisiin järjestelyihin osallistuvat voivat sopia 1 kappaleen soveltamisen rajoittamisesta niiden välillä asianomaista aavan meren aluetta koskevien säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden osalta.

16. Muiden valtioiden kuin lippuvaltion toteuttamat toimenpiteet alusten osalta, jotka ovat harjoittaneet osa-alueellisten tai alueellisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden vastaista toimintaa, on suhteutettava rikkomuksen vakavuuteen.

agement organisation or arrangement.

12. Notwithstanding the other provisions of this Article, the flag State may, at any time, take action to fulfil its obligations under Article 19 with respect to an alleged violation. Where the vessel is under the direction of the inspecting State, the inspecting State shall, at the request of the flag State, release the vessel to the flag State along with full information on the progress and outcome of its investigation.

13. This Article is without prejudice to the right of the flag State to take any measures, including proceedings to impose penalties, according to its laws.

14. This Article applies mutatis mutandis to boarding and inspection by a State Party which is a member of a subregional or regional fisheries management organisation or a participant in a subregional or regional fisheries management arrangement and which has clear grounds for believing that a fishing vessel flying the flag of another State Party has engaged in any activity contrary to relevant conservation and management measures referred to in paragraph 1 in the high seas area covered by such organisation or arrangement, and such vessel has subsequently, during the same fishing trip, entered into an area under the national jurisdiction of the inspecting State.

15. Where a subregional or regional fisheries management organisation or arrangement has established an alternative mechanism which effectively discharges the obligation under this Agreement of its members or participants to ensure compliance with the conservation and management measures established by the organisation or arrangement, members of such organisation or participants in such arrangement may agree to limit the application of paragraph 1 as between themselves in respect of the conservation and management measures which have been established in the relevant high seas area.

16. Action taken by States other than the flag State in respect of vessels having engaged in activities contrary to subregional or regional conservation and management measures shall be proportionate to the seriousness of the violation.

17. Kun on perusteluja syytä epäillä, että aavalla merellä olevalla kalastusaluksella ei ole kansallisuutta, voi valtio nousta alukselle ja tutkia sen. Kun todisteet antavat siihen aiheutta, voi valtio suorittaa sopivat kansainvälisen oikeuden mukaiset toimet.

18. Valtiot ovat vastuussa niiden aiheuttamista vahingoista tai menetyksistä, jotka johtuvat tämän artiklan mukaisesti suoritetuista toimista, silloin kun tällainen toimi on laiton tai ylittää sen mitä saatavilla olevien tietojen perusteella on pidettävä kohtuullisena tämän artiklan määräysten täytäntöönpanemiseksi.

22 artikla

21 artiklan mukaista alukseen nousua ja sen tarkastamista koskevat perusmenettelyt

1. Tarkastuksen suorittavan valtion on varmistettava, että sen asianmukaisesti valtuutetut tarkastajat:

a) esittävät valtakirjan aluksen päällikölle ja jäljennöksen asianomaisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tai näiden toimenpiteiden mukaisesti kyseisellä aavan meren alueella voimassa olevien sääntöjen ja määräysten tekstistä;

b) lähettävät lippuvaltiolle ilmoituksen alukseen nousun ja sen tarkastuksen yhteydessä;

c) eivät häiritse aluksen päällikön mahdollisuutta olla yhteydessä lippuvaltion viranomaisiin alukseen nousun ja sen tarkastamisen aikana;

d) toimittavat jäljennöksen alukseen nousua ja sen tarkastusta koskevasta kertomuksesta päällikölle ja lippuvaltion viranomaisille, liittäen siihen kaikki vastalauseet tai lausunnot, jotka aluksen päällikkö haluaa sisällyttää kertomukseen;

e) poistuvat aluksesta välittömästi tarkastuksen suoritettuaan, jos he eivät löydä mitään todisteita vakavasta rikkomuksesta; ja

f) välttävät voiman käyttöä, paitsi milloin ja niiltä osin kuin se on välttämätöntä tarkastajien turvallisuuden varmistamiseksi ja jos tarkastajia häiritään velvollisuuksiensa täyttämiseksi. Käytetyn voiman määrä ei saa olla suurempi kuin mitä kyseisissä olo-

17. Where there are reasonable grounds for suspecting that a fishing vessel on the high seas is without nationality, a State may board and inspect the vessel. Where evidence so warrants, the State may take such action as may be appropriate in accordance with international law.

18. States shall be liable for damage or loss attributable to them arising from action taken pursuant to this Article when such action is unlawful or exceeds that reasonably required in the light of available information to implement the provisions of this Article.

Article 22

Basic procedures for boarding and inspection pursuant to Article 21

1. The inspecting State shall ensure that its duly authorised inspectors:

(a) present credentials to the master of the vessel and produce a copy of the text of the relevant conservation and management measures or rules and regulations in force in the high seas area in question, pursuant to those measures;

(b) initiate notice to the flag State at the time of the boarding and inspection;

(c) do not interfere with the master's ability to communicate with the authorities of the flag State during the boarding and inspection;

(d) provide a copy of a report on the boarding and inspection to the master and to the authorities of the flag State, noting therein any objection or statement which the master wishes to have included in the report;

(e) promptly leave the vessel following completion of the inspection if they find no evidence of a serious violation; and

(f) avoid the use of force except when and to the degree necessary to ensure the safety of the inspectors and where the inspectors are obstructed in the execution of their duties. The degree of force used shall not exceed that reasonably required in the circum-

suhteissa on pidettävä kohtuullisena.

2. Tarkastuksen suorittavan valtion asianmukaisesti valtuutetulla tarkastajalla on oikeus tarkastaa alus, sen lisenssi, pyydykset, välineet, kirjanpito, tilat, kalat ja kalatuotteet ja kaikki oleelliset asiakirjat, joita tarvitaan asianmukaisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden noudattamisen varmistamiseksi.

3. Lippuvaltion on varmistettava, että aluksen päällikkö:

a) hyväksyy tarkastajien nopean ja turvallisen nousun alukseen ja helpottaa sitä;

b) toimii yhteistyössä ja osallistuu aluksen tarkastukseen, joka suoritetaan näiden menettelyjen mukaisesti;

c) ei estä, uhkaile tai häiritse tarkastajia näiden toteuttaessa tehtäviään;

d) antaa tarkastajien olla yhteydessä lippuvaltion ja tarkastuksen suorittavan valtion viranomaisiin aluksen nousun ja sen tarkastuksen aikana;

e) tarjoaa tarkastajille kohtuulliset edellytykset sekä tarvittaessa ruokaa ja yösijan; ja

f) helpottaa tarkastajien turvallista poistumista.

4. Jos aluksen päällikkö kieltäytyy hyväksymästä alukseen nousun ja sen tarkastuksen tämän artiklan ja 21 artiklan mukaisesti, lippuvaltion on, lukuun ottamatta tapauksia, joissa yleisesti hyväksytyjen meriturvallisuutta koskevien kansainvälisten määräysten, menettelyjen ja käytäntöjen mukaisesti on tarpeen viivyttää alukseen nousua ja sen tarkastusta, määrättävä aluksen päällikkö suostumaan välittömästi alukseen nousuun ja sen tarkastukseen, ja jos aluksen päällikkö ei noudata tätä määräystä, peruutettava toistaiseksi aluksen kalastuslupa ja määrättävä, että aluksen on palattava välittömästi satamaan. Lippuvaltion on ilmoitettava tarkastuksen suorittavalle valtiolle niistä toimista, jotka se on suorittanut tässä kappaleessa tarkoitetuissa tilanteissa.

23 artikla

Satamavaltion toteuttamat toimenpiteet

1. Satamavaltiolla on oikeus ja velvolli-

stances.

2. The duly authorised inspectors of an inspecting State shall have the authority to inspect the vessel, its licence, gear, equipment, records, facilities, fish and fish products and any relevant documents necessary to verify compliance with the relevant conservation and management measures.

3. The flag State shall ensure that vessel masters:

(a) accept and facilitate prompt and safe boarding by the inspectors;

(b) cooperate with and assist in the inspection of the vessel conducted pursuant to these procedures;

(c) do not obstruct, intimidate or interfere with the inspectors in the performance of their duties;

(d) allow the inspectors to communicate with the authorities of the flag State and the inspecting State during the boarding and inspection;

(e) provide reasonable facilities, including, where appropriate, food and accommodation, to the inspectors;

(f) facilitate safe disembarkation by the inspectors.

4. In the event that the master of a vessel refuses to accept boarding and inspection in accordance with this Article and Article 21, the flag State shall, except in circumstances where, in accordance with generally accepted international regulations, procedures and practices relating to safety at sea, it is necessary to delay the boarding and inspection, direct the master of the vessel to submit immediately to boarding and inspection and, if the master does not comply with such direction, shall suspend the vessel's authorisation to fish and order the vessel to return immediately to port. The flag State shall advise the inspecting State of the action it has taken when the circumstances referred to in this paragraph arise.

Article 23

Measures taken by a port State

1. A port State has the right and the duty

suus toteuttaa toimenpiteitä kansainvälisen oikeuden mukaisesti edistääkseen osa-alueellisten, alueellisten ja maailmanlaajuisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta. Toteuttaessaan tällaisia toimenpiteitä satamavaltio ei saa syrjiä muodollisesti tai tosiasiallisesti minkään valtion aluksia.

2. Satamavaltio voi muun muassa tarkastaa asiakirjoja, pyydyksiä ja saaliita kalastusaluksilla, kun tällaiset alukset ovat vapaaehtoisesti sen satamissa tai merellä olevissa terminaaleissa.

3. Valtiot voivat hyväksyä määräyksiä, jotka valtuuttavat asianomaiset kansalliset viranomaiset kieltämään lastien purkamisen ja jälleenlastauksen silloin kun on osoitettu, että saalis on pyydetty tavalla, joka heikentää osa-alueellisten, alueellisten ja maailmanlaajuisten säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden tehokkuutta aavalla merellä.

4. Mikään tässä artiklassa ei vaikuta valtioiden kansainvälisen oikeuden mukaiseen täysivaltaisuuteen niiden alueella olevien satamien osalta.

to take measures, in accordance with international law, to promote the effectiveness of subregional, regional and global conservation and management measures. When taking such measures a port State shall not discriminate in form or in fact against the vessels of any State.

2. A port State may, inter alia, inspect documents, fishing gear and catch on board fishing vessels, when such vessels are voluntarily in its ports or at its offshore terminals.

3. States may adopt regulations empowering the relevant national authorities to prohibit landings and transshipments where it has been established that the catch has been taken in a manner which undermines the effectiveness of subregional, regional or global conservation and management measures on the high seas.

4. Nothing in this Article affects the exercise by States of their sovereignty over ports in their territory in accordance with international law.

VII OSA

KEHITYSMAIDEN VAATIMUKSET

24 artikla

Kehitysmaiden erityisvaatimusten tunnustaminen

1. Valtioiden on tunnustettava täydellisesti kehitysmaiden erityisvaatimukset hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisen ja hoidon sekä näiden kalakantojen kalastuksen kehittämisen osalta. Tätä tarkoitusta varten valtioiden on, joko suoraan tai Yhdistyneiden Kansakuntien kehitysohjelman, Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön ja muiden erityisjärjestöjen, yleismaailmallisen ympäristörahaston, kestävän kehityksen toimikunnan ja muiden sopivien kansainvälisten tai alueellisten järjestöjen tai elinten avulla, autettava kehitysmaita.

PART VII

REQUIREMENTS OF DEVELOPING STATES

Article 24

Recognition of the special requirements of developing States

1. States shall give full recognition to the special requirements of developing States in relation to conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks and development of fisheries for such stocks. To this end, States shall, either directly or through the United Nations Development Programme, the Food and Agriculture Organisation of the United Nations and other specialised agencies, the Global Environment Facility, the Commission on Sustainable Development and other appropriate international and regional organisations and bodies, provide assistance to developing States.

2. Toteuttaessaan velvollisuuttaan toimia yhteistyössä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämis- ja hoitotoimenpiteiden laadinnassa valtioiden on otettava huomioon kehitysmaiden erityisvaatimukset, erityisesti:

a) sellaisten kehitysmaiden haavoittuvuuden, jotka ovat riippuvaisia meren elollisten luonnonvarojen hyödyntämisestä, mukaan lukien niiden väestöjen tai väestön osien ravitsemuksellisten tarpeiden tyydyttäminen;

b) tarpeen välttää haitallisia vaikutuksia kalastukseen ja varmistaa kotitarvekalastajien, pienimuotoista kalastusta harjoittavien ja yksittäisten kalastajien sekä kalastuksen parissa työskentelevien naisten ja kehitysmaiden ja erityisesti pienistä saarista koostuvien kehitysmaiden alkuperäiskansoihin kuuluvien mahdollisuus kalastaa; ja

c) tarpeen varmistaa, etteivät tällaiset toimenpiteet johda epäsuhtaisen säilyttämistoimintaan liittyvän taakan siirtämiseen, suoraan tai epäsuorasti, kehitysmaille.

25 artikla

Kehitysmaiden kanssa harjoitettavan yhteistyön muodot

1. Valtioiden on toimittava yhteistyössä, joko suoraan tai osa-alueellisten, alueellisten tai maailmanlaajuisten järjestöjen kautta:

a) tehostaakseen kehitysmaiden, erityisesti vähiten kehittyneiden ja pienistä saarista koostuvien kehitysmaiden, kykyä säilyttää ja hoitaa hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja ja kehittääkseen niiden omaa, näitä kalakantoja koskevaa kalastusta;

b) auttaakseen kehitysmaita, erityisesti vähiten kehittyneitä ja pienistä saarista koostuvia kehitysmaita, niiden osallistumisen mahdollistamiseksi näiden kalakantojen aavan meren kalastukseen, mukaan lukien näihin kalastukseen pääsyn helpottaminen 5 ja 11 artiklan rajoissa; ja

c) helpottaakseen kehitysmaiden osallistumista osa-alueellisiin ja alueellisiin kalastuksenhoitojärjestöihin ja -järjestelyihin.

2. In giving effect to the duty to cooperate in the establishment of conservation and management measures for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks, States shall take into account the special requirements of developing States, in particular:

(a) the vulnerability of developing States which are dependent on the exploitation of living marine resources, including for meeting the nutritional requirements of their populations or parts thereof;

(b) the need to avoid adverse impacts on, and ensure access to fisheries by, subsistence, small-scale and artisanal fishers and women fishworkers, as well as indigenous people in developing States, particularly small island developing States;

(c) the need to ensure that such measures do not result in transferring, directly or indirectly, a disproportionate burden of conservation action onto developing States.

Article 25

Forms of cooperation with developing States

1. States shall cooperate, either directly or through subregional, regional or global organisations:

(a) to enhance the ability of developing States, in particular the least-developed among them and small island developing States, to conserve and manage straddling fish stocks and highly migratory fish stocks and to develop their own fisheries for such stocks;

(b) to assist developing States, in particular the least-developed among them and small island developing States, to enable them to participate in high seas fisheries for such stocks, including facilitating access to such fisheries subject to Articles 5 and 11;

(c) to facilitate the participation of developing States in subregional and regional fisheries management organisations and ar-

2. Yhteistyön kehitysmaiden kanssa tässä artiklassa esitetyjä tavoitteita varten on käsitettävä taloudellisen tuen antaminen, inhimillisten voimavarojen kehittämisen tukeminen, tekninen apu, teknologian siirto, mukaan lukien yhteisyritysjärjestelyjen ja neuvonnan avulla.

3. Tällainen tuki ohjataan muun muassa erityisesti seuraaviin:

a) hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen parempaan säilyttämiseen ja hoitoon, kalastusta koskevien ja siihen liittyvien tietojen keruun, ilmoittamisen, tarkastamisen, vaihdon ja analysoinnin avulla;

b) kalakantojen arviointiin ja tieteelliseen tutkimukseen; ja

c) seurantaan, valvontaan, tarkkailuun, noudattamiseen ja täytäntöönpanoon, mukaan lukien koulutus ja kapasiteetin kasvataminen paikallisella tasolla, kansallisten ja alueellisten tarkkailijaohjelmien kehittäminen ja rahoittaminen sekä teknologian ja laitteiden saatavuus.

26 artikla

Erityinen apu tämän sopimuksen täytäntöönpanossa

1. Valtioiden on toimittava yhteistyössä perustaakseen erityisiä rahastoja kehitysmaiden auttamiseksi tämän sopimuksen täytäntöönpanossa, mukaan lukien kehitysmaiden auttaminen sellaisten kulujen kattamisessa, jotka aiheutuvat riitojenratkaisumenettelyistä, joihin ne voivat olla osallisia.

2. Valtioiden ja kansainvälisten järjestöjen olisi autettava kehitysmaita perustamaan uusia osa-alueellisia tai alueellisia kalastuksenhoitojärjestöjä tai -järjestelyjä taikka vahvistamaan olemassa olevia järjestöjä tai järjestelyjä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi.

rangements.

2. Cooperation with developing States for the purposes set out in this Article shall include the provision of financial assistance, assistance relating to human resources development, technical assistance, transfer of technology, including through joint-venture arrangements, and advisory and consultative services.

3. Such assistance shall, inter alia, be directed specifically towards:

(a) improved conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks through collection, reporting, verification, exchange and analysis of fisheries data and related information;

(b) stock assessment and scientific research;

(c) monitoring, control, surveillance, compliance and enforcement, including training and capacity-building at the local level, development and funding of national and regional observer programmes and access to technology and equipment.

Article 26

Special assistance in the implementation of this Agreement

1. States shall cooperate to establish special funds to assist developing States in the implementation of this Agreement, including assisting developing States to meet the costs involved in any proceedings for the settlement of disputes to which they may be parties.

2. States and international organisations should assist developing States in establishing new subregional or regional fisheries management organisations or arrangements, or in strengthening existing organisations or arrangements, for the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

VIII OSA

RIITOJEN RAUHANOMAINEN RATKAISEMINEN

27 artikla

Velvollisuus ratkaista riidat rauhanomaisin keinoin

Valtioilla on velvollisuus ratkaista riitansa käyttämällä neuvotteluja, tutkimusmenettelyä, välitystä, sovintomenettelyä, välitysoikeudellista tai tuomioistuimenmenettelyä, alueellisten elinten tai sopimusten apua taikka muita rauhanomaisia keinoja oman valintansa mukaan.

28 artikla

Riitojen ehkäiseminen

Valtioiden on toimittava yhteistyössä riitojen ehkäisemiseksi. Tätä varten valtioiden on sovittava tehokkaista ja nopeista päätöksentekomenettelyistä osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai järjestelyjen yhteydessä sekä vahvistettava olemassa olevia päätöksentekomenettelyjä tarvittaessa.

29 artikla

Luonteeltaan tekniset riidat

Jos riitä koskee luonteeltaan teknistä kysymystä, asianomaiset valtiot voivat antaa riidan perustamansa tilapäisen asiantuntijaraadin ratkaistavaksi. Raati neuvottelee asianomaisten valtioiden kanssa ja pyrkii ratkaisemaan riidan nopeasti turvautumatta sitoviin riitojenratkaisumenettelyihin.

30 artikla

Riitojenratkaisumenettelyt

1. Yleissopimuksen XV osassa esitettyjä riitojen ratkaisemiseen liittyviä määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin kaikkiin tämän sopimuksen sopimusvaltioiden välisiin riitoihin, jotka liittyvät tämän sopimuksen tul-

PART VIII

PEACEFUL SETTLEMENT OF DISPUTES

Article 27

Obligation to settle disputes by peaceful means

States have the obligation to settle their disputes by negotiation, inquiry, mediation, conciliation, arbitration, judicial settlement, resort to regional agencies or arrangements, or other peaceful means of their own choice.

Article 28

Prevention of disputes

States shall cooperate in order to prevent disputes. To this end, States shall agree on efficient and expeditious decision-making procedures within subregional and regional fisheries management organisations and arrangements and shall strengthen existing decision-making procedures as necessary.

Article 29

Disputes of a technical nature

Where a dispute concerns a matter of a technical nature, the States concerned may refer the dispute to an ad hoc expert panel established by them. The panel shall confer with the States concerned and shall endeavour to resolve the dispute expeditiously without recourse to binding procedures for the settlement of disputes.

Article 30

Procedures for the settlement of disputes

1. The provisions relating to the settlement of disputes set out in Part XV of the Convention apply mutatis mutandis to any dispute between States Parties to this Agreement concerning the interpretation or

kintaan tai soveltamiseen, riippumatta siitä, ovatko ne myös yleissopimuksen sopimuspuolia.

2. Yleissopimuksen XV osassa esitettyjä riitojen ratkaisemiseen liittyviä määräyksiä sovelletaan soveltuvin osin kaikkiin tämän sopimuksen sopimusvaltioiden välisiin riitoihin, jotka liittyvät sellaisen osaluueellisen, alueellisen tai maailmanlaajuisen hajallaan olevia kalakantoja tai laajasti vaeltavia kalakantoja koskevan kalastussopimuksen, jonka sopimuspuolia ne ovat, tulkintaan tai soveltamiseen, mukaan lukien näiden kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevat riidat, riippumatta siitä, ovatko ne myös yleissopimuksen sopimuspuolia.

3. Kaikkia tämän sopimuksen ja yleissopimuksen sopimusvaltion yleissopimuksen 287 artiklan mukaisesti hyväksymiä menettelyjä sovelletaan tämän osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen, jollei asianomainen sopimusvaltio allekirjoittaessaan tai ratifioidessaan tämän sopimuksen tai siihen liittyessään tai missään vaiheessa tämän jälkeen ole hyväksynyt 287 artiklan mukaisesti toista menettelyä tämän osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen.

4. Tämän sopimuksen sopimusvaltio, joka ei ole yleissopimuksen sopimuspuoli, voi allekirjoittaessaan tai ratifioidessaan tämän sopimuksen tai siihen liittyessään tai milloin tahansa sen jälkeen vapaasti valita kirjallisella ilmoituksella yhden tai useamman yleissopimuksen 287 artiklan 1 kappaleessa esitetyistä keinoista tämän osan mukaiseen riitojen ratkaisemiseen. Yleissopimuksen 287 artiklaa sovelletaan tällaiseen ilmoitukseen sekä kaikkiin riitoihin, joihin tällainen valtio on osallisena ja johon soveltuva voimassa olevaa ilmoitusta se ei ole tehnyt. Yleissopimuksen liitteiden V, VII ja VIII mukaista sovittelua ja välitysoikeudellista menettelyä varten tällainen valtio voi nimittää sovittelijoita, välimiehiä ja asiantuntijoita sisällytettäväksi liitteessä V olevassa 2 artiklassa, liitteessä VII olevassa 2 artiklassa ja liitteessä VIII olevassa 2 artiklassa mainittuihin luetteloihin riidan ratkaisemiseksi tämän osan mukaisesti.

5. Tuomioistuin, jonka ratkaistavaksi riita on annettu tämän osan mukaisesti, soveltaa yleissopimuksen, tämän sopimuksen ja asi-

application of this Agreement, whether or not they are also Parties to the Convention.

2. The provisions relating to the settlement of disputes set out in Part XV of the Convention apply mutatis mutandis to any dispute between States Parties to this Agreement concerning the interpretation or application of a subregional, regional or global fisheries agreement relating to straddling fish stocks or highly migratory fish stocks to which they are parties, including any dispute concerning the conservation and management of such stocks, whether or not they are also Parties to the Convention.

3. Any procedure accepted by a State Party to this Agreement and the Convention pursuant to Article 287 of the Convention shall apply to the settlement of disputes under this Part, unless that State Party, when signing, ratifying or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, has accepted another procedure pursuant to Article 287 for the settlement of disputes under this Part.

4. A State Party to this Agreement which is not a Party to the Convention, when signing, ratifying or acceding to this Agreement, or at any time thereafter, shall be free to choose, by means of a written declaration, one or more of the means set out in Article 287(1), of the Convention for the settlement of disputes under this Part. Article 287 shall apply to such a declaration, as well as to any dispute to which such State is a party which is not covered by a declaration in force. For the purposes of conciliation and arbitration in accordance with Annexes V, VII and VIII to the Convention, such State shall be entitled to nominate conciliators, arbitrators and experts to be included in the lists referred to in Annex V, Article 2, Annex VII, Article 2, and Annex VIII, Article 2, for the settlement of disputes under this Part.

5. Any court or tribunal to which a dispute has been submitted under this Part shall apply the relevant provisions of the

anomaisten osa-alueellisten, alueellisten tai maailmanlaajuisten kalastussopimusten asiankuuluvia määräyksiä sekä yleisesti hyväksytyjä meren elollisten luonnonvarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevia vaatimuksia ja muita kansainvälisen oikeuden sääntöjä, jotka eivät ole ristiriidassa yleissopimuksen kanssa, kyseisten hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisen varmistamiseksi.

31 artikla

Väliaikaiset toimet

1. Siihen asti kunnes riitä on ratkaistu tämän osan mukaisesti, riidan osapuolten on pyrittävä kaikkiin keinoihin sopimaan käytännöllisistä väliaikaisista järjestelyistä.

2. Tuomioistuim, jonka ratkaistavaksi riita on annettu tämän osan mukaisesti, voi määrätä väliaikaisia toimia, jotka se katsoo kyseisessä tilanteessa sopiviksi riidan osapuolien oikeuksien turvaamiseksi tai estääkseen kyseisten kalakantojen vahingoittumisen samoin kuin 7 artiklan 5 kappaleessa ja 16 artiklan 2 kappaleessa mainituissa tilanteissa, rajoittamatta kuitenkaan yleissopimuksen 290 artiklan määräyksiä.

3. Tämän sopimuksen sopimusvaltio, joka ei ole yleissopimuksen sopimuspuoli, voi ilmoittaa, että huolimatta yleissopimuksen 290 artiklan 5 kappaleesta Kansainvälinen merioikeustuomioistuim ei voi määrätä, muuttaa tai peruuttaa väliaikaisia toimia ilman tällaisen valtion suostumusta.

32 artikla

Riitöidenratkaisumenettelyjen soveltamista koskevat rajoitukset

Yleissopimuksen 297 artiklan 3 kappaletta sovelletaan myös tähän sopimukseen.

Convention, of this Agreement and of any relevant subregional, regional or global fisheries agreement, as well as generally accepted standards for the conservation and management of living marine resources and other rules of international law not incompatible with the Convention, with a view to ensuring the conservation of the straddling fish stocks and highly migratory fish stocks concerned.

Article 31

Provisional measures

1. Pending the settlement of a dispute in accordance with this Part, the parties to the dispute shall make every effort to enter into provisional arrangements of a practical nature.

2. Without prejudice to Article 290 of the Convention, the court or tribunal to which the dispute has been submitted under this Part may prescribe any provisional measures which it considers appropriate under the circumstances to preserve the respective rights of the parties to the dispute or to prevent damage to the stocks in question, as well as in the circumstances referred to in Article 7(5), and Article 16(2).

3. A State Party to this Agreement which is not a Party to the Convention may declare that, notwithstanding Article 290(5), of the Convention, the International Tribunal for the Law of the Sea shall not be entitled to prescribe, modify or revoke provisional measures without the agreement of such State.

Article 32

Limitations on applicability of procedures for the settlement of disputes

Article 297(3), of the Convention applies also to this Agreement.

IX OSA

**MUUT KUIN TÄMÄN SOPIMUKSEN
SOPIMUSPUOLET**

33 artikla

Muut kuin tämän sopimuksen sopimuspuolet

1. Sopimusvaltioiden on kannustettava tähän sopimukseen kuulumattomia valtioita liittymään siihen ja hyväksymään sen määräysten mukaisia lakeja ja määräyksiä.

2. Sopimusvaltioiden on toteutettava tämän sopimuksen ja kansainvälisen oikeuden mukaisia toimenpiteitä ehkäistäkseen sellaista tähän sopimukseen kuulumattomien maiden lipun alla purjehtivien alusten toimintaa, joka heikentää tämän sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa.

X OSA

**TOIMIMINEN VILPITTÖMÄSSÄ
MIELESSÄ JA OIKEUKSIEN VÄÄ-
RINKÄYTTÖ**

34 artikla

Toimiminen vilpittömässä mielessä ja oikeuksien väärinkäyttö

Sopimusvaltiot täyttävät tämän sopimuksen mukaiset velvollisuutensa vilpittömässä mielessä ja käyttävät tämän sopimuksen tunnustamia oikeuksia tavalla, joka ei merkitse oikeuksien väärinkäyttöä.

XI OSA

**VASTUU JA VAHINGONKORVAUS-
VELVOLLISUUS**

35 artikla

Vastuu ja vahingonkorvausvelvollisuus

Sopimusvaltiot ovat kansainvälisen oikeuden mukaisesti velvollisia korvaamaan niiden aiheuttamat vahingot tai menetykset tämän sopimuksen osalta.

PART IX

NON-PARTIES TO THIS AGREEMENT

Article 33

Non-parties to this Agreement

1. States Parties shall encourage non-parties to this Agreement to become parties thereto and to adopt laws and regulations consistent with its provisions.

2. States Parties shall take measures consistent with this Agreement and international law to deter the activities of vessels flying the flag of non-parties which undermine the effective implementation of this Agreement.

PART X

**GOOD FAITH AND ABUSE OF
RIGHTS**

Article 34

Good faith and abuse of rights

States Parties shall fulfil in good faith the obligations assumed under this Agreement and shall exercise the rights recognised in this Agreement in a manner which would not constitute an abuse of right.

PART XI

RESPONSIBILITY AND LIABILITY

Article 35

Responsibility and liability

States Parties are liable in accordance with international law for damage or loss attributable to them in regard to this Agreement.

XII OSA

TARKISTUSKONFERENSSI

36 artikla

Tarkistuskonferenssi

Neljän vuoden kuluttua tämän sopimuksen voimaantulosta Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri kutsuu koolle konferenssin arvioimaan tämän sopimuksen tehokkuutta hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämisen ja hoidon turvaamisessa. Pääsihteeri kutsuu konferenssiin kaikki sopimusvaltiot ja ne valtiot ja yhteisöt, jotka voivat tulla sopimuspuoliksi, sekä ne hallitustenväliset järjestöt ja valtiosta riippumattomat järjestöt, jotka voivat osallistua tarkkailijoina.

2. Konferenssissa tarkastellaan ja arvioidaan tämän sopimuksen määräysten sopevuutta ja tarvittaessa ehdotetaan keinoja näiden määräysten täytäntöönpanon sisällön ja menetelmien vahvistamiseksi, jotta pystyttäisiin paremmin vastaamaan hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseen ja hoitoon liittyviin jatkuviin ongelmiin.

XIII OSA

LOPPUMÄÄRÄYKSET

37 artikla

Allekirjoitus

Tämä sopimus on avoinna kaikkien valtioiden ja muiden 1 artiklan 2 kappaleen b kohdassa mainittujen yhteisöjen allekirjoittamista varten ja pysyy avoinna allekirjoittamista varten Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa kahdentoista kuukauden ajan 4 päivästä joulukuuta 1995.

PART XII

REVIEW CONFERENCE

Article 36

Review conference

1. Four years after the date of entry into force of this Agreement, the Secretary-General of the United Nations shall convene a conference with a view to assessing the effectiveness of this Agreement in securing the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks. The Secretary-General shall invite to the conference all States Parties and those States and entities which are entitled to become Parties to this Agreement as well as those intergovernmental and non-governmental organisations entitled to participate as observers.

2. The Conference shall review and assess the adequacy of the provisions of this Agreement and, if necessary, propose means of strengthening the substance and methods of implementation of those provisions in order better to address any continuing problems in the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks.

PART XIII

FINAL PROVISIONS

Article 37

Signature

This Agreement shall be open for signature by all States and the other entities referred to in Article 1(2)(b), and shall remain open for signature at United Nations Headquarters for 12 months from the 4 December 1995.

38 artikla

Ratifiointi

Valtioiden ja muiden 1 artiklan 2 kappaleen b kohdassa mainittujen yhteisöjen on ratifioitava tämä sopimus. Ratifioimiskirjat talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

39 artikla

Liittyminen

Valtiot ja muut 1 artiklan 2 kappaleen b kohdassa mainitut yhteisöt voivat liittyä tähän sopimukseen. Liittymiskirjat talletetaan Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerin huostaan.

40 artikla

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan 30 päivän kuluttua kolmannenkymmenennen ratifioimis- tai liittymiskirjan tallettamisesta.

2. Niiden valtioiden tai yhteisöjen osalta, jotka ratifioivat sopimuksen tai liittyvät siihen kolmannenkymmenennen ratifioimis- tai liittymiskirjan tallettamisen jälkeen, tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä ratifioimis- tai liittymiskirjan tallettamisesta.

41 artikla

Väliaikainen soveltaminen

1. Tätä sopimusta soveltavat väliaikaisesti valtiot tai yhteisöt, jotka antavat suostumuksen sen väliaikaiseen soveltamiseen ilmoittamalla tästä tallettajalle kirjallisesti. Tällainen väliaikainen soveltaminen tulee voimaan ilmoituksen vastaanottopäivänä.

2. Valtion tai yhteisön sopimuksen väliaikainen soveltaminen päättyy tämän sopimuksen tullessa voimaan valtion tai yhteisön osalta tai tällaisen valtion tai yhteisön ilmoitettua kirjallisesti tallettajalle aikomuksestaan päättää väliaikainen soveltaminen.

Article 38

Ratification

This Agreement is subject to ratification by States and the other entities referred to in Article 1(2)(b). The instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 39

Accession

This Agreement shall remain open for accession by States and the other entities referred to in Article 1(2)(b). The instruments of accession shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

Article 40

Entry into force

1. This Agreement shall enter into force 30 days after the date of deposit of the 30th instrument of ratification or accession.

2. For each State or entity which ratifies the Agreement or accedes thereto after the deposit of the 30th instrument of ratification or accession, this Agreement shall enter into force on the 30th day following the deposit of its instrument of ratification or accession.

Article 41

Provisional application

1. This Agreement shall be applied provisionally by a State or entity which consents to its provisional application by so notifying the depositary in writing. Such provisional application shall become effective from the date of receipt of the notification.

2. Provisional application by a State or entity shall terminate on the entry into force of this agreement for that State or entity or on notification by that State or entity to the depositary in writing of its intention to terminate provisional application.

42 artikla

Varaumat ja poikkeukset

Tähän sopimukseen ei voi tehdä mitään varaumia tai poikkeuksia.

43 artikla

Selitykset ja ilmoitukset

42 artikla ei estä sitä, että valtio tai yhteisö tämän sopimuksen allekirjoittaessaan tai ratifioidessaan tai siihen liittyessään antaa muodoltaan tai nimitykseltään vapaasti valittavia selityksiä tai ilmoituksia, joilla se pyrkii muun muassa yhtenäistämään lakejaan ja määräyksiään tämän sopimuksen määräysten kanssa edellyttäen, että selitykset tai ilmoitukset eivät ole omiaan sulkemaan pois tai muuttamaan tämän sopimuksen määräysten kyseiseen valtioon tai yhteisöön kohdistuvia oikeusvaikutuksia.

44 artikla

Suhde muihin sopimuksiin

1. Tämä sopimus ei muuta niitä sopimusvaltioiden oikeuksia ja velvollisuuksia, joita valtioilla on muiden, tämän sopimuksen kanssa sopusoinnussa olevien sopimusten perusteella ja jotka eivät vaikuta muiden sopimusvaltioiden mahdollisuuksiin käyttää tämän sopimuksen mukaisia oikeuksiaan tai täyttää sen mukaiset velvollisuutensa.

2. Kaksi tai sitä useammat sopimusvaltiot voivat tehdä vain keskinäisissä suhteissaan sovellettaviksi sellaisia sopimuksia, joilla muutetaan tämän sopimuksen määräysten soveltamista tai keskeytetään se. Sopimusten tekeminen edellyttää kuitenkin, että ne eivät liity sellaiseen määräykseen, josta poikkeaminen olisi ristiriidassa tämän sopimuksen päämäärien ja tarkoituksien toteuttamisen kanssa, sekä että sopimukset eivät vaikuta sopimukseen sisältyvien peruseriaatteiden soveltamiseen ja että sopimusten määräykset eivät vaikuta muiden sopimusvaltioiden mahdollisuuksiin käyttää tämän sopimuksen mukaisia oikeuksiaan tai täyttää sen mukaiset velvollisuu-

Article 42

Reservations and exceptions

No reservations or exceptions may be made to this Agreement.

Article 43

Declarations and statements

Article 42 does not preclude a State or entity, when signing, ratifying or acceding to this Agreement, from making declarations or statements, however phrased or named, with a view, inter alia, to the harmonisation of its laws and regulations with the provisions of this Agreement, provided that such declarations or statements do not purport to exclude or to modify the legal effect of the provisions of this Agreement in their application to that State or entity.

Article 44

Relation to other agreements

1. This Agreement shall not alter the rights and obligations of States Parties which arise from other agreements compatible with this Agreement and which do not affect the enjoyment by other States Parties of their rights or the performance of their obligations under this Agreement.

2. Two or more States Parties may conclude agreements modifying or suspending the operation of provisions of this Agreement, applicable solely to the relations between them, provided that such agreements do not relate to a provision derogation from which is incompatible with the effective execution of the object and purpose of this Agreement, and provided further that such agreements shall not affect the application of the basic principles embodied herein, and that the provisions of such agreements do not affect the enjoyment by other States Parties of their rights or the performance of their obligations under this Agreement.

tensa.

3. Sopimusvaltiot, jotka aikovat tehdä 2 kappaleessa mainitun sopimuksen, ilmoittavat tämän sopimuksen tallettajan välityksellä muille sopimusvaltioille aikomuksestaan sekä siitä yleissopimuksen määräysten soveltamisen muuttamisesta tai keskeyttämisestä, josta sopimuksella määrätään.

45 artikla

Muuttaminen

1. Sopimusvaltio voi ilmoittamalla asiasta kirjallisesti Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille ehdottaa muutoksia tähän sopimukseen ja pyytää, että muutosehdotuksia käsittelemään kutsutaan koolle konferenssi. Pääsihteeri toimittaa ilmoituksen kaikille sopimusvaltioille. Jos vähintään puolet sopimusvaltioista vastaa pyyntöön myönteisesti kuuden kuukauden kuluessa ilmoituksen toimitamisesta, pääsihteeri kutsuu konferenssin koolle.

2. Edellä 1 kappaleen mukaisesti koolle kutsutussa muutoskonferenssissa päätökset tehdään samalla menettelyllä kuin Yhdistyneiden Kansakuntien hajallaan olevia kalakantoja ja laajasti vaeltavia kalakantoja koskevassa konferenssissa, jollei konferenssissa toisin päätetä. Konferenssin tulisi pyrkiä kaikkiin keinoihin sopimaan muutoksista konsensuksella, eikä niistä pitäisi äänestää ennen kuin kaikki keinot konsensukseen pääsemiseksi on käytetty.

3. Kun tämän sopimuksen muutokset on hyväksytty, sopimusvaltiot voivat allekirjoittaa ne 12 kuukauden kuluessa hyväksymisestä Yhdistyneiden Kansakuntien päämajassa, ellei muutoksessa toisin määrätä.

4. Tämän sopimuksen 38, 39, 47 ja 50 artiklaa sovelletaan kaikkiin tämän sopimuksen muutoksiin.

5. Tämän sopimuksen muutokset tulevat voimaan ne ratifioineiden tai niihin liittyneiden sopimusvaltioiden osalta kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kun kaksi kolmannelta sopimusvaltioista on talletta-

3. States Parties intending to conclude an agreement referred to in paragraph 2 shall notify the other States Parties through the depositary of this Agreement of their intention to conclude the agreement and of the modification or suspension for which it provides.

Article 45

Amendment

1. A State Party may, by written communication addressed to the Secretary-General of the United Nations, propose amendments to this Agreement and request the convening of a conference to consider such proposed amendments. The Secretary-General shall circulate such communication to all States Parties. If, within six months from the date of the circulation of the communication, not less than one half of the States Parties reply favourably to the request, the Secretary-General shall convene the conference.

2. The decision-making procedure applicable at the amendment conference convened pursuant to paragraph 1 shall be the same as that applicable at the United Nations Conference on Straddling Fish Stocks and Highly Migratory Fish Stocks, unless otherwise decided by the conference. The conference should make every effort to reach agreement on any amendments by way of consensus and there should be no voting on them until all efforts at consensus have been exhausted.

3. Once adopted, amendments to this agreement shall be open for signature at United Nations Headquarters by States Parties for 12 months from the date of adoption, unless otherwise provided in the amendment itself.

4. Articles 38, 39, 47 and 50 apply to all amendments to this Agreement.

5. Amendments to this Agreement shall enter into force for the States Parties ratifying or acceding to them on the 30th day following the deposit of instruments of ratification or accession by two thirds of the

nut ratifioimis- tai liittymiskirjansa. Jokaisen sellaisen sopimusvaltion osalta, joka ratifioi muutoksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun vaadittu määrä ratifioimis- tai liittymiskirjoja on talletettu, muutos tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä, kun valtio on tallettanut ratifioimis- tai liittymiskirjansa.

6. Muutoksessa voidaan määrätä, että sen voimaantulo edellyttää suuremman tai pienemmän määrän ratifiointeja tai liittymisiä kuin tässä artiklassa vaaditaan.

7. Valtio, josta tulee tämän sopimuksen osapuoli sen jälkeen, kun muutokset ovat tulleet 5 kappaleen mukaisesti voimaan ja joka ei ole toisin ilmoittanut:

- a) katsotaan muutetun sopimuksen osapuoleksi; ja
- b) muuttamattoman sopimuksen osapuoleksi sellaisten sopimusvaltioiden osalta, joita muutos ei sido.

46 artikla

Irtisanominen

1. Sopimusvaltio voi sanoa tämän sopimuksen irti ilmoittamalla asiasta kirjallisesti Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille. Se voi myös esittää perustelunsa irtisanomiselle. Perusteluiden puuttuminen ei vaikuta irtisanomisen pätevytyteen. Irtisanominen tulee voimaan vuoden kuluttua siitä, kun ilmoitus on vastaanotettu, ellei ilmoituksessa mainita myöhempää ajankohtaa.

2. Irtisanominen ei vaikuta mitenkään sopimusvaltion velvollisuuteen täyttää sellaisia tähän sopimukseen sisältyviä velvoitteita, jotka sitoisivat sitä kansainvälisen oikeuden mukaisesti tästä sopimuksesta riippumatta.

47 artikla

Kansainvälisten järjestöjen osallistuminen

1. Tapauksissa, joissa yleissopimuksen liitteessä IX olevassa 1 artiklassa mainitulla kansainvälisellä järjestöllä ei ole toimivaltaa kaikissa tämän sopimuksen piiriin kuu-

States Parties. Thereafter, for each State Party ratifying or acceding to an amendment after the deposit of the required number of such instruments, the amendment shall enter into force on the 30th day following the deposit of its instrument of ratification or accession.

6. An amendment may provide that a smaller or a larger number of ratifications or accessions shall be required for its entry into force than are required by this Article.

7. A State which becomes a Party to this Agreement after the entry into force of amendments in accordance with paragraph 5 shall, failing an expression of a different intention by that State:

- (a) be considered as a Party to this Agreement as so amended;
- (b) be considered as a Party to the unamended Agreement in relation to any State Party not bound by the amendment.

Article 46

Denunciation

1. A State Party may, by written notification addressed to the Secretary-General of the United Nations, denounce this Agreement and may indicate its reasons. Failure to indicate reasons shall not affect the validity of the denunciation. The denunciation shall take effect one year after the date of receipt of the notification, unless the notification specifies a later date.

2. The denunciation shall not in any way affect the duty of any State Party to fulfil any obligation embodied in this Agreement to which it would be subject under international law independently of this Agreement.

Article 47

Participation by international organisations

1. In cases where an international organisation referred to in Annex IX, Article 1, of the Convention does not have competence over all the matters governed by this Ag-

luvissa asioissa, sovelletaan soveltuvin osin yleissopimuksen liitettä IX tällaisten kansainvälisten järjestöjen osallistumiseen tähän sopimukseen, mutta kyseisen liitteen seuraavia määräyksiä ei sovelleta:

- a) 2 artiklan ensimmäinen virke; ja
- b) 3 artiklan 1 kappale.

2. Tapauksissa, joissa yleissopimuksen liitteessä IX olevassa 1 artiklassa mainitulla kansainvälisellä järjestöllä on toimivaltaa kaikissa tämän sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa, sovelletaan seuraavia määräyksiä tällaisten kansainvälisten järjestöjen osallistumiseen tähän sopimukseen:

a) allekirjoituksen tai liittymisen yhteydessä tällaisen kansainvälisen järjestön on annettava ilmoitus, jossa se toteaa, että;

i) sillä on toimivaltaa kaikissa tämän sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa;

ii) tästä syystä jäsenvaltiot eivät tule sopimusvaltioiksi paitsi niiden alueiden osalta, jotka eivät kuulu kansainvälisen järjestön vastuualueeseen; ja

iii) se hyväksyy valtioiden tämän sopimuksen mukaiset oikeudet ja velvollisuudet;

b) tällaisen kansainvälisen järjestön osallistuminen ei missään tapauksessa suo mitään tämän sopimuksen mukaisia oikeuksia kansainvälisen järjestön jäsenvaltioille;

c) jos kansainvälisen järjestön tämän sopimuksen mukaisten velvollisuuksien ja kansainvälisen järjestön perustavan sopimuksen tai siihen liittyvien säädösten mukaisten velvollisuuksien välillä on ristiriita, tämän sopimuksen mukaiset velvollisuudet ovat ensisijaisia.

48 artikla

Liitteet

1. Liitteet ovat tämän sopimuksen erottamaton osa, ja, ellei nimenomaan toisin määrätä, viittaus tähän sopimukseen tai johonkin sen osaan sisältää viittauksen myös siihen liittyvään liitteeseen.

2. Sopimusvaltiot voivat ajoittain tarkistaa liitteitä. Tällaisten tarkistusten on perustuttava tieteellisille ja teknisille näkökohdille. Huolimatta 45 artiklan määräyksistä, jos

Agreement, Annex IX to the Convention shall apply mutatis mutandis to participation by such international organisation in this Agreement, except that the following provisions of that Annex shall not apply:

(a) Article 2, first sentence;

(b) Article 3(1).

2. In cases where an international organisation referred to in Annex IX, Article 1, of the Convention has competence over all the matters governed by this Agreement, the following provisions shall apply to participation by such international organisation in this Agreement:

(a) at the time of signature or accession, such international organisation shall make a declaration stating:

(i) that it has competence over all the matters governed by this Agreement;

(ii) that, for this reason, its Member States shall not become States Parties, except in respect of their territories for which the international organisation has no responsibility;

(iii) that it accepts the rights and obligations of States under this Agreement;

(b) participation of such an international organisation shall in no case confer any rights under this Agreement on Member States of the international organisation;

(c) in the event of a conflict between the obligations of an international organisation under this Agreement and its obligations under the agreement establishing the international organisation or any acts relating to it, the obligations under this Agreement shall prevail.

Article 48

Annexes

1. The Annexes form an integral part of this Agreement and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Agreement or to one of its Parts includes a reference to the Annexes relating thereto.

2. The Annexes may be revised from time to time by States Parties. Such revisions shall be based on scientific and technical considerations. Notwithstanding the provi-

sopimusvaltioiden kokouksessa yksimielisesti hyväksytään jokin tarkistus liitteeseen, se sisällytetään tähän sopimukseen ja tulee voimaan sen hyväksymispäivänä tai muuna tarkistuksessa mainittuna päivämääränä. Jos liitteen tarkistusta ei hyväksytä yksimielisesti tällaisessa kokouksessa, sovelletaan 45 artiklassa esitettyjä muutosmenettelyjä.

49 artikla

Tallettaja

Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteeri toimii tämän sopimuksen ja sen muutosten tai tarkistusten tallettajana.

50 artikla

Alkuperäiset tekstit

Tämän sopimuksen arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaiset.

Tämän vakuudeksi allekirjoittaneet täysivaltaiset edustajat ovat asianmukaisesti valtuutettuina allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

Avattu allekirjoitettavaksi New Yorkissa neljäntenä päivänä joulukuuta tuhatyhdeksänsataayhdeksänkymmentäviisi yhtenä alkuperäisenä arabian-, englannin-, espanjan-, kiinan-, ranskan- ja venäjänkielisenä kappaletena.

sions of Article 45, if a revision to an Annex is adopted by consensus at a meeting of States Parties, it shall be incorporated in this Agreement and shall take effect from the date of its adoption or from such other date as may be specified in the revision. If a revision to an Annex is not adopted by consensus at such a meeting, the amendment procedures set out in Article 45 shall apply.

Article 49

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of this Agreement and any amendments or revisions thereto.

Article 50

Authentic texts

The Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts of this Agreement are equally authentic.

In witness whereof, the undersigned Plenipotentiaries, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Opened for signature at New York, this fourth day of December, one thousand nine hundred and ninety-five, in a single original, in the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish languages.

*Liite 1***TIETOJEN KERUUTA JA JAKAMISTA KOSKEVAT VAATIMUKSET**

1 artikla

Yleiset periaatteet

1. Hyvissä ajoin tapahtuva tietojen kerääminen, kokoaminen ja analysointi on erityisen tärkeää hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen tehokkaalle säilyttämiselle ja hoidolle. Tätä varten tarvitaan näiden kalakantojen kalastusta aavalla merellä ja kansalliseen lainkäyttövaltaan kuuluvilla alueilla koskevia tietoja ja ne olisi kerättävä ja koottava siten, että voidaan suorittaa tilastollisesti merkittävää analysointia kalavarojen säilyttämiseksi ja hoitamiseksi. Näihin tietoihin sisältyvät saaliita ja pyyntiponnistusta koskevat tilastot ja muut kalastukseen liittyvät tiedot kuten aluksiin liittyvät ja muut tiedot pyyntiponnistuksen standardoimiseksi. Kerättyihin tietoihin olisi myös kuuluttava tiedot muista kuin kohdelajeista ja niihin liittyvistä tai niistä riippuvaisista lajeista. Kaikki tiedot olisi tarkistettava niiden paikkansapitävyyden varmistamiseksi. Osatietojen luotamuksellisuus on säilytettävä. Näiden tietojen jakaminen riippuu ehdoista, joilla ne on toimitettu.

2. Kehityksille on tarjottava tukea, mukaan lukien koulutusta ja taloudellista sekä teknistä tukea meren elollisten luonnonvarojen säilyttämiseen ja hoitoon liittyvien valmiuksien luomiseksi. Tuen olisi tähdättävä tietojen keruun ja tarkistamisen, tarkailijaohjelmien, tietojen analysoinnin ja kalakantojen arviointia tukevien tutkimushankkeiden täytäntöönpanoon liittyvän valmiuden lisäämiseen. Olisi edistettävä kehitysmaiden tutkijoiden ja johtajien mahdollisimman laajaa osallistumista hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämiseen ja hoitoon.

*Annex I***STANDARD REQUIREMENTS FOR THE COLLECTION AND SHARING OF DATA**

Article 1

General principles

1. The timely collection, compilation and analysis of data are fundamental to the effective conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks. To this end, data from fisheries for these stocks on the high seas and those in areas under national jurisdiction are required and should be collected and compiled in such a way as to enable statistically meaningful analysis for the purposes of fishery resource conservation and management. These data include catch and fishing effort statistics and other fishery-related information, such as vessel-related and other data for standardising fishing effort. Data collected should also include information on non-target and associated or dependent species. All data should be verified to ensure accuracy. Confidentiality of non-aggregated data shall be maintained. The dissemination of such data shall be subject to the terms on which they have been provided.

2. Assistance, including training as well as financial and technical assistance, shall be provided to developing States in order to build capacity in the field of conservation and management of living marine resources. Assistance should focus on enhancing capacity to implement data collection and verification, observer programmes, data analysis and research projects supporting stock assessments. The fullest possible involvement of developing State scientists and managers in conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks should be promoted.

2 artikla

Tietojen keruun, kokoamisen ja vaihdon periaatteet

Seuraavat yleiset periaatteet olisi otettava huomioon määriteltäessä hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen kalastustoimintaan liittyvien tietojen keruuta, kokoamista ja vaihtoa koskevia seikkoja:

a) valtioiden olisi varmistettava, että niiden lipun alla purjehtivien alusten kalastustoiminnasta kerätään tietoja kunkin kalastusmenetelmän toiminnallisten ominaispiirteiden mukaisesti (esimerkiksi jokainen yksittäinen troolin veto, jokainen pitkäsiima ja nuotta, jokainen vavalla pyydytty parvi ja jokainen uistelupäivä) ja riittävän yksityiskohtaisesti kalakantojen tehokkaan arvioinnin helpottamiseksi;

b) valtioiden olisi varmistettava, että kalastusta koskevat tiedot tarkistetaan sopivan järjestelmän avulla;

c) valtioiden olisi koottava kalastusta koskevat tiedot ja muut näitä tukevat tieteelliset tiedot ja toimitettava ne sovitussa muodossa sekä hyvissä ajoin asianomaiselle osa-alueelliselle tai alueelliselle kalastuksenhoitojärjestölle tai -järjestelylle, jos tällainen on olemassa. Muuten valtioiden olisi toimitettava yhteistyössä tietojen vaihtamiseksi joko suoraan tai sellaisten yhteistyömekanismien kautta, joista niiden välillä on sovittu;

d) valtioiden olisi sovittava osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen puitteissa tai muulla tavoin tietojen tarkentamisesta ja muodosta, jossa ne on toimitettava tämän liitteen mukaisesti ja ottaen huomioon kalakantojen ja niiden kalastuksen luonteen alueella. Tällaisten järjestöjen tai järjestelyjen olisi vaadittava myös muita kuin jäseniä ja osallistujia toimittamaan tietoja niiden lipun alla purjehtivien alusten asianomaisesta kalastustoiminnasta;

e) tällaisten järjestöjen tai järjestelyjen on koottava tietoja ja annettava ne hyvissä ajoin ja sovitussa muodossa kaikkien kiinnostuneiden valtioiden käyttöön järjestön

Article 2

Principles of data collection, compilation and exchange

The following general principles should be considered in defining the parameters for collection, compilation and exchange of data from fishing operations for straddling fish stocks and highly migratory fish stocks:

(a) States should ensure that data are collected from vessels flying their flag on fishing activities according to the operational characteristics of each fishing method (e.g., each individual tow for trawl, each set for long-line and purse-seine, each school fished for pole-and-line and each day fished for troll) and in sufficient detail to facilitate effective stock assessment;

(b) States should ensure that fishery data are verified through an appropriate system;

(c) States should compile fishery-related and other supporting scientific data and provide them in an agreed format and in a timely manner to the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement where one exists. Otherwise, States should cooperate to exchange data either directly or through such other cooperative mechanisms as may be agreed among them;

(d) States should agree, within the framework of subregional or regional fisheries management organisations or arrangements, or otherwise, on the specification of data and the format in which they are to be provided, in accordance with this Annex and taking into account the nature of the stocks and the fisheries for those stocks in the region. Such organisations or arrangements should request non-members or non-participants to provide data concerning relevant fishing activities by vessels flying their flag;

(e) such organisations or arrangements shall compile data and make them available in a timely manner and in an agreed format to all interested States under the terms and

tai järjestelyn laatimien ehtojen mukaisesti;

f) Lippuvalltion ja kyseisen osa-alueellisen tai alueellisen kalastuksenhoitojärjestön tai -järjestelyn tutkijoiden olisi analysoitava tiedot sopivalla tavalla, yhdessä tai erikseen.

3 artikla

Kalastusta koskevat perustiedot

1. Valtioiden on riittävän yksityiskohtaisesti kerättävä ja annettava asianomaisten osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen käyttöön seuraavanlaisia, riittävän yksityiskohtaisia tietoja helpottamaan kalakantojen tehokasta arviointia sovittujen menettelyjen mukaisesti:

a) aikasarjoja saaliista ja tilastoja pyyntiponnistuksesta kalastusta ja laivastoa kohti;

b) kokonaissaalis joko numeroin ilmaistuna tai sen nimellispaino taikka kumpikin tieto kalalajia kohti (sekä kohdelajit että muut lajit) kullekin kalastukselle sopivalla tavalla. (Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestö määrittelee nimellispainon purettuja lasteja vastaavaksi elopainoksi);

c) poisheitettyjen määrien tilastot, mukaan lukien tarvittaessa numeroin tai nimellispainon mukaan ilmaistut arviot kalalajia kohti kullekin kalastukselle sopivalla tavalla;

d) kullekin kalastusmenetelmälle sopivat pyyntiponnistustilastot; ja

e) kalastuksen sijaintipaikka, päivämäärä ja aika sekä muut sopivat kalastustoimintaa koskevat tilastot.

2. Valtioiden on myös tarvittaessa kerättävä ja toimitettava asianomaiselle osa-alueelliselle tai alueelliselle kalastuksenhoitojärjestölle tai -järjestelylle tietoja kalakantojen arvioimisen tukemiseksi; näihin sisältyy muun muassa:

a) saaliin koostumus pituuden, painon ja sukupuolen mukaan;

b) muut biologiset tiedot, jotka tukevat kalakannan arviointia, kuten tiedot iästä, kasvusta, rekrytoinnista, jakautumisesta ja kalakannan ominaislaadusta; ja

conditions established by the organisation or arrangement; and

(f) scientists of the flag State and from the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement should analyse the data separately or jointly, as appropriate.

Article 3

Basic fishery data

1. States shall collect and make available to the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement the following types of data in sufficient detail to facilitate effective stock assessment in accordance with agreed procedures:

(a) time series of catch and effort statistics by fishery and fleet;

(b) total catch in number, nominal weight, or both, by species (both target and non-target) as is appropriate to each fishery. (Nominal weight is defined by the Food and Agriculture Organisation of the United Nations as the live-weight equivalent of the landings);

(c) discard statistics, including estimates where necessary, reported as number or nominal weight by species, as is appropriate to each fishery;

(d) effort statistics appropriate to each fishing method;

(e) fishing location, date and time fished and other statistics on fishing operations as appropriate.

2. States shall also collect where appropriate and provide to the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement information to support stock assessment, including:

(a) composition of the catch according to length, weight and sex;

(b) other biological information supporting stock assessments, such as information on age, growth, recruitment, distribution and stock identity;

c) muut asianomaiset tutkimukset, mukaan lukien selvitykset runsaudesta, biomassaselvitykset, hydroakustiset selvitykset, tutkimukset ympäristöllisistä tekijöistä, jotka vaikuttavat kalakantojen runsauteen, sekä merentutkimus että ekologiset tutkimukset.

4 artikla

Aluksia koskevat tiedot

1. Valtioiden olisi kerättävä seuraavanlaisia tietoja aluksista laivastojen koostumuksen ja alusten kalastustehon standardoimiseksi ja pyyntiponnistusten eri mittajärjestelmien muuntamiseksi saaliita ja pyyntiponnistusta koskevien tietojen analysoinnissa:

a) aluksen tunnistus, lippu ja rekisteröintisatama;

b) alustyyppi;

c) aluksen tekniset tiedot (esimerkiksi rakennusmateriaali, valmistuspäivä, rekisteröity pituus, rekisteröity bruttovetoisuus, pääkoneiden teho, ruuman vetoisuus ja saaliin säilytysmenetelmät); ja

d) pyydysten kuvailu (esimerkiksi pyydystyyppit, pyydysten tekniset tiedot ja määrä).

2. Lippuvaltion on kerättävä seuraavat tiedot:

a) merenkulku- ja paikanmäärityslaitteet;

b) viestintälaitteet ja kansainvälinen radiokutsutunnus; ja

c) miehistön koko.

5 artikla

Tietojen toimittaminen

Valtion on varmistettava, että sen lipun alla purjehtivat alukset lähettävät sen kansalliselle kalastushallinnolle ja, jos näin on sovittu, myös asianomaiselle osa-alueelliselle tai alueelliselle kalastuksenhoitojärjestölle tai -järjestelylle kalastuspäiväkirjoihin kerätyt tiedot saaliista ja pyyntiponnistuksesta, mukaan lukien kalastusta aavalla merellä koskevat tiedot riittävän tihein aikavälein kansallisten vaatimusten sekä alueellisten ja kansainvälisten velvollisuuksien mukaisesti.

(c) other relevant research, including surveys of abundance, biomass surveys, hydroacoustic surveys, research on environmental factors affecting stock abundance, and oceanographic and ecological studies.

Article 4

Vessel data and information

1. States should collect the following types of vessel-related data for standardising fleet composition and vessel fishing power and for converting between different measures of effort in the analysis of catch and effort data:

(a) vessel identification, flag and port of registry;

(b) vessel type;

(c) vessel specifications (e.g., material of construction, date built, registered length, gross registered tonnage, power of main engines, hold capacity and catch storage methods);

(d) fishing gear description (e.g., types, gear specifications and quantity).

2. The flag State will collect the following information:

(a) navigation and position fixing aids;

(b) communication equipment and international radio call sign;

(c) crew size.

Article 5

Reporting

A State shall ensure that vessels flying its flag sends to its national fisheries administration and, where agreed, to the relevant subregional or regional fisheries management organisation or arrangement, logbook data on catch and effort, including data on fishing operations on the high seas, at sufficiently frequent intervals to meet national requirements and regional and international obligations. Such data shall be transmitted, where necessary, by radio, telex, fax or satellite.

sien täyttämiseksi. Nämä tiedot välitetään tarvittaessa radiolla, teleksillä, faksilla tai satelliittilähetyksellä tai muulla keinolla.

6 artikla

Tietojen tarkistaminen

Valtioiden tai tarvittaessa osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen olisi laadittava järjestelmiä kalastusta koskevien tietojen tarkistamiseksi, kuten

- a) sijainnin tarkistaminen alusten seurantajärjestelmien avulla;
- b) tieteelliset tarkkailijaohjelmat saaliin, pyyntiponnistuksen, saaliin koostumuksen (kohdelajit ja muut lajit) ja muiden kalastustoiminnan yksityiskohtien seuraamiseksi;
- c) aluksen matka-, purkaus- ja jälleenlaastamiskertomukset; ja
- d) näytteenotto satamissa.

7 artikla

Tietojenvaihto

1. Lippuvaltioiden keräämät tiedot on jaettava muiden lippuvaltioiden ja asianomaisten rantavaltioiden kanssa sopivien osa-alueellisten tai alueellisten kalastuksenhoitojärjestöjen tai -järjestelyjen kautta. Nämä järjestöt tai järjestelyt kokoavat tietoja ja antavat ne hyvissä ajoin ja sovitussa muodossa kaikkien asianomaisten valtioiden käyttöön järjestön tai järjestelyn laatimien ehtojen mukaisesti säilyttäen osatietojen luottamuksellisuuden ja niiden on kehitettävä niin paljon kuin mahdollista tietokantajärjestelmiä, jotka tarjoavat tehokkaan pääsyn tietoihin.

2. Maailmanlaajuisella tasolla tietojen keräämisen ja levittämisen olisi tapahduttava Yhdistyneiden Kansakuntien elintarvike- ja maatalousjärjestön kautta. Jos osa-alueellista tai alueellista kalastuksenhoitojärjestöä tai -järjestelyä ei ole olemassa, voi tämä järjestö toimia samoin osa-alueellisella tai alueellisella tasolla asianomaisten valtioiden kanssa tehdyn järjestelyn avulla.

ellite transmission or by other means.

Article 6

Data verification

States or, as appropriate, subregional or regional fisheries management organisations or arrangements should establish mechanisms for verifying fishery data, such as:

- (a) position verification through vessel monitoring systems;
- (b) scientific observer programmes to monitor catch, effort, catch composition (target and non-target) and other details of fishing operations;
- (c) vessel trip, landing and transshipment reports;
- (d) port sampling.

Article 7

Data exchange

1. Data collected by flag States must be shared with other flag States and relevant coastal States through appropriate subregional or regional fisheries management organisations or arrangements. Such organisations or arrangements shall compile data and make them available in a timely manner and in an agreed format to all interested States under the terms and conditions established by the organisation or arrangement, while maintaining confidentiality of non-aggregated data, and should, to the extent feasible, develop database systems which provide efficient access to data.

2. At the global level, collection and dissemination of data should be effected through the Food and Agriculture Organisation of the United Nations. Where a subregional or regional fisheries management organisation or arrangement does not exist, that organization may also do the same at the subregional or regional level by arrangement with the States concerned.

Liite II

**SUUNTAVIIVOJA VAROVERTAILU-
PISTEIDEN SOVELTAMISEKSI HA-
JALLAAN OLEVIEEN KALAKANTO-
JEN JA LAAJASTI VAELTAVIEEN
KALAKANTOJEN SÄILYTTÄMISES-
SÄ JA HOIDOSSA**

1. Varovertailupiste on sovitun tieteellisen menettelyn avulla johdettu arvioitu arvo, joka vastaa kalavarojen ja kalastuksen tilannetta ja jota voidaan käyttää ohjeena kalastuksen hoidossa.

2. Olisi käytettävä kahdenlaisia varovertailupisteitä: säilyttämistä- tai rajavertailupisteitä sekä hoito- tai kohdevertailupisteitä. Rajavertailupisteet asettavat rajoituksia, joiden tarkoituksena on säilyttää kalojen pyytäminen turvallisissa biologisissa rajoissa, joissa kalakannat voivat tuottaa suurimman mahdollisen ylläpidettävissä olevan tuoton. Kohdevertailupisteiden on tarkoitus auttaa saavuttamaan hoidon tavoitteet.

3. Varovertailupisteiden olisi oltava kalakantakohtaisia tehdäkseen selkoa muun muassa lisääntymiskyvystä, kunkin kalakannan kestävydestä ja kalakantaa hyödyntävien kalastusten ominaispiirteistä sekä muista kuolleisuuden syistä ja tärkeimmistä epävarmuuksien lähteistä.

4. Hoitostrategioiden on pyrittävä pitämään hyödynnettävät ja tarvittaessa niihin liittyvät tai niistä riippuvaiset lajit sellaisella tasolla tai palauttamaan ne sellaisella tasolla, joka on aiemmin sovittujen varovertailupisteiden mukainen. Tällaisia vertailupisteitä käytetään ennalta sovittujen säilyttämistä- ja hoitotoimenpiteiden käynnistämiseen. Hoitostrategioihin on sisällyttävä toimenpiteitä, joita voidaan panna täytäntöön kun aletaan lähestyä varovertailupisteitä.

5. Kalastuksenhoitostartegioilla on varmistettava, että vaara rajavertailupisteiden ylittamisestä on erittäin pieni. Jos jokin kalakanta putoaa rajavertailupisteen alapuolelle tai jos tämä on pelättävissä, olisi aloi-

Annex II

GUIDELINES FOR THE APPLICATION OF PRECAUTIONARY REFERENCE POINTS IN CONSERVATION AND MANAGEMENT OF STRADDLING FISH STOCKS AND HIGHLY MIGRATORY FISH STOCKS

1. A precautionary reference point is an estimated value derived through an agreed scientific procedure, which corresponds to the state of the resource and of the fishery, and which can be used as a guide for fisheries management.

2. Two types of precautionary reference points should be used: conservation, or limit, reference points and management, or target, reference points. Limit reference points set boundaries which are intended to constrain harvesting within safe biological limits within which the stocks can produce maximum sustainable yield. Target reference points are intended to meet management objectives.

3. Precautionary reference points should be stock-specific to account, inter alia, for the reproductive capacity, the resilience of each stock and the characteristics of fisheries exploiting the stock, as well as other sources of mortality and major sources of uncertainty.

4. Management strategies shall seek to maintain or restore populations of harvested stocks, and where necessary associated or dependent species, at levels consistent with previously agreed precautionary reference points. Such reference points shall be used to trigger pre-agreed conservation and management action. Management strategies shall include measures which can be implemented when precautionary reference points are approached.

5. Fishery management strategies shall ensure that the risk of exceeding limit reference points is very low. If a stock falls below a limit reference point or is at risk of falling below such a reference point, con-

tettava säilyttämis- ja hoitotoimet kannan elvyttämisen helpottamiseksi. Kalastuksen hoitostrategioiden on varmistettava, ettei kohdevertailupisteitä keskimääräisesti ylitetä.

6. Kun tietoja jonkin kalastuksen vertailupisteiden määrittämiseksi on vähän tai niitä ei ole ollenkaan, otetaan käyttöön väliaikaiset vertailupisteet. Väliaikaiset vertailupisteet voidaan laatia vertaamalla samankaltaisiin ja paremmin tunnettuihin kalakantoihin. Tällaisissa tilanteissa kalastus on vahvistetun seurannan kohteena väliaikaisten vertailupisteiden tarkistamisen mahdollistamiseksi sitä mukaan kun parempia tietoja on saatavilla.

7. Kalastuskuolevuuden tasoa, joka tuottaa parhaan mahdollisen ylläpidettävissä olevan tuoton, olisi pidettävä rajavertailupisteiden vähimmäisvaatimuksena. Niiden kalakantojen osalta, joita ei kalasteta liikaa, olisi kalastuksenhoitostartegioiden varmistettava, ettei kalastuskuolevuus ylitä parasta mahdollista ylläpidettävissä olevaa tuottoa vastaavaa ja ettei biomassassa putoa ennalta määrätyn raja-arvon alapuolelle. Liikakalastettujen kalakantojen osalta voidaan parhaan mahdollisen ylläpidettävissä olevan tuoton tuottavaa biomassaa pitää ennalleen palauttamisen tavoitteena.

ervation and management action should be initiated to facilitate stock recovery. Fishery management strategies shall ensure that target reference points are not exceeded on average.

6. When information for determining reference points for a fishery is poor or absent, provisional reference points shall be set. Provisional reference points may be established by analogy to similar and better-known stocks. In such situations, the fishery shall be subject to enhanced monitoring so as to enable revision of provisional reference points as improved information becomes available.

7. The fishing mortality rate which generates maximum sustainable yield should be regarded as a minimum standard for limit reference points. For stocks which are not overfished, fishery management strategies shall ensure that fishing mortality does not exceed that which corresponds to maximum sustainable yield, and that the biomass does not fall below a predefined threshold. For overfished stocks, the biomass which would produce maximum sustainable yield can serve as a rebuilding target.

RATIFIOINNIN YHTEYDESSÄ ANNETTAVA EUROOPAN YHTEISÖN TOIMIVALTAA KOSKEVA ILMOITUS HAJALLAAN OLEVIA KALAKANTOJEN JA LAAJASTI VAELTAVIEN KALAKANTOJEN SÄILYTTÄMISTÄ JA HOITOA KOSKEVIEN 10 PÄIVÄNÄ JOULUKUUTA 1982 TEHDYN YHDISTYNEIDEN KANSAKUNTIEN MERIOIKEUSYLEISSOPIMUKSEN MÄÄRÄYSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA TEHDYN SOPIMUKSEN PIIRIIN KUULUVIEN ASIOIDEN OSALTA

(Sopimuksen 47 artiklan nojalla annettu ilmoitus)

1. Hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta tehdyn sopimuksen 47 artiklan 1 kappaleessa määrätään, että tapauksissa, joissa yleissopimuksen liitteessä IX olevassa 1 artiklassa tarkoitettulla kansainvälisellä järjestöllä ei ole toimivaltaa kaikissa tämän sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa, sovelletaan tällaisen kansainvälisen järjestön osallistumiseen tähän sopimukseen soveltuvin osin yleissopimuksen liitettä IX (lukuun ottamatta 2 artiklan ensimmäistä virkettä ja 3 artiklan 1 kappaletta).

2. Yhteisön jäsenet ovat tällä hetkellä Belgian kuningaskunta, Tanskan kuningaskunta, Saksan liittotasavalta, Helleenien tasavalta, Espanjan kuningaskunta, Ranskan tasavalta, Irlanti, Italian tasavalta, Luxemburgin suurherttuakunta, Alankomaiden kuningaskunta, Itävallan tasavalta, Portugalin tasavalta, Suomen tasavalta, Ruotsin kuningaskunta sekä Ison-Britannian ja Pohjois-Irlannin yhdistynyt kuningaskunta.

DECLARATION CONCERNING THE COMPETENCE OF THE EUROPEAN COMMUNITY WITH REGARD TO MATTERS GOVERNED BY THE AGREEMENT ON THE IMPLEMENTATION OF THE PROVISIONS OF THE UNITED NATIONS CONVENTION ON THE LAW OF THE SEA OF 10 DECEMBER 1982 RELATING TO THE CONSERVATION AND MANAGEMENT OF STRADDLING FISH STOCKS AND HIGHLY MIGRATORY FISH STOCKS

(Declaration made pursuant to Article 47 of the Agreement)

1. Article 47(1) of the Agreement on the implementation of the provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea relating to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks provides that in cases where an international organisation referred to in Annex IX, Article 1, of the Convention does not have competence over all the matters governed by the Agreement, Annex IX of the Convention (with the exception of Article 2, first sentence, and Article 3(1)) shall apply mutatis mutandis to participation by such international organisation in the Agreement.

2. The current members of the Community are the Kingdom of Belgium, the Kingdom of Denmark, the Federal Republic of Germany, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the French Republic, Ireland, the Italian Republic, the Grand Duchy of Luxembourg, the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Austria, the Portuguese Republic, the Republic of Finland, the Kingdom of Sweden and the

3. Hajallaan olevien kalakantojen ja laajasti vaeltavien kalakantojen säilyttämistä ja hoitoa koskevien Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen määräysten täytäntöönpanosta tehtyä sopimusta sovelletaan Euroopan yhteisölle siirretyn toimivallan osalta alueisiin, joihin sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimusta siinä, erityisesti sen 299 artiklassa määrättyjen edellytysten mukaisesti.

4. Tätä ilmoitusta ei sovelleta jäsenvaltioiden alueisiin, joihin mainittua perustamissopimusta ei sovelleta, eikä se rajoita asianomaisten jäsenvaltioiden mahdollisia toimia tai kannanottoja sopimuksen yhteydessä kyseisten alueiden puolesta niiden etujen suojelemiseksi.

I. ASIAT, JOISSA YHTEISÖLLÄ ON YKSINOMAINEN TOIMIVALTA

5. Yhteisö ilmoittaa, että sen jäsenvaltiot ovat siirtäneet sille toimivallan merien kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevissa asioissa. Siten tällä alalla yhteisö päättää asiaankuuluvista säännöistä ja säännöksistä (jotka jäsenvaltiot panevat täytäntöön) ja sopii toimivaltansa rajoissa sitoumuksista kolmansien valtioiden tai toimivaltaisten järjestöjen kanssa.

Tämä toimivalta koskee kansalliseen kalastuslainkäyttövaltaan kuuluvia alueita sekä aavaa merta.

6. Yhteisö käyttää sääntelyä koskevaa toimivaltaa, joka kansainvälisen oikeuden mukaan kuuluu aluksen lippuvaltiolle, määrätäkseen jäsenvaltioiden lipun alla purjehditiin aluksiin sovellettavista merten kalavarojen säilyttämistä ja hoitoa koskevista toimenpiteistä ja varmistaakseen sen, että jäsenvaltiot antavat määräyksiä kyseisten toimenpiteiden täytäntöön panemisen mahdollistamiseksi.

7. Kalastusalusten päällikköihin ja muuhun päällystöön sovellettavat toimenpiteet,

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland.

3. The Agreement on the implementation of the provisions of the United Nations Convention on the Law of the Sea relating to the conservation and management of straddling fish stocks and highly migratory fish stocks shall apply, with regard to the competences transferred to the European Community, to the territories in which the Treaty establishing the European Community is applied and under the conditions laid down in that Treaty, in particular Article 299 thereof.

4. This declaration is not applicable in the case of the territories of the Member States in which the said Treaty does not apply and is without prejudice to such acts or positions as may be adopted under the Agreement by the Member States concerned on behalf of and in the interests of those territories.

I. MATTERS FOR WHICH THE COMMUNITY HAS EXCLUSIVE COMPETENCE

5. The Community points out that its Member States have transferred competence to it with regard to the conservation and management of living marine resources. Hence, in this field, it is for the Community to adopt the relevant rules and regulations (which the Member States enforce) and within its competence to enter into external undertakings with third States or competent organisations.

This competence applies in regard of waters under national fisheries jurisdiction and to the high seas.

6. The Community enjoys the regulatory competence granted under international law to the flag State of a vessel to determine the conservation and management measures for marine fisheries resources applicable to vessels flying the flag of Member States and to ensure that Member States adopt provisions allowing for the implementation of the said measures.

7. Nevertheless, measures applicable in respect of masters and other officers of fish-

kuten tällaisen toimen hoitamiseen tarvittavan luvan epääminen, peruuttaminen ja keskeyttäminen, kuuluvat kuitenkin jäsenvaltioiden toimivaltaan niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Lippuvaltion aluksiinsa aavalla merellä soveltamaan lainkäyttövaltaan kuuluvat toimenpiteet, erityisesti määräykset siitä, että muu valtio kuin lippuvaltio ottaa kalastusluvat valvontaansa tai luopuu siitä, täytäntöönpanoa koskevasta kansainvälisestä yhteistyöstä sekä siitä, että valtio saa aluksensa takaisin valvontaansa, kuuluvat jäsenvaltioiden toimivaltaan yhteisön lainsäädäntöä noudattaen.

II. ASIAT, JOISSA SEKÄ YHTEISÖLLÄ ETTÄ SEN JÄSENVALTIOLLA ON TOIMIVALTA

8. Yhteisö jakaa toimivallan jäsenvaltioidensa kanssa seuraavissa tämän sopimuksen piiriin kuuluvissa asioissa: kehitysmaiden vaatimukset, tieteellinen tutkimus, satamavaltioiden toimenpiteet ja alueellisiin kalastusjärjestöihin kuulumattomien sekä sopimukseen kuulumattomien osalta hyväksytyt toimenpiteet.

Seuraavat sopimuksen määräykset soveltuvat sekä yhteisöön että sen jäsenvaltioihin:

- yleismääräykset: (1, 4 ja 34-50 artikla)
- riitojenratkaisu: (VIII osa).

ing vessels, for example refusal, withdrawal or suspension of authorisations to serve as such, are within the competence of the Member States in accordance with their national legislation.

Measures relating to the exercise of jurisdiction by the flag State over its vessels on the high seas, in particular provisions such as those related to the taking and relinquishing of control of fishing vessels by States other than the flag State, international cooperation in respect of enforcement and the recovery of the control of their vessels, are within the competence of the Member States in compliance with Community law.

II. MATTERS FOR WHICH BOTH THE COMMUNITY AND ITS MEMBER STATES HAVE COMPETENCE

8. The Community shares competence with its Member States on the following matters governed by this Agreement: requirements of developing States, scientific research, port-State measures and measures adopted in respect of non-members of regional fisheries organisations and non-Parties to the Agreement.

The following provisions of the Agreement apply both to the Community and to its Member States:

- general provisions: (Articles 1, 4 and 34 to 50),
- dispute settlement: (Part VIII).

RATIFIOINNIN YHTEYDESSÄ YHTEISÖN JA SEN JÄSENVALTIOIDEN TOIMESTA ANNETTAVAT SOPIMUKSEN TULKINTAA KOSKEVAT LAUSUMAT

1. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot käsittävät, että käsitteillä "maantieteelliset erityispiirteet", "alueen tai osa-alueen erityisominaisuudet", "yhteiskunnallistaloudelliset maantieteelliset ja ympäristölliset tekijät", "kyseisen meren luonnonominaisuudet" tai muilla samankaltaisilla, maantieteelliseen alueeseen viitattaessa käytetyillä käsitteillä ei rajoiteta kansainvälisen oikeuden mukaisia valtioiden oikeuksia ja velvollisuuksia.

2. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot käsittävät, että mitään tämän sopimuksen määräystä ei voida tulkita sillä tavalla, että tulkinta olisi ristiriidassa kansainvälisen oikeuden tunnustaman aavan meren vapautta koskevan periaatteen kanssa.

3. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot käsittävät, että käsite "valtiot, joiden kansalaiset kalastavat aavalla merellä" ei luo mitään uusia aavalla merellä kalastavien henkilöiden kansalaisuudesta aiheutuvia perusteita lainkäyttövallalle, jotka ohittaisivat lippuvaltion lainkäyttövallan periaatteen.

4. Sopimus ei anna millekään valtiolle oikeutta ylläpitää tai soveltaa yksipuolisia toimenpiteitä 21 artiklan 3 kappaleessa tarkoitettun siirtymävaiheen aikana. Jos yhteisymmärrystä ei saavuteta, valtioiden on sen jälkeen toimittava ainoastaan sopimuksen 21 ja 22 artiklassa olevien määräysten mukaisesti.

5. Sopimuksen 21 artiklan soveltamisen osalta Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot käsittävät, että lippuvaltion julistaessa aikovansa käyttää 19 artiklan määräysten mukaisesti valtaansa kyseisen valtion lipun alla purjehtivaan kalastusalukseen, tarkastavan valtion viranomaiset eivät 21 artiklan määräysten nojalla pyri käyttämään pitemmälle menevää valtaa kyseiseen alukseen.

Kaikki tältä osin ilmenevät riidat on rat-

INTERPRETATIVE DECLARATIONS TO BE DEPOSITED BY THE COMMUNITY AND ITS MEMBER STATES ON RATIFICATION OF THE AGREEMENT

1. The European Community and its Member States understand that the terms 'geographical particularities', 'specific characteristics of the sub-region or region', 'socioeconomic geographical and environmental factors', 'natural characteristics of that sea' or any other similar terms employed in reference to a geographical region do not prejudice the rights and duties of States under international law.

2. The European Community and its Member States understand that no provision of this Agreement may be interpreted in such a way as to conflict with the principle of freedom of the high seas, recognised by international law.

3. The European Community and its Member States understand that the term 'States whose nationals fish on the high seas' shall not provide any new grounds for jurisdiction based on the nationality of persons involved in fishing on the high seas rather than on the principle of flag State jurisdiction.

4. The Agreement does not grant any State the right to maintain or apply unilateral measures during the transitional period as referred to in Article 21(3). Thereafter, if no agreement has been reached, States shall act only in accordance with the provisions provided for in Articles 21 and 22 of the Agreement.

5. Regarding the application of Article 21, the European Community and its Member States understand that, when a flag State declares that it intends to exercise its authority, in accordance with the provisions in Article 19, over a fishing vessel flying its flag, the authorities of the inspecting State shall not purport to exercise any further authority under the provisions of Article 21 over such a vessel.

Any dispute related to this issue shall be

kaistava sopimuksen VIII osassa määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Mikään valtio ei tällaisen riidan perusteella voi pitää valvonnassaan alusta, joka ei purjehdi sen lippun alla.

Lisäksi Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot katsovat, että sanaa "laiton" sopimuksen 21 artiklan 18 kappaleessa olisi tulkittava koko sopimus ja etenkin sen 4 ja 35 artikla huomioon ottaen.

6. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot muistuttavat, että kaikkien valtioiden on keskinäisissä suhteissaan pidättäydyttävä voimankäytöllä uhkaamisesta tai voimankäytöstä kansainvälisen oikeuden, Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan ja Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen yleisten periaatteiden mukaisesti.

Lisäksi Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot korostavat, että 22 artiklassa tarkoitettu voimankäyttö on poikkeustoimi, jonka on perustuttava suhteellisuusperiaatteen tarkalle noudattamiselle ja jonka väärinkäyttö asettaa tarkastavan valtion kansainväliseen vastuuseen. Kaikki tältä osin tapahtuvat rikkomukset on ratkaistava rauhanomaisin keinoin ja käytettävissä olevien riitojen ratkaisua koskevien menettelyjen mukaisesti.

Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot katsovat myös, että alukseen nousua ja sen tarkastusta koskevia sääntöjä olisi edelleen kehitettävä asiaankuuluvien kansainvälisen oikeuden periaatteiden mukaan asianomaisten alueiden ja osa-alueiden kalastusjärjestöjen ja -järjestelyiden piirissä.

7. Euroopan yhteisö ja sen jäsenvaltiot käsittävät, että 21 artiklan 6, 7 ja 8 kappaleen määräyksiä sovellettaessa lippuvaltio voi nojautua oman oikeusjärjestelmänsä vaatimuksiin, joiden mukaisesti syyttäväviranomaisilla on harkintavaltaa päätettäessä tapauksen kaikki tekijät huomioon ottaen syytteen nostamisesta. Tällaisiin vaatimuksiin perustuvia lippuvaltion päätöksiä ei voida tulkita vastaamisen tai toimintaan ryhtymisen laiminlyönniksi.

settled in accordance with the procedures provided for in Part VIII of the Agreement. No State may invoke this type of dispute to remain in control of a vessel which does not fly its flag.

In addition, the European Community and its Member States consider that the word 'unlawful' in Article 21(18) of the Agreement should be interpreted in the light of the whole Agreement, and in particular, Articles 4 and 35 thereof.

6. The European Community and its Member States reiterate that all States shall refrain in their relations from the threat or use of force in accordance with general principles of international law, the United Nations Charter and the United Nations Convention on the Law of the Sea.

In addition, the European Community and its Member States underline that the use of force as referred to in Article 22 constitutes an exceptional measure which must be based on the strictest compliance with the principle of proportionality and that any abuse thereof shall imply the international liability of the inspecting State. Any case of non-compliance shall be resolved by peaceful means and in accordance with the applicable dispute-settlement procedures.

Furthermore, the European Community and its Member States consider that the relevant terms and conditions for boarding and inspection should be further elaborated in accordance with the relevant principles of international law in the framework of the appropriate regional and subregional fisheries management organisations and arrangements.

7. The European Community and its Member States understand that in the application of the provisions of Article 21(6), (7) and (8), the flag State may rely on the requirements of its legal system under which the prosecuting authorities enjoy a discretion to decide whether or not to prosecute in the light of all the facts of a case. Decisions of the flag State based on such requirements shall not be interpreted as failure to respond or to take action.

